

Helyi Esélyegyenlőségi Program

Csomád Község Önkormányzata

2023-2028

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	3
Bevezetés	3
A település bemutatása	3
Értékeink, küldetésünk	9
Célok.....	10
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)	12
1. Jogszabályi háttér bemutatása	12
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	12
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	21
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	48
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	70
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	79
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	86
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása.....	90
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	94
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	95
1. A HEP IT részletei	95
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése.....	95
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT) Hiba!	A
könyvjelző nem létezik. 97	
3. Megvalósítás	103
3.1 A megvalósítás előkészítése.....	103
3.2 A megvalósítás folyamata	103
3.3 Monitoring és visszacsatolás	106
3.4 Nyilvánosság.....	106
3.6 Érvényesülés, módosítás.....	107
4. Elfogadás módja és dátuma.....	108

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló **2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva**, Csomád Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Csomád, Pest megye északi részén, a budapesti agglomerációhoz tartozó település. A Pesti-síkság keleti oldalán, a Gödöllői dombvidék észak-nyugati szélén, 200-210 méter feletti magasságban helyezkedik el.

A földtörténeti felsőpleisztocén időszakban keletkezett, keresztrétegezett homokkal, löszös takaróval és agyagos, iszapos lösszel fedett. Jellegzetesen alföldi klímájú. A belterületől nyugatra két csekély vízű, időszakos vízfolyás található, melyek a Szódrákosi patakba folynak. Határának természetes növénytakaróját kisebb akác-és tölgyerdők alkotják. A mezőgazdaságilag művelt területek főként szántók és gyümölcsösök.

Csomád lakosságának száma jelenleg meghaladja az 1.800 főt, amely növekvő tendenciát mutat. Ez köszönhető annak, hogy korábban három új lakórész alakult ki, amely a község fiatalodását is eredményezte. Csomád rendezett település, teljesen kiépült infrastruktúrával, modern, újonnan épített közintézményekkel.

A község történetében két faluról beszélhetünk. A régi falu a honfoglaláskor, Fajsz nagyfejedelem (?-955) idejében már létezett, földrajzilag a mostani falutól észak-nyugatra terült el, a „novje vinice” (újhegyi szőlők) és a „podstávka” (erdőalja) területén. Faluszéle volt a „jahodárna” (mostani epreskert), és a „staré humná” (öreg szérűskertek).

A régi falut a török hódoltság előtti időszakban SAMAD néven jelölték, valószínűleg a terület tulajdonosának neve szerint.

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

A helység először 1219-ben fordul elő CHUNAD alakban. Anonymus Gesta Hungarorumában Csanád vezér szintén Chunadnak írja. Csomád valószínűsíthetően István király egyik hadvezére, a király unokaöccse volt.

Horváth Lajos történész szerint a Csomád helységnév az 1700-as években alakult ki a mai formájában.

A németországi reformáció rövid idő alatt, még az 1520-as évek elején elérkezett erre a vidékre. A falu lakossága evangélikus vallású lett, míg a környező falvak a református vallást vették fel. Csomád saját evangélikus templommal rendelkezett.

Az 1526-os mohácsi csatavesztés után a törökök benyomultak az országba. Ekkor kezdődött a falu hanyatlása, Pest vármegye 163 településéből 43 teljesen elpusztul, köztük Csomád is. Csanády Márton leánya, Orsolya eladta itteni birtokait az egyre szaporodó fosztogatások miatt, és 1546-ban a település már nem is szerepel a török adóösszeírásban.

1559-ben a területet már pusztá, elhagyatott helyként emlegetik. Ezzel véget ért az első falu története.

A terület több mint 200 évig lakatlan, csak az 1711-es szatmári béke után kezdenek betelepülni az emberek, egészen pontosan 1729-től. 1730-ban még csupán 11 család él itt, azonban 1744-ben már 19, s 1760-ban már 34. Ekkor már 553 fő lakja Csomádot. A betelepítés 1784-ben fejeződött be.

A betelepítés 1729. után már vegyesen történt, szlovák ajkú telepesekkel. A felvidéki huszitaüldözés elől menekülő szlovák nemzetiségű protestánsokat a helyi uraság befogadta, a község neve ekkor már Csomád volt.

A község nevének eredete csak szájhagyományból ismeretes. A letelepedett lakosoknak kiosztott szántóföldeken igen bő volt a termés. A szlovák ajkú lakosok a magyar nyelvű lakosokkal kevert nyelven kényszerültek beszélgetni a napi munkával kapcsolatban.

„Co más?” A kérdésre a válasz ez volt: „Nám sok búza, mám sok csomó!” Ez a bő termésre utalt.

„Co más?”- ez magyarul azt jelenti: mi van neked? A válasz igen: sok csomóban termett nekem a termés.

Így kapta meg a község a CSOMÁD nevet.

1742-ben indult meg az oktatás szlovák nyelven. Ezek után érkezett meg (1835-ben) a szlovákajkú településre Esztergály Mihály (1788-1860) evangélikus lelkész, kinek munkája révén megindult a magyar nyelvű oktatás is Csomádon. A lelkész nagy erőfeszítéseket tett a faluban a magyar nyelv tanítása és megtanulása, az olvasás és kultúra meggyökerezése terén. Az ő ideje alatt kezdődött a magyar nyelv gyakori használata a gyülekezeti alkalmakon, a magyar nyelv tanítása az iskolában, az olvasás első helyre kiemelése a tantárgyak közül. A lelkész Csomádon hunyt el, itt temették el, sírja a temetőben található. Nevét utca, az iskola és a róla elnevezett alapítvány őrzi a faluban. 1860-tól Zvarinyi Lajos evangélikus lelkész folytatta a munkát. Haláláig, 1874-ig járta a Csomádhoz tartozó településeket, Fótot és Mogyoródot is. Zvarinyi Lajos édesanyja Kernuch Zsuzsánna egyben Petőfi Sándor szárazdajkája volt, akihez a Szülőföldemen című verset írta, ennek okán járhatott Petőfi Csomádon 1838-ban. Itt tartózkodásának emlékére emelték és szentelték fel a paplak kertjében álló Petőfi követ.

Őt követte legkisebb testvére Zvarinyi János ev. lelkész, aki 1897-ig szolgálta faluját, majd Szarvason választották lelkésszé.

A 18. században először a Beniczky család birtokolta a területet, majd gróf Fekete György országbíró birtokává lett. 1808-ban azonban a Fóti Uradalommal együtt a falu a Károlyi családhoz került.

A falu töretlenül fejlődött, azonban 1810. június 9-én, a pünkösdi előtti szombat délutánon a paplakhoz közel tűz ütött ki egy házban. Az oka valószínűleg az akkor átvonuló császári katonák vigyázatlansága. Két óra leforgása alatt hat ház, és az iskola kivételével az egész település porrá égett: 67 ház és a templom lett a tűz martaléka.

A tűzvész után lassan folyt az újjáépítés, az 1848-as forradalom idején mindössze 18 fő lakta a kicsiny települést. 1865 környékén felütötte a fejét a fekete himlő, majd a kolera szedte áldozatait.

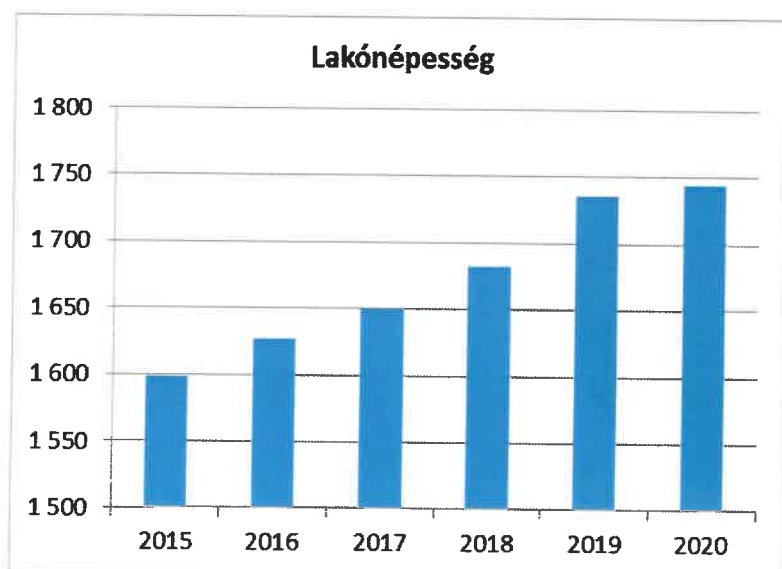
A falut sem kímélték a világháborúk; az elsőben 30 ember, míg a másodikban 16 ember esett el. Utóbbi idején nem csak emberveszteséget élt át Csomád; 5 ízben bombatámadások is érték.

A szocializmus ideje alatt csak részben fejlődött, 1990-ben azonban, a rendszerváltás után önálló önkormányzatot kapott, s elindult a rohamos fejlődés útján. Három lakópark is épült azóta: az Akácok lakóliget, a Napsugár utcai, valamint a Leventeföldi lakópark. Ez bizonyítja azt, hogy a jelenkorban történő szuburbanizáció egyik központja Csomád lett.

Statisztikai adatok a településről

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2015	1 598	bázis év
2016	1 627	101,81%
2017	1 650	101,41%
2018	1 682	101,94%
2019	1 736	103,21%
2020	1 744	100,46%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

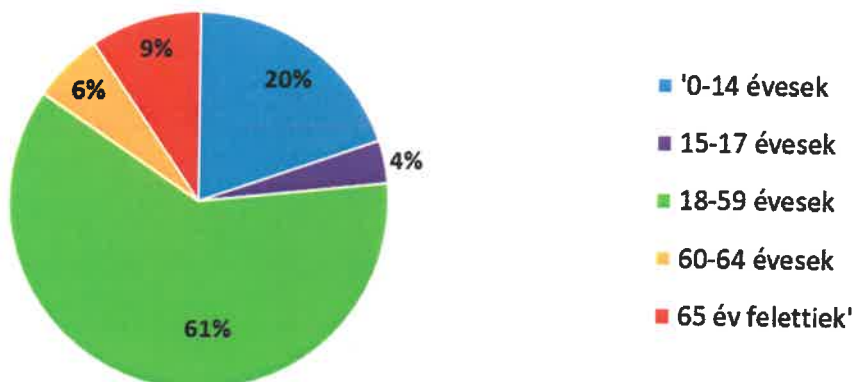
A táblázatból kiderül, hogy a lakónépesség száma az elmúlt években növekvő tendenciát mutat. Köszönhető ez az agglomerációba kiköltöző kisgyermekes családoknak, a kihaló idősök üresen

álló házait is többnyire fiatalok veszik meg, azonban jellemzőbb, hogy ezek a kiköltöző családok új építésű házakat vesznek meg, mellyel gyakorlatilag új utcák, körzetek létesülnek.

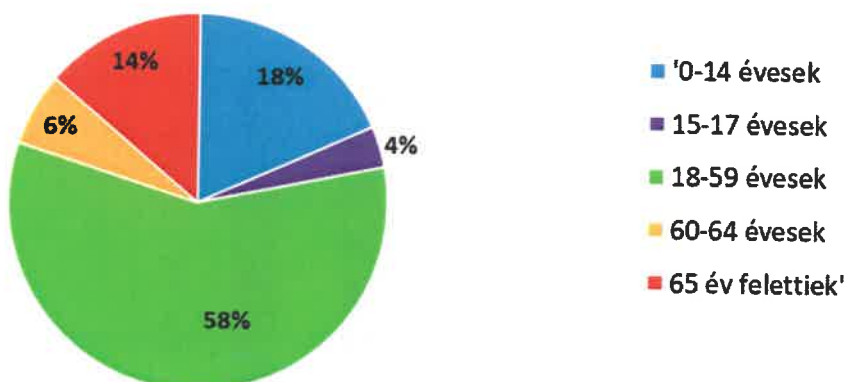
2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2018)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	849	824	1673	50,75%	49,25%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			46	2,75%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	167	151	318	9,98%	9,03%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	31	29	60	1,85%	1,73%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	519	479	998	31,02%	28,63%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	51	51	102	3,05%	3,05%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	81	114	195	4,84%	6,81%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása

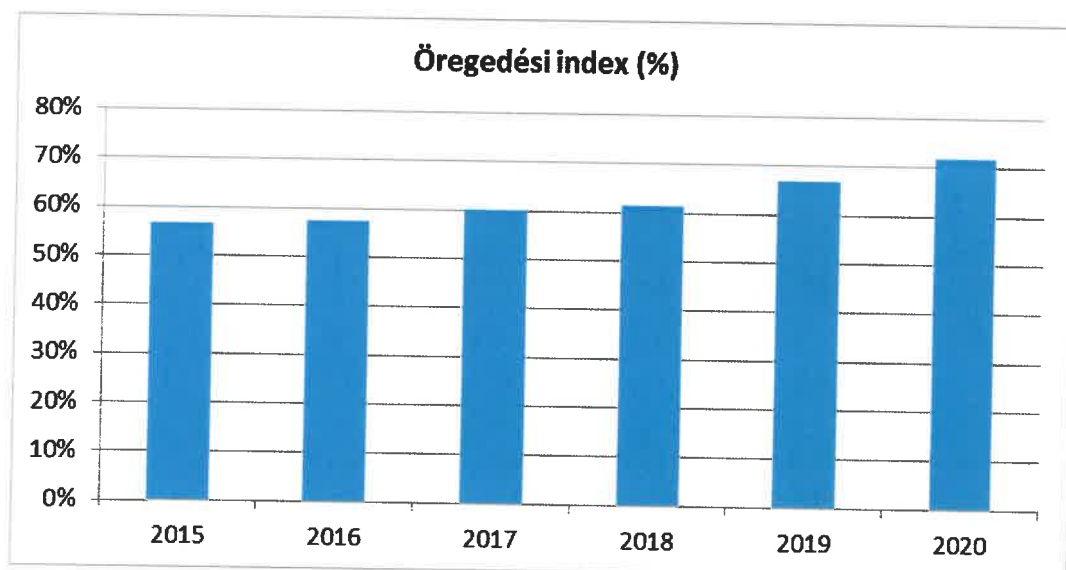
Állandó népesség - nők életkori megoszlása

A nemek szerinti megoszlás összességében a településen kiegyensúlyozott. Életkor szerint vizsgálva az adatokat kitűnik, hogy az állandó lakosság tekintetében a nők-férfiak aránya 60 éves kor alatt szinte megegyezik, minimális mértékben a férfiak magasabb arányát mutatja, majd az idő előrehaladtával jelentős fordulat következik be, mivel a 65 év fölöttiek esetében a férfiak aránya jelentősebben csökken. Ez megfelel az országos tendenciáknak, hiszen az egész országra jellemző, hogy a férfiak várható élettartama jóval rövidebb a nőkénel.

3. számú táblázat - Öregedési index			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2015	168	297	56,57%
2016	173	301	57,48%
2017	183	305	60,00%
2018	195	318	61,32%
2019	216	324	66,67%
2020	219	305	71,80%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

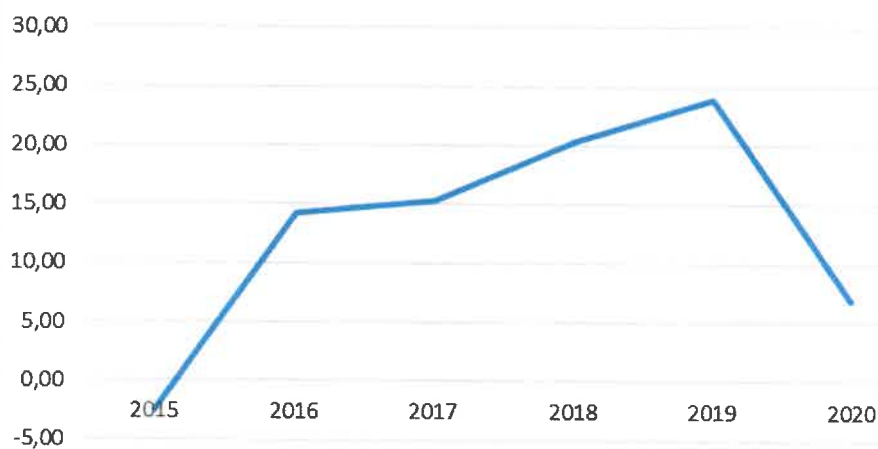

Az adatok alapján a 14 év alatti lakosok száma magasabb, tehát az öregedési index fiatalos népességszerkezetet mutat

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2015	-2,51
2016	14,26
2017	15,26
2018	20,41
2019	23,99
2020	6,90

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

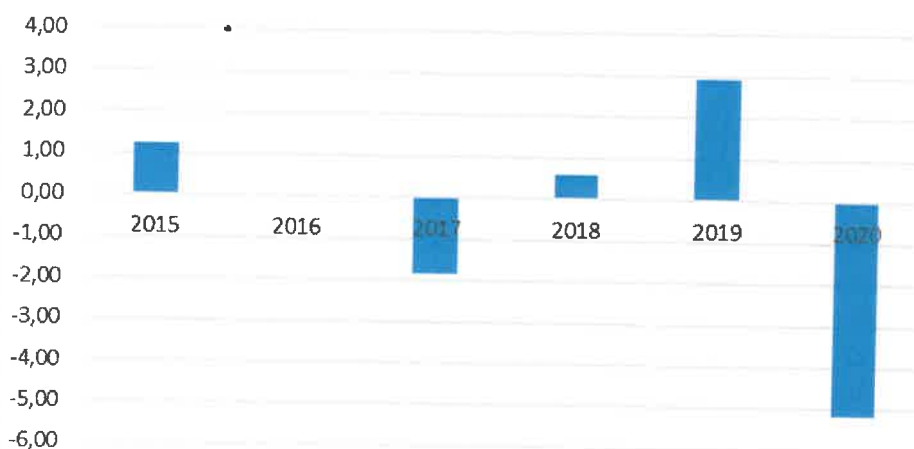
**Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000
állandó lakosra vetített száma (fő)**

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbségének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2015	1,25
2016	0,00
2017	-1,83
2018	0,60
2019	2,93
2020	-5,17

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az élve születések és halálozások különbözetének 1000 lakosra vetített száma (fő)

Értékeink, küldetésünk

Az esélyegyenlőség minden ember számára fontos érték. Megléte segíti, hogy mindenkinek esélye legyen jó minőségű szolgáltatásokra, az esélyegyenlőtlenséggel küzdő emberek előnyben részesítését az élet minden területén, függetlenül attól, hogy nő vagy férfi, egészséges vagy fogyatékossgal él, milyen a származása vagy az anyagi helyzete. Csomád Község Önkormányzata folyamatosan érvényesíti az esélyegyenlőségi szempontokat a község működését, fejlesztését meghatározó alapvető dokumentumaiban. Az esélyegyenlőség megvalósítását horizontális elvnek tekinti, amely áthatja valamennyi önkormányzati tevékenységet: a kötelező és önként vállalt feladatok ellátását a helyi szintű közpolitika alakítása során.

A Program célja, hogy az élet valamennyi területén megelőzze a hátrányos megkülönböztetést és elősegítse egyes társadalmi csoportok tagjainak esélyegyenlőségét, mely az állam, az önkormányzatok és ezek intézményei, a civil szervezetek és magánszemélyek feladata. Az esélyegyenlőség nem csupán követelmény, hanem az önkormányzatok hosszú távú érdeke is, hiszen azt a célt szolgálja, hogy mindenkinek esélye legyen a munkavállalásra, a karrierre, a jó minőségű szolgáltatásokra. Az esélyegyenlőség megvalósításának alapfeltétele a diszkrimináció mentesség és a szegregációmentesség. A Programnak a településen élő hátrányos helyzetű csoportokra kell irányulnia, akik számára a sikeres élet és a társadalmi integráció esélye a helyi társadalmat célzó fejlesztések és beruházások ellenére korlátozott marad a különböző területeken jelentkező hátrányaikat kompenzáló esélyegyenlőségi intézkedések nélkül.

Az esélyegyenlőség biztosításával összefüggő etikai elvek:

- Megkülönböztetés tilalma, egyenlő bánásmód elve: a közszolgáltatások működésében meg kell előzni az állampolgárok hátrányos megkülönböztetését. A megkülönböztetés tilalma vonatkozik a lakosok bármilyen faj, szín, nem, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti diszkriminációjára.
- Az emberi méltóság tiszteletben tartása: Az állampolgárok emberi értékük, méltóságuk, egyediségük alapján tiszteletet érdemelnek, érdekeiket figyelembe véve olyan körülményeket, légkört kell kialakítani, melyek ezeknek az alapvető értékeknek a megőrzését és megerősítését szolgálják.
- Szolidaritás: A társadalom számára minden állampolgár egyformán értékes, ezért a település

minden közösségének és polgárának érdeke a szolidaritás erősítése, mely nagyban elősegítheti a hátrányos helyzetű csoportok társadalmi integrációját, foglalkoztatási és érvényesülési lehetőségeit.

A rászoruló embernek megfelelő hozzáférést kell biztosítani az erőforrásokhoz, szolgáltatásokhoz abból a célból, hogy ő maga is el tudja végezni feladatait, meg tudja birkózni a nehézségekkel.

• Méltányosság és rugalmas ellátás: A megkülönböztetés tilalma nem old fel minden létező egyenlőtlenséget. Olyan pozitív méltányos és rugalmas intézkedéseket kell kidolgozni, melyek elősegítik az érintettek társadalmi pozíciójának, életminőségének javulását.

Az Önkormányzat az esélyegyenlőségi politikáját munkáltatói szerepkörben, közvetlen szolgáltatásai során és intézményfenntartói szerepkörben érvényesíti. Az esélyegyenlőséggel kapcsolatos tevékenysége folyamán mindent megtesz annak érdekében, hogy az egyes projektek kidolgozásában az érdekelt civil szerveződések is aktív szerepet játsszanak, elősegítve ezzel a község lakosságának ilyen irányú szemléletváltását is. Ennek eszközei szabályozás, támogatás és a jó gyakorlatok bevezetése, bemutatása.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Csomád település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).
- A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT) tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmazására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021.06.30-i módosítása
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

Helyi rendeletek:

- 5/2022. (VIII.30.) önkormányzati rendelet a bölcsődei ellátás igénybevételéről és intézményi térítési díjakról, valamint az intézményi gyermekétkeztetés intézményi térítési díjairól.
- 16/2022. (XII.13.) önkormányzati rendelet a szociális rászorultságtól függetlenül nyújtható támogatásokról
- 15/2022. (XII.13.) önkormányzati rendelet a helyi szociális ellátásokról és szociális támogatásokról
-

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.)

Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia(2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)

Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)

Országos Fogytékosságügyi Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal

A Helyi Településfejlesztési Stratégia célja, hogy megfogalmazza a település hosszú távú jövőképét és ahhoz igazítsa középtávú fejlesztési céljait.

Csomád hosszú távú elképzelése egy olyan, az agglomerációs előnyöket kihasználni tudó, élhető, a helyi kisléptékű fejlesztések mentén létrejövő települési közösség és lakókörnyezet megteremtése, amely maximálisan figyelembe veszi a közösségi érdekeket és értékeket.

A falu lakossága döntően intellektuális, értelmiségi jellegű, aktív életet él, arculatához hozzátartozik a családközpontúság, és emellett tipikusan városi minőséget igényel – kertesi milióban.

A "kertfalu"-nak is nevezhető települést a kiegyensúlyozott életre törekvés jellemzi. Nem retten vissza nagyobb fejlesztésektől, ami nem területi vagy mennyiségi növekedést, hanem minőségi (szerkezetjavító, funkcióbővítő, stb.) fejlesztést jelent.

A települési minőség meghatározó tényezője az elhelyezkedés, ezen belül: a települési környezet (elérhetőség, infrastruktúra, közterületek, közzolgáltatások mennyisége és minősége); az ingatlan településen belüli fekvése, közműellátottsága.

Mindez összefügg a lakóközösség kohéziós szintjével is. Annyiban, amilyen mértékben a helyi társadalom hozzájárul a helyi állapotok alakításához: a településfejlesztéssel kapcsolatos anyagi és nem anyagi áldozatvállalással, közéleti aktivitással, a szomszédokkal kialakított viszony módjával, a képviselők választásával, stb. A település környezeti és közéleti minősége a helyi polgárságtól is függ, vagyis fontos a helyi közügyekben való részvétel. Az ingatlanértékben nemcsak a település és az ingatlankörnyezet fizikai elhelyezkedése fejeződik ki, hanem a településnek a lakosság életében való „mentális elhelyezkedése” is. Itt nem az egyes tulajdonosról van szó, hanem a polgárok közösségéről. Két azonos fekvésű ingatlan közül az az értékesebb, amelyik környezete élhetőbb, ahol a lakóknak gondjuk van egymásra és értékeikre, rendezettebb a

közterület, több és jobb a közszolgáltatás, összetartóbb a szomszédság, vagyis ahol a közös ügyeket jobban intézik.

Közép-és hosszú távú célok

→ 1.CÉL: CSOMÁD – A LAKÓIRÓL GONDOSKODÓ TELEPÜLÉS

Csomád eltartó képességének megőrzése mellett a lakónépesség számára élhető lakókörnyezetet, minőségi szolgáltatásokat nyújtson, ezáltal szerveződjön újjá, erősödjön meg a helyi közösség. Így a település a térségi együttműködések aktív részesévé válva is meg tudja őrizni saját hagyományait, egyéni karakterét.

Ezen átfogó célkitűzés jegyében Csomád átfogó célja egy olyan hosszú távú településfejlesztési elképzelés megvalósítása, amely a településen élők életminőségének javítását, a lakosság kedvező korösszetételének megtartását, a társadalmi különbségek csökkentését, az oktatáshoz, az egészségügyi- és egyéb szolgáltatásokhoz való hozzáférés esélyegyenlőségének biztosítását tartja egyik kiemelt feladatának.

Hatékony településfejlesztést a lakosság közreműködése nélkül nehéz elképzelni. Ezért a településfejlesztés első stratégiai lépése a lakosság komfortérzetének kielégítése kell, hogy legyen. Ez a cél foglalja össze az elkövetkező években elkezdhető településfejlesztési feladatokat.

Csomád célja egy olyan hosszú távú településfejlesztési elképzelés megvalósítása, amely az emberek és a közösség értékeire építve, a hagyományokat ápolva nyújt esélyt a vidéki élet megbecsültségének és vonzerejének helyreállítására, a településen élők életminőségének átfogó javítására. Átfogó fejlesztési cél, hogy a falu, korszerű, az agglomeráció előnyeit kihasználó lakóhely és életforma legyen. A fejlesztések pedig akkor válnak sikeressé, ha a döntéshozók az izgalmas, dinamikus, vonzó életkörülmények megteremtésére törekszenek a helyi lakosság számára.

Csomád a sajátos vidékes karakterének és eltartó képességének megőrzése mellett a lakónépesség számára élhető lakókörnyezetet, minőségi szolgáltatásokat nyújtson, ezáltal szerveződjön újjá, erősödjön meg a helyi közösség. Így a település a térségi együttműködések aktív részesévé válva is meg tudja őrizni saját hagyományait, egyéni karakterét.

A területhasználat felülvizsgálatánál az eltérő területhasználati funkciók térbeli csoportosítására és konfliktusmentes elhelyezésére, igényes munkahely teremtő, környezetkímélő gazdasági és szolgáltató területek létrehozására kell törekedni.

A település a szociális gazdaság erősítése érdekében előtérbe helyezi a kutatás-fejlesztés és innovációk támogatását kiemelten az élelmiszeripar és helyi mezőgazdaság területén. Ehhez támogatja a felnőttoktatást, a vállalkozási ismeretek és kompetenciák fejlesztését.

Környezetfejlesztés

A lakosság számára is az egyik legfontosabb szempont a természet és környezet megóvása. A lakosság alapvető igénye a tiszta környezet. Település-szerte egységes megjelenésű, esztétikus szemetes kosarakat, konténereket kell elhelyezni és rendszeresen üríteni őket, fokozatosan fel kell számolni az elhanyagolt külterületeket, szigorúan szankcionálni kell az illegális hulladéklerakást, tevőlegesen védeni a természeti értékeket.

Intézményfejlesztés

Célja az ellátás és a lakossági szolgáltatások fejlesztése, kulturális és közösségi létesítmények fejlesztése, bővítése, valamint a településközpont intézményeinek és a faluközpontba illő kereskedelmi-szolgáltató egységeinek besűrítése.

Esélyegyenlőség biztosítása

Csomád Község Önkormányzata 2013-tól tartó időszakra megfogalmazta a Helyi Esélyegyenlőségi Programját. A település jövőképében kiemelten foglalkozik a romák munkalehetőségekhez jutásával, a mélyszegénység felszámolásával, valamint egy tartalmas és vidám gyermekkor feltételeinek megteremtése érdekében a gyerekek oktatási esélyeinek növelésével, tanulmányaik segítségével. Mindezek mellett figyelmet fordít az idősek megbecsülésére, tiszteletben tartásukra, hogy életüket egészségben, biztonságban, tartalmasan élhessék. Elengedhetetlen a nők esetén az oktatási és foglalkoztatási esélyek növelése, a család munkamegosztásában rájuk háruló többletfeladatok ellátásának segítése. Nem elegendő annak biztosítása, hogy a hátrányos helyzetű személyeket a többiekkel azonos jogok illessék meg, az esélyegyenlőség eléréséhez olyan intézkedésekre van szükség, amelyek a hátrányokat csökkentik, megszüntetik.

→ 2.CÉL: A SAJÁTOS CSOMÁDI TELEPÜLÉSKÉP MEGTEREMTÉSE

A települési terület ma a falu belterülete, jellemzően a lakóterület és a Faluközpont: az Evangélikus templom és környéke, ahol megtalálhatók a régi házaktól a modern családi házakig sokféle épülettípus, a terület mégis egységesen kezelendő:

- az épített értékek megóvása,
- az új épületek faluképbe illesztése, valamint - a közterületek egységes arculattal való felújítása.

A Települési területen belül a Faluközpont rehabilitációja Csomád egyik fő fejlesztési területe. Célja, hogy a település életében jelentős intézményi központ környezeti minőségében is kiemelt területté váljon. Ennek érdekében a Faluközpont rehabilitációs programjának keretében jelentős szerepet kell kapnia a közterületek magas szintű kialakításának, rendezésének.

A Főteret és az azt határoló épületeket is kiemelten kell kezelni, ezért az erre a területre eső épületek külső felújítására, a program által kijelölt terület zöldfelületeinek, közparkjainak, kerítéseinek rendezésére, létrehozására, felújítására különös gondot kell fordítani.

A település környezetét és megjelenését javító kisléptékű infrastruktúra-fejlesztések (pl. igényes burkolatok kialakítása, egységes utcabútorok alkalmazása), a zöldfelületek; látvány és használati térelemek kialakítása, meglévők fejlesztése kívánatos.

Szükséges a településképi véleményezési, bejelentési és kötelezési eljárást szabályozó helyi rendelet megalkotása, ami mentén kezelni lehet az épített környezeti, településképi kérdéseket.

Az örökségi értékek védelme kapcsán hangsúlyozni kell a közösségi identitás és innovációk segítségét. Az egyes nem-, vagy alulhasznosított ingatlanok esetében az új funkciók kialakítása a tervi, szabályozói eszközök alkalmazásán túl a közösség mozgósításával és bevonásával, akár új vállalkozások alapításának egyidejű ösztönzésével is segíthető.

→ 3.CÉL: A LOVAS TURIZMUS FEJLESZTÉSE

A turizmus ígéretesen fejlődő ágazata a lovas turisztika, amely több feltétel együttes teljesülését is megkívánja. A kistérségben a természet lóháton történő bebarangolásának igen kedvezőek az adottságai. Elterjedésének kedvez a változatos domborzat, az összefüggő erdők, az erdőfoltok, rétek és szántók váltakozásával jellemezhető mozaikos tájszerkezet. A fizetőképes kereslet megléte szintén kulcsfontosságú.

A település jó adottságokkal rendelkezik a lovas turizmus meghonosítása terén, és néhány helyen már megkezdődött a lovas turisztika igényelte specifikus szolgáltatások kiépítése. Csomád területén áll egy sokrétű szolgáltatásokat nyújtó lovas panzió. Csomád jelenleg is kedvelt lovas

terep, ahová a kistérségen kívüli Gödről és Dunakeszről is járnak lovagolni. Helyben is több a hobbi-lovagló és kisebb versenyeken résztvevő lovas.

→ 4.CÉL: A GEOTERMIKUS ENERGIA HASZNOSÍTÁSA

A kistérség jelenlegi dinamikus népességi és gazdasági fejlődése által generált intenzív területi növekedése lassul, ezzel párhuzamosan a táji, természeti adottságok felértékelődnek. A körütekintő tájhasználat, a megőrzésre törekvés kiváló alapot teremt a még meglévő természeti potenciál kiaknázására és a turizmus egyes ágazatainak kistérségi dinamizálására. A fenntartható tájgazdálkodás célrendszeréhez jól kapcsolódnak a termálvízre alapozott fejlesztések, illetve az aktív turizmus különböző módozatainak kistérségi fejlesztése, amelyek a kistérség valamennyi településén konkrét idegenforgalmi projektek kijelölését és azok megvalósulását hozzák.

→ 5.CÉL: TELEPÜLÉSMARKETING ÉS TELEPÜLÉSMENEDZSMENT

Települési kommunikáció javítása

Az egyik legnagyobb potenciált a település jövőjére nézve a marketingeszközök hatékony alkalmazása jelenti. Az elaprózott, kevésbé egységes promóciós tevékenységek a hozzájuk fűzött reményeket eddig nem tudták beváltani. Következésképpen egy sokkal összeszedettebb és megfontoltabb kampányra van szüksége a településnek: Csomád sikerének kulcsa a saját maga iránti keresletnövelésben és ennek hatékony kielégítésében rejlik.

Törekedni kell arra, hogy a helyi sajtó és média tényszerűen tájékoztassa a lakosságot a település eseményeiről, biztosítani kell az önkormányzat és a lakosság rendszeres párbeszédének lehetőségét, civil fórumok szervezését.

Míndez lehetőséget teremt a látogatószám növelésére, az imázs erősítésére és nem utolsó sorban az Élhető település képiének kialakítására. Ezek a tényezők kiegészülve a környezettudatossággal és a településvezetés által kijelölt irány követésével hozzájárulhatnak a fiatalok számára is vonzó arculat megteremtéséhez, és egyben eloszthatják az „alvó település” sztereotípiáját.

RÉSZCÉLOK ÉS A BEAVATKOZÁSOK TERÜLETEI EGYSÉGEINEK MEGHATÁROZÁSA

→ 1. RÉSZCÉL: ÚJ POLGÁRMESTERI HIVATAL ÉPÍTÉSE

A volt Községháza épülete romos és egészségre káros volt, 2018-ban elbontásra került. Ezen beruházás által a Község intézményhálózata teljesen kiépülne. Az új épület tervezési fázisban van. 2018 óta a Polgármesteri Hivatal két önkormányzati lakásban működik ideiglenes jelleggel.

→ 2. RÉSZCÉL: KÖZTERÜLET MEGÚJÍTÁS

A közterületek egyszerre biztosítják a mindennapi életünk áramlását, és adnak alapot a településképinek. A megújuló közterek kapcsán fontos szerepet kell, hogy kapjanak az oda kerülő berendezési tárgyak. Az utcabútorok nem csupán berendezik a teret - szerepük az egyszerű használati érték mellett sokkal összetettebb. Akkor mondható jól berendezettnek egy utca, egy tér, egy park, ha a bútorok belesimulnak a térbe, ha mind stílusban, mind megjelenésben, harmóniában vannak az épített és a természeti környezettel, valamint ha a közterületeket használó emberek jól érzik magukat, miközben megélik utcáikat, tereiket, parkjaikat.

Első ütemben terveznénk a Kossuth L. úton, és az Esztergály utcában a járda felújítást. A megújítás célja, hogy a település életében jelentős központ környezeti minőségében is kiemelt

területté váljon. Ennek érdekében a „Fő utca program” keretében jelentős szerepet kell kapnia a közterületek magas szintű kialakításának, rendezésének.

→ 3. RÉSZCÉL: ÚTÉPÍTÉSEK

Községünk úthálózatát több helyszínen szeretnénk fejleszteni.

Egyik szakasz a már szinte teljesen belterületbe vont és ennek megfelelően egyre inkább állandó lakosok számára otthont nyújtó valamikori zártkertek, itt is szeretnénk az utakat szilárd burkolattal ellátni. Ezzel a fejlesztéssel az ott lakók régi és jogos kérése teljesülne. Ebben a projektben a Fő, a Tavasz, a Nyár, az Ősz, és a Tél utca az érintettek.

További megvalósítandó cél az Arany János és Závaz utcák szilárd burkolattal történő ellátása.

→ 4. RÉSZCÉL: CSAPADÉKVÍZ, FELSZÍNI VÍZELVEZETÉS

Az elmúlt években sajnos sokszor voltak az átlagtól jóval csapadékosabb időszakok. Sokszor komoly gondokat okozott a felszíni csapadékvíz elvezetése. Felkészülten várjuk a reménység szerint kiírásra kerülő pályázatot, mellyel az egész település csapadékvíz-elvezetés problémája megoldódna. Kiviteli tervekkel és vízjogi létesítési engedéllyel már rendelkezünk.

→ 5. RÉSZCÉL: SZENNYVÍZCSATORNA RENDSZER

Pályázati támogatást remélünk nyomott rendszerű csatornahálózatunk korszerűsítésre. 2001-2002-ben megépült a csatornahálózatunk, de azóta bebizonyosodott, hogy az akkor választott megoldás, az úgynevezett nyomásos rendszer ebben a formában nem tud megfelelően működni. Egy szennyvízrendszerrel jelentkező hibás működés pedig érthetően erősen kellemetlen hatásokkal jár. Ez a rendszer főleg a régi falurészt érinti. Tervekkel, vízjogi engedéllyel rendelkezünk. Nagyon nagy segítség lenne, ha az előkészített tervekkel részt vehetnénk megfelelő pályázaton, és gravitációs csatorna megvalósulásával kiválthatnánk ezt a hibás rendszert.

→ 6. RÉSZCÉL: TERMÁLVÍZ HASZNOSÍTÁS

Hosszú távú terveink között szerepel a Község alatt található termálvíz hasznosítása. A szükséges elvi vízjogi engedéllyel rendelkezünk. A vonatkozó előírások szerint két kút fűrése szükséges. Az egyik kutat az Irtvány utcában tervezzük kiépíteni, itt az iskola közelsége miatt egy **tanuszoda** kialakítására is lenne lehetőség, a beruházás megtérülési idejét nagyban csökkentené egy a termál-hőre és a termálvízre egyaránt koncentráló komplex rendszer kialakítása. Lehetőség lenne üvegházi termesztésre vagy más olyan üzleti tevékenység folytatására, amelynél versenyelőnyt jelentene a termál-hő felhasználása, majd a lehűlt vizet ásványvízként kívánnánk forgalomba hozni. Ehhez a projekthez nélkülözhetetlennek tartjuk a pályázati támogatást.

→ 7. RÉSZCÉL: KÖZVILÁGÍTÁS KORSZERŰSÍTÉS

A 2002-ben felújított közvilágítási hálózatunk elavult. Lehetőség nyílik energiatakarékos ledes lámpák beépítésére, mely komoly megtakarítást eredményezne.

→ 8. RÉSZCÉL: TELEPÜLÉSMARKETING ÉS TELEPÜLÉSMENEDZSMENT PROGRAM

A települési és térségi marketing nem kizárólag a helyi önkormányzatok feladata. Az önkormányzatok, a civil szervezetek, a vállalkozások és a polgárok egyaránt részesei a település megítélésének kialakításában, célirányos feladatokkal kell, hogy hozzájáruljanak a marketing megvalósulásához.

A helyi önkormányzat szerepe a kezdeményezés és a kezdeti finanszírozás. Az önkormányzatnak kell felvállalnia a települési marketingstratégia kialakításának elindítását, a kezdeti döntések és lépések meghozatalát. A vállalkozások termékeikkel és szolgáltatásaikkal alakítják a térségről alkotott képet, anyagi támogatást is nyújthatnak a marketing stratégia megvalósulásához. A helyi civil szervezetek aktivizálhatják a település lakosságát, közösségi rendezvények szervezésében, társadalmi megmozdulásokban, ők a közösségi élet „kovászai”. A települési marketing megvalósítása akkor lehet sikeres, ha azért egy szakértőkből álló menedzsment szervezet felelős, amely nyomon követi a településfejlesztési koncepció megvalósulását, koordinálja az egyes szereplők tevékenységét, pályázati források feltárásával segíti az egyes marketing projektek finanszírozását, szervezi és összehangolja a „szolgáltató település” eseményekkel, programokkal való feltöltését. Egy ilyen „szervezet” lehet a mindenkori Településfejlesztési bizottság is.

Cél a fiatal vállalkozások számának növelése, a generációváltás biztosítása, a legalább 10 főt foglalkoztató vállalkozások számának növelése, a feldolgozóipari mikrovállalkozások arányának növelése, közösségi és hibrid vállalkozások támogatása.

Fontos a partnerség, azon belül a társadalmi felelősségvállalási programok megvalósításának erősítése, mivel az nagyban hozzájárul a biztonságos, élhető település megvalósításához, a sokszínű, több lábon álló, a kockázatokat jól tűrő gazdaság működtetéséhez, ahol a betelepülő vállalkozások több módon kapcsolódnak a településhez, és hozzájárulhatnak a kitűzött célok megvalósításához.

A települési Esélyegyenlőségi Program készítése során az alábbi stratégiákat, fejlesztési terveket, programokat, koncepciókat tekintettük át, és gondoskodtunk a Községi Esélyegyenlőségi Program és az alábbiakban is felsoroltak összhangjának megteremtéséről a komplex esélyegyenlőség biztosítása érdekében.

1. Csomád Község Települési Közoktatási Esélyegyenlőségi Intézkedési Terve 2018-2023
2. Csomád Község Esélyegyenlőségi Terve 2018-2023
3. Település-szerkezeti és fejlesztési terv 2017. december
4. Sportkonceptió 2013-tól 2018-ig tartott.

Az Ebktv.) 31.§ alapján:

„(1) A község, a város és a főváros kerületeinek önkormányzata (a továbbiakban: települési önkormányzat) ötévente öt évre szóló helyi esélyegyenlőségi programot fogad el.
(2)* A helyi esélyegyenlőségi programban helyzetelemzést kell készíteni a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok - különös tekintettel a nők, a mélyszegénységben élők, romák, a fogyatékkal élő személyek, valamint a gyermekek és idősek csoportjára - oktatási, lakhatási, foglalkoztatási, egészségügyi és szociális helyzetéről, illetve a helyzetelemzésen alapuló intézkedési tervben meg kell határozni a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A helyzetelemzés és az intézkedési terv elfogadása során figyelembe kell venni a települési kisebbségi önkormányzatok véleményét. A helyi esélyegyenlőségi programot az e törvény és a felhatalmazása alapján kiadott kormányrendeletben meghatározott szempontok és eljárásrend, valamint azok figyelembevételével a társadalmi felzárkózásért felelős miniszter által, az általa vezetett minisztérium honlapján közzétett módszertani útmutató alapján kell elkészíteni. A programalkotás során gondoskodni kell a helyi esélyegyenlőségi program és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és a településfejlesztési terv antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.”

A községben a következő fejlesztések valósultak meg a 2018-2023-as időszakban:

- útépítés,
- járdafelújítás,
- csapadékvíz-elvezetés,
- óvodai játszóudvar fejlesztése,
- közterületi eszközök, gépek beszerzése,
- közterületi játszótér modernizációja,
- kerékpárút létesítése,
- temetőfejlesztés,
- orvosi eszközök beszerzése,
- Művelődési Ház eszközfejlesztése,
- közmű kiépítés.

2018-ban a Szent István utcában megvalósult a 8-0-0, 8-1-0 és a 8-2-0 jelű csatornák megépítése. A beruházás során az utcában található bölcsőde épületét is érintő csapadékvíz-elvezetés valósult meg. A beruházásnak köszönhetően megszűnt a bölcsődét –korábban többször érintő – csapadékvíz-elvezetési probléma.

Járda felújítási program keretében 539,67 fm hosszon térkő burkolatú járdát újítottunk fel, melynek köszönhetően biztonságosabbá vált a közintézmények, park és játszótér megközelítése.

A fejlesztések eredményeképpen 1526, 05 fm hosszon kerékpárút épült a Verebeshegy utca – Vasútállomás közötti szakaszon. A beruházásnak köszönhetően mind a helyi, mind az átmenő kerékpáros forgalom számára biztonságosabb lett a kerékpáros közlekedés. A kerékpárúton fedett, paddal ellátott pihenőhely lett kialakítva.

Az elmúlt években több orvosi eszköz is beszerzésre került, melyeknek köszönhetően javult a településen működő házi- orvosi, gyermekorvosi és védőnői ellátás színvonala.

A közterületek karbantartása céljából több eszköz, gép beszerzése valósult meg. A megvásárolt eszközöknek köszönhetően könnyebbé és gyorsabbá vált a közterületek gondozása, mind a zöldfelület karbantartás, mind a hó eltakarítás, síkosság mentesítés vonatkozásában.

Az óvodai játszóudvar fejlesztés tekintetében több kültéri játékot telepítettünk, melyek az óvodás gyermekek nagy örömeire szolgálnak. A beszerzett eszközök között egyaránt megtalálhatóak a játékkultúrát-illetve mozgáskultúrát fejlesztő, mozgásfejlődést segítő és mozgásigényt kielégítő játékoszerek.

A közterületi játszótér modernizációja következtében a meglévő eszközeinkhez illeszkedően, gondosan kiválasztott eszközök kerültek telepítésre a gyermekek nagy örömeire. Az újonnan elhelyezett játékok fejlesztik az egyensúly érzéket, erősítik az izmokat, fejlesztik a térben való tájékozódást, valamint segítenek a testrészek irányításának megtanulásában.

A temetőfejlesztés során szolgáltatásbővülés keretében 24 férőhelyes urnafal épült.

A település közúthálózatának fejlesztése során 569,03 fm hosszon útfelújítás valósult meg.

Az utak szilárd burkolattal történő ellátása érdekében 603,16 fm hosszon a Fő utca kapott aszfaltburkolatot, valamint a csapadékvíz-szikkasztás is megvalósult. A beruházásnak köszönhetően a Fő utcában és a környező utcákban lakók biztonságosan tudnak közlekedni, továbbá az ingatlanok csapadékvíz elleni védekezése is megoldódott.

Közműépítés tekintetében a Dózsa György utcában 256 fm hosszon ivóvíz-és szennyvízcsatorna gerinc épült. A beruházás a Dózsa György utcába újonnan épülő lakóingatlanok miatt vált szükségessé.

A 2023-2028. közötti időszakra tervezett céljaink:

- földutak szilárd burkolattal történő ellátása,
- járdafelújítások- illetve építések,
- a település belterületi csapadékvíz-elvezetése,
- gyógyszerár létesítése,
- hat lakásos bérház építése,
- útfelújítások,
- idősek otthona építése,
- új községháza építése,
- szennyvízcsatorna-hálózat korszerűsítése.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

A Veresegyházi Kistérség Pest megyében helyezkedik el Veresegyház városközponttal. A kistérséget 8 település alkotja. A népesség száma az országos tendenciáktól eltérően dinamikusan növekszik, kedvező korstruktúrájú. A lakosságszám folyamatos növekedése egyik legfőbb jellemzője a térségnek.

Nem tartozik a hátrányos helyzetű területek közé, ezért az országos felzárkóztatási stratégiában nem kiemelt.

A Többcélú Kistérségi Társulás operatív feladatait a kistérségi referens végzi, ám egy többcélú társulás optimális, hatékony működése ennél nagyobb intézményi háttérrel és humán infrastruktúrát igényelne. Szükséges, hogy ez az iroda folyamatosan bővítse a kistérségi adatbázist és létrehozson egyinformációs hálózatot, amelyben a kistérségi iroda, mint információs híd működik. A rendszerezett, feldolgozott és célzott információk megkönnyítik a munkát, elősegítik a projektek kidolgozását, csökkentik a ráfordított időt, és megsokszorozzák a hatékonyságot. Veresegyház Többcélú Kistérség Önkormányzatainak Társulása 2008-ban fogadta el Intézkedési Tervét az esélyegyenlőség érvényesítésére, az esélyegyenlőségi kockázatok kezelésére.

A közigazgatás átszervezésének eredményeként járásek alakultak, 2013. január 1. óta Csomád a Dunakeszi Járáshoz tartozik.

A térségben számos egyesület szerveződött, ilyen például:

- Gödöllő és Térsége Látássérültjeinek Egyesülete
- Vakok és Gyengénlátók Hermina Egyesülete
- Gödöllő és Térsége Mozgáskorlátozottak Egyesülete
- Gödöllő és Térsége Turisztikai Egyesület
- Egységes Pedagógiai Szakszolgálat

Társadalmi szervezetek

A községben számos társadalmi szervezet tevékenykedik. A teljesség igénye nélkül a helyi, térségi közösség életében jelentősebb, fontosabb civil szervezetek, szerveződések az alábbiak:

- Esztergály Mihály Alapítvány
- Csomádi Polgárőrség
- Fialka Hagyományőrző Csoport
- Bogánecs Alapítvány
- Csomádi Nagycsaládosok Egyesülete

Nemzetiségi önkormányzatok

- Csomádi Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A helyzetelemzés alapját szolgáló statisztikai adatokat a TEIR adatbázisból, valamint a helyi nyilvántartásokból gyűjtöttük össze. Felhasználtuk az ágazati beszámolók megállapításait, szakemberek tapasztalatait. Természetesen azoknál az adatoknál, amelyekre nyilvántartás nincs és nem is lehet, ott a 2011. évi népszámlálás adataiból indultunk ki.

Vannak hiányos évek.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

Ma Magyarország egyik legsúlyosabb gondja a szegénységben élők, közöttük a roma népesség helyzetének fokozatos romlása. Ennek következménye a leszakadás, a kiszorulás az életlehetőségekből mind a tanulás, mind a foglalkoztatás, mind az egészségügyi szolgáltatások területén, különösen a hátrányos helyzetű térségekben. Minden harmadik ember (kb. 3 millióan) ma Magyarországon a szegénységi küszöb alatt él, közülük 1,2 millióan mélyszegénységben. A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségekben élőket, a szegénység ma is nagyrészt a munkapiaci esélyekkel függ össze, és aki iskolázatlan, az nehezen kap munkát és előbb-utóbb elszegényedik. A másik ok az egyéni, családi válsághelyzetek. A bizalmi kapcsolataink csak a legszűkebb családon belül erősek, a konfliktuskezelési eszköztárunk pedig nagyon szegényes, ezért egy viszonylag hétköznapi, gyakran előforduló sokk (betegség, baleset, válás, munkahely elvesztése) is nagyon könnyen vezet olyan személyes krízishez (depresszió, öngyilkosság, alkoholizmus), aminek a megoldásához már szakértő segítsége kellene, ez a segítség pedig a legtöbbször számára nehezen elérhető vagy nem elég jó minőségű. A szegények egy kisebb csoportjában, az alapvető létfeltételekben is szűkölködő, mélyszegénységben élők körében még nehezebb a helyzet. A többségük leszakadása tartóssá vált: aki közéjük kerül, szinte soha nem kerül ki onnan, sőt, gyerekei is erre a sorsra jutnak. Itt is több folyamat zajlik: a szülők többségének alacsony az iskolázottsága, ami nem csak a munkahelyektől, hanem a továbbtanulástól is elzárja őket, és gyakran azoktól a szolgáltatásoktól is (orvos, családsegítő, lakhatás), ami a munkavégző képességük, egészségük megőrzését segítené. A munkanélkülivé válók többsége az idősebb és a képzetlen munkavállalók közül kerül ki. A roma népesség munkavállalási esélyei különösen rosszak, részben képzetlenségük, részben amiatt, hogy nagyobb arányban élnek a depressziós térségekben, és végül az őket sújtó diszkrimináció miatt is. A mélyszegénység és a halmozottan hátrányos helyzet azonban távolról sem kizárólag a romák problémája: a mélyszegények nagyjából harmada-fele kerül ki roma családokból. A szolgáltatásokhoz való rosszabb hozzáférés és az elérhető szolgáltatások rosszabb minősége miatt a mélyszegény roma családok gyermekeinek még súlyosabbak a hátrányai. Az átfogó célok a mélyszegénységben élők és romák tekintetében:

- A szegénységben és társadalmi kirekesztettségben élők arányának csökkentése, különös tekintettel a roma népességre.
- A szegénység, szociális kizáródás újratermelődésének megakadályozása.
- A társadalmi, gazdasági javakhoz történő egyenlő esélyű hozzáférés javítása, a társadalmi összetartozás erősítése.

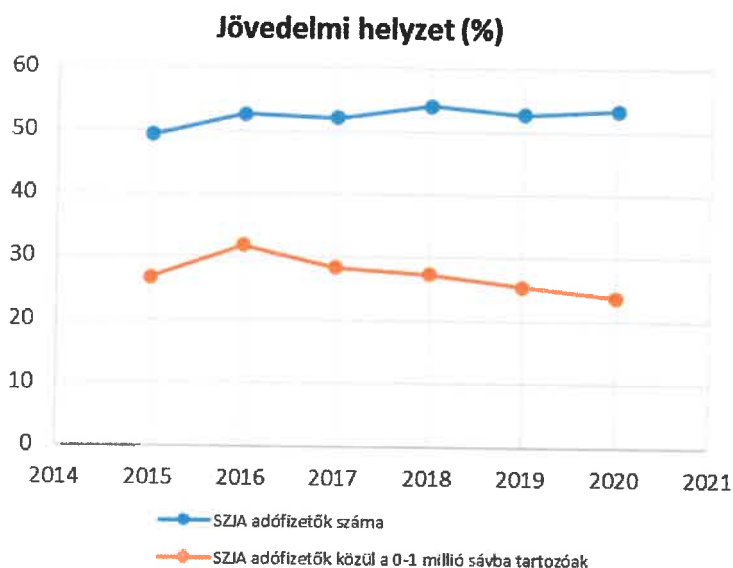
Csomádon a 2011-es népszámlálási adatok szerint egyetlen lakó sem vallotta magát roma nemzetiségűnek.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A szegénység számos társadalmi tényező által meghatározott, összetett jelenség, okai között szerepelnek társadalmi és kulturális hátrányok, szocializációs hiányosságok, alacsony vagy elavult iskolai végzettség, munkanélküliség, egészségi állapot, a családok gyermekszáma, a gyermekszegénység, de a jövedelmi viszonyok mutatják meg leginkább. Az alacsony jövedelműek bevételeinek számottevő része származik a pénzbeli juttatások rendszereiből. Az inaktív emberek között nagy arányban fordulnak elő az alacsony iskolai végzettségűek, a megváltozott munkaképességűek és a romák. A családok, háztartások életkörülményeit elsősorban a havi nettó állandó jövedelem nagysága határozza meg. Az egy főre jutó jövedelmet nagymértékben befolyásolja, hogy az együtt élő családtagok közül hányan tartoznak a keresők és hányan az eltartottak közé. Ezen belül az eltartottak életkora, egészségi állapota is meghatározó lehet. A továbbtanulással, a képzések fontosságának előtérbe kerülésével egyre nagyobb számban maradnak eltartottak a 18 év feletti gyermekek is. A társadalmi szegénységben élő családok egyik csoportjára általában jellemző az anyagi és tárgyi szűkösség, de a szülők egészségesek, dolgoznak, megfelelően szervezik a család életét, érzelmi kötődéseik szorosak. A szegénységben élők másik csoportjára jellemző, hogy nagyon alacsony a jövedelmük, ezért anyagi és tárgyi ellátottságuk csekély, a létminimum alatt élnek.

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az állandó népesség %-ában (TS 060)
2015	49,21	26,71
2016	52,60	31,87
2017	52,12	28,35
2018	53,97	27,35
2019	52,67	25,47
2020	53,38	23,89

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Csomád a főváros agglomerációs övezetéhez tartozó település, lakosságszáma növekvő tendenciát mutat.

A foglalkoztatottak nagy része naponta ingázik a környező városokban található munkahelyekre (Gödöllő, Fót, Dunakeszi, Budapest). Sokat saját gépkocsival oldják meg a munkahelyre jutást, de legtöbbször a helyközi buszjáratokat és vonatközlekedést veszik inkább igénybe.

A statisztikai adatok és az önkormányzat felmérései, valamint a segélyezési mutatói alapján is megfigyelhető, hogy a településen élők jövedelmi viszonyai is romlanak. Ha csekély számban is, de évente többen veszik igénybe a különböző, rendszeres szociális pénzbeli juttatásokat.

A település aktív korú lakosainak jelenleg kb. 9%-át érinti a munkanélküliség. Az elmúlt évek során a nyilvántartott, regisztrált álláskeresőik száma emelkedett.

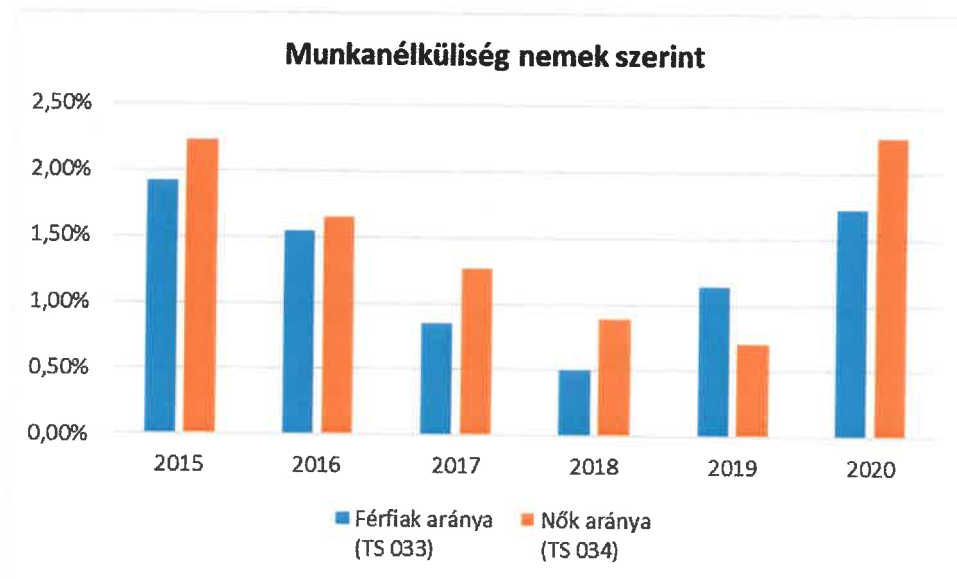
3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP-ben elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint az FIt. és a MötV-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

- a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskereső aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2015	1,92%	2,23%	2,08%
2016	1,55%	1,65%	1,60%
2017	0,85%	1,27%	1,06%
2018	0,50%	0,89%	0,70%
2019	1,14%	0,71%	0,93%
2020	1,73%	2,27%	2,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

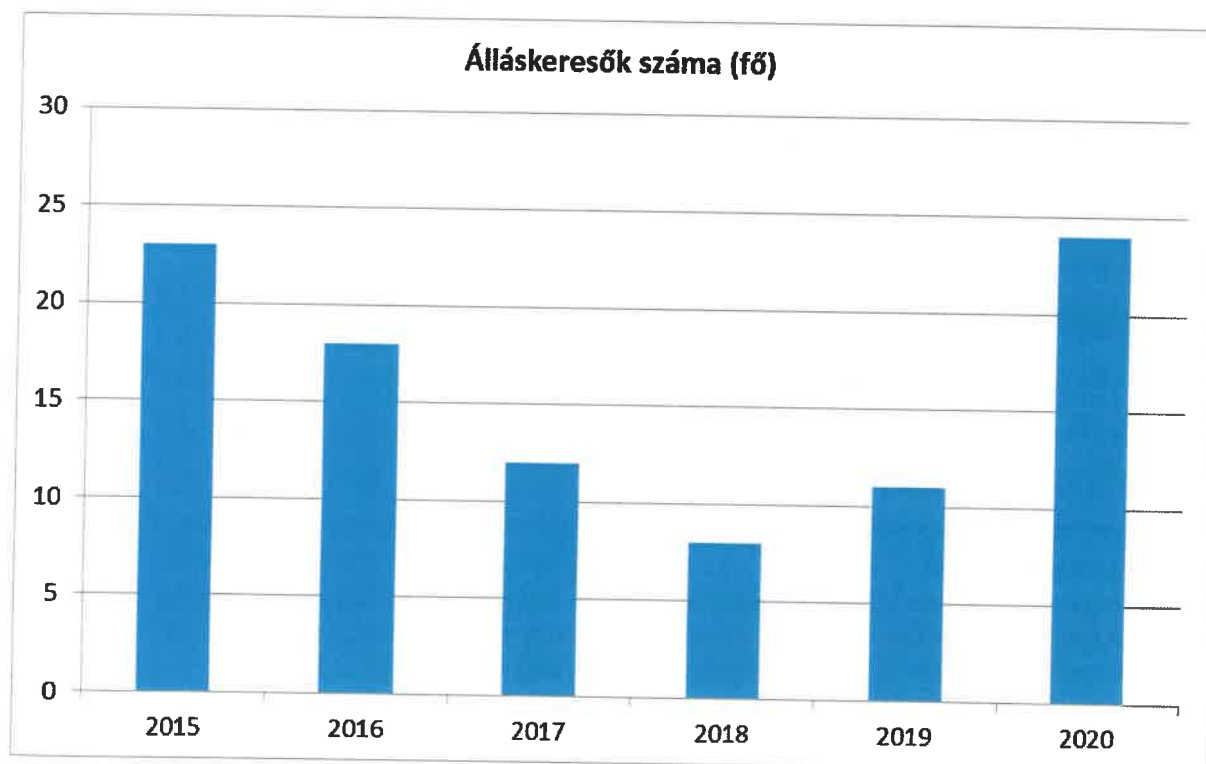

A táblázatokból kiolvasható, hogy a lakónépesség számához viszonyítva fokozatosan csökkent a nyilvántartott álláskeresők száma 2018-ig, majd 2019-ben enyhe, 2020-ban pedig egy drasztikusabb emelkedés volt megfigyelhető. A jelentős emelkedés oka a vélhetően a COVID-19 járvány miatti gazdasági válság kialakulása, elterjedése, mely a településen is éreztette hatását.

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2015	2016	2017	2018	2019	2020
	Fő összesen	23	18	12	8	11	24
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	1,00	0,00	1,00	0,00	0,00	1,00
	%	4,35%	0,00%	8,33%	0,00%	0,00%	4,17%
21-25 év (TS 038)	Fő	1,00	2,00	0,00	0,00	1,00	4,00
	%	4,35%	11,11%	0,00%	0,00%	9,09%	16,67%
26-30 év (TS 039)	Fő	3,00	3,00	2,00	2,00	1,00	2,00
	%	13,04%	16,67%	16,67%	25,00%	9,09%	8,33%
31-35 év (TS 040)	Fő	2,00	1,00	1,00	0,00	1,00	2,00
	%	8,70%	5,56%	8,33%	0,00%	9,09%	8,33%
36-40 év (TS 041)	Fő	4,00	2,00	2,00	1,00	1,00	1,00
	%	17,39%	11,11%	16,67%	12,50%	9,09%	4,17%
41-45 év (TS 042)	Fő	4,00	4,00	1,00	0,00	1,00	3,00
	%	17,39%	22,22%	8,33%	0,00%	9,09%	12,50%
46-50 év (TS 043)	Fő	0,00	0,00	1,00	2,00	3,00	5,00
	%	0,00%	0,00%	8,33%	25,00%	27,27%	20,83%
51-55 év (TS 044)	Fő	1,00	2,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	%	4,35%	11,11%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
56-60 év (TS 045)	Fő	4,00	2,00	1,00	1,00	1,00	5,00
	%	17,39%	11,11%	8,33%	12,50%	9,09%	20,83%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	3,00	2,00	3,00	2,00	2,00	1,00
	%	13,04%	11,11%	25,00%	25,00%	18,18%	4,17%

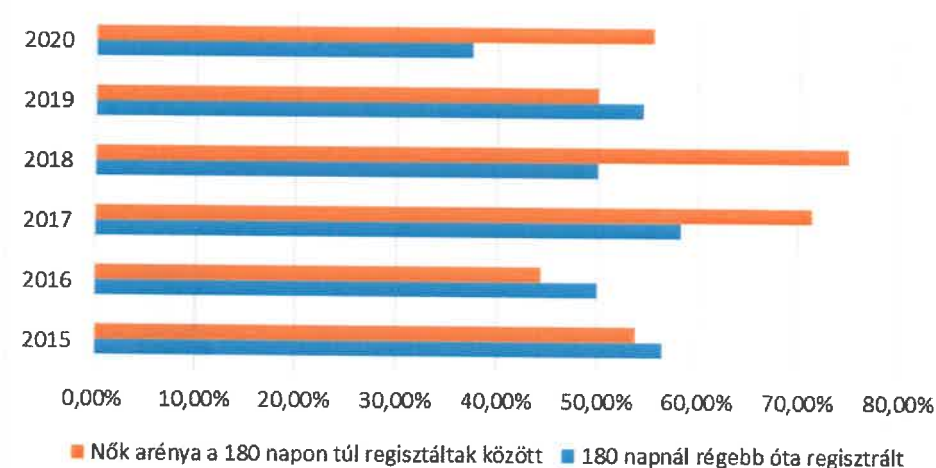
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskereső aránya		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2015	56,52%	53,85%
2016	50,00%	44,44%
2017	58,33%	71,43%
2018	50,00%	75,00%
2019	54,55%	50,00%
2020	37,50%	55,56%

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

180 napnál hosszab ideje álláskereső

A statisztikai adatok és a segélyezési tapasztalatok alapján az ország egyik legsúlyosabb gondja a mélyszegénységben élők, közöttük a roma népesség helyzetének fokozatos romlása. Mélyszegénységben élő az, akinek a havi jövedelme nem éri el az öregségi nyugdíj mindenkori lekisebb összegét. Csomádon ez a helyzet nem ilyen hangsúlyozottan jelenik meg. Részint, mert a településen nem élnek romák, a mélyszegénységet illetően pedig az a jellemző, hogy az itt élő emberek között nagy az összetartás. A családok között és a családon belül nem engedik meg a

szociális leszakadást. Az idősök közül manapság is sokan foglalkoznak gazdálkodással, művelik földjeiket, állatokat tartanak, megteremtik szükségleteik nagy részét.

Az önkormányzat saját fenntartású intézményeiben, ha teheti, felkarolja a szegénységben élőket, munkalehetőséget teremt számukra, annak érdekében, hogy anyagi lehetőségeiken helyben segítsenek.

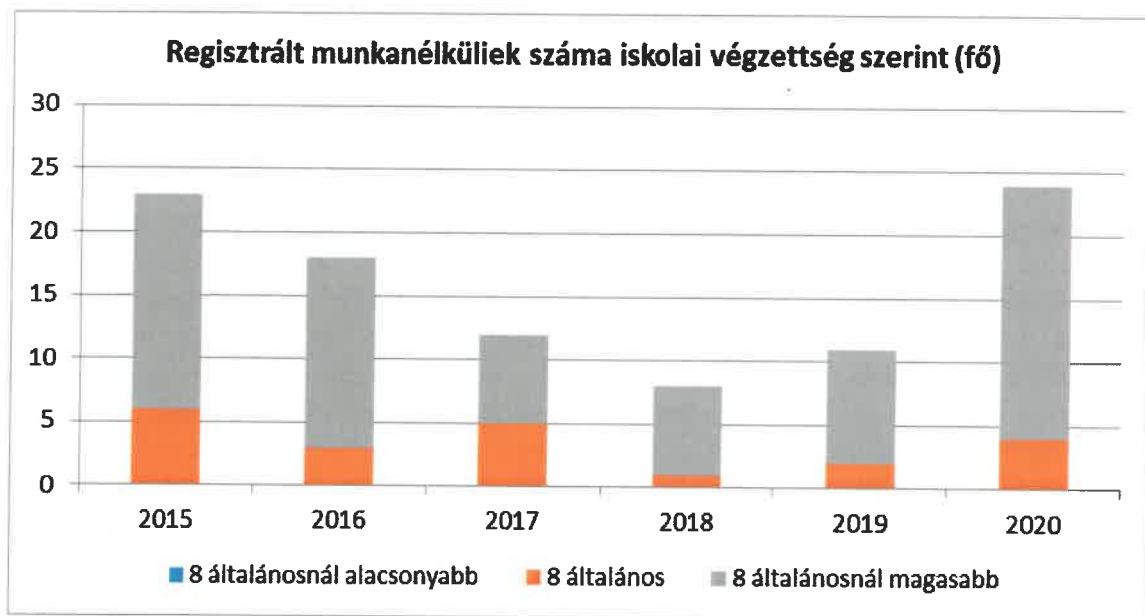
Foglalkoztatás szempontjából hátrányos helyzetűek közé sorolhatók még az idősebb, nyugdíj előtt álló korosztályok, a gyermekvállalást követően a munkaerőpiacra visszatérő nők, valamint a megváltozott munkaképességű és fogyatékos emberek. Alacsonyabb a 15-24 éves korosztály munkaerő-piaci részvétele is. A fiatalok távolmaradását főleg az oktatási, képzési idő meghosszabbodása indokolja, ugyanakkor jelentősen megnőtt az iskola befejezése utáni munkahelykeresés ideje is. A pályakezdő fiatalok elhelyezkedését elsősorban a munkalehetőségek száma, a nem megfelelő szakmaválasztás, a szakmai tapasztalat hiánya és az iskolai végzettségi befolyásolja, valamint erőteljesen a biztos nyelvtudás hiánya. Az ifjúsági munkanélküliség strukturális munkanélküliség, a munkaerőpiac elvárásai ma már nemcsak a végzettségre és a szakképzettségre, hanem a különböző személyes kompetenciákra, szakmai és gyakorlati tudásra vonatkoznak.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint							
Év	Regisztrált munkanélküliek /nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2015	23	0	0,00%	6	26,09%	17	73,91%
2016	18	0	0,00%	3	16,67%	15	83,33%
2017	12	0	0,00%	5	41,67%	7	58,33%
2018	8	0	0,00%	1	12,50%	7	87,50%
2019	11	0	0,00%	2	18,18%	9	81,82%
2020	24	0	0,00%	4	16,67%	20	83,33%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A táblázat adataiból megfigyelhető, hogy az általános iskolai végzettséggel rendelkező regisztrált munkanélküliek száma egy jelentős 2017-es megugrást követően enyhén csökken, míg a 8 általánosnál magasabb iskolai végzettségű regisztrált munkanélküliek száma egy 2017-es erőteljes csökkenést követően enyhén emelkedett, majd stagnál.

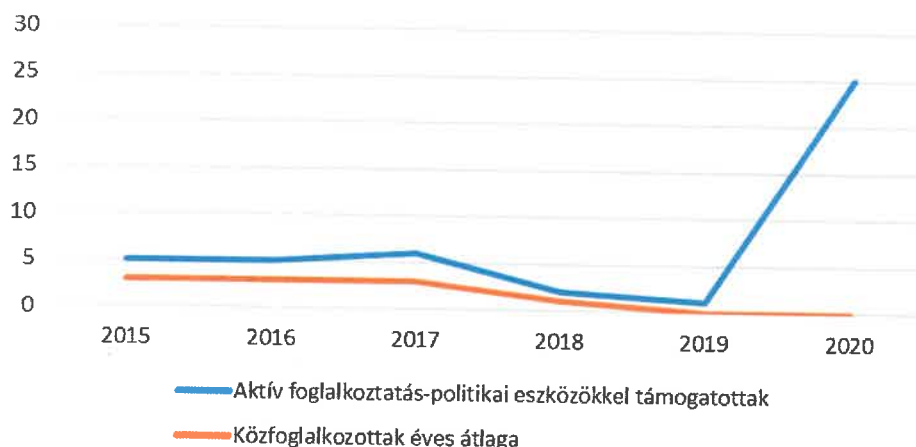

- c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2015	5	3
2016	5	3
2017	6	3
2018	2	1
2019	1	0
2020	25	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Aktív foglalkoztatáspolitikai eszközökkel támogatottak és közfoglalkoztatottak száma

A helyi munkaerő foglalkoztatásában, a munkanélküliség leküzdésében kiemelten fontos szerepet játszanak az országos közmunkaprogramok. Településünk önkormányzata az utóbbi években több alkalommal pályázott és igyekezett minden munkanélküli számára helyet biztosítani, a munka világába visszavezetni az érintetteket, az emberek önbecsülését visszaadni azáltal, hogy értelmes, hasznos, a közösség számára fontos feladatok elvégzését tette lehetővé a közmunkaprogram keretein belül.

Jelenleg a Hosszabb időtartamú közfoglalkoztatási program című közmunkaprogram foglalkoztatja a munkanélküliek legjelentősebb részét, továbbá Kormányhivatali támogatással nyaranta diákmunkaprogramot szervez az önkormányzat.

A település közttereinek rendben tartása, szépítése, középületeink, játszóterek állagmegóvása, mind – mind olyan feladatok, melyek elvégzése révén a közfoglalkoztatás segít visszavezetni a munka világába a program résztvevőit. A közfoglalkoztatásban résztvevők száma az utóbbi években folyamatosan csökkent. Ez összhangban van a 3.2.2. számú adattáblával, mely összességében az elmúlt években a regisztrált munkanélküliek számának jelentős csökkenését mutatja. A munkaügyi Központ által biztosított képzéseken való részvétel után sok fiatal próbált elhelyezkedni, valamint egyre többen érezték, hogy a megélhetéshez, családfenntartáshoz a közmunkaprogramban biztosított jövedelem nem elegendő, és kerestek a városban munkát.

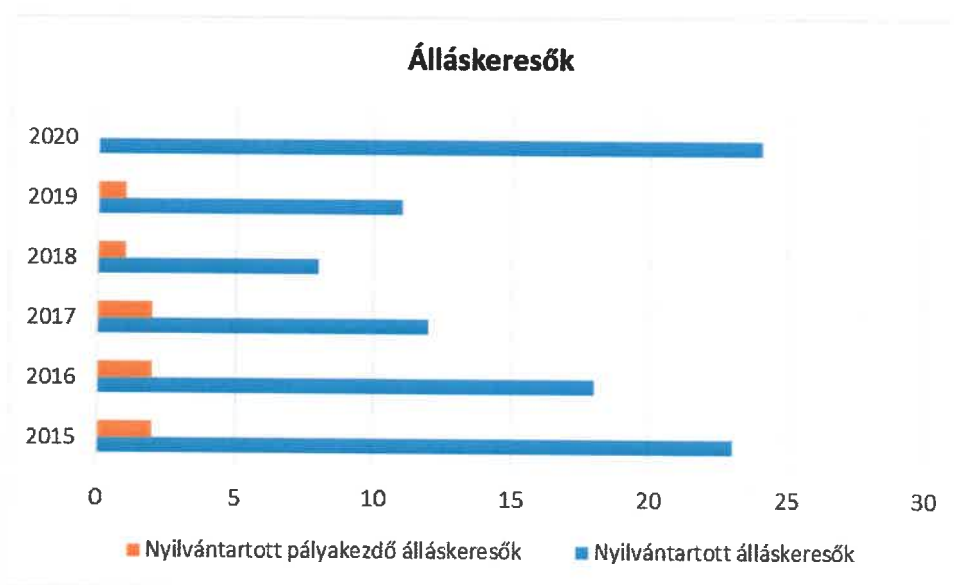
- d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;

A község aktív korú, dolgozó lakosságának jelentős része Budapestre és a környező településekre (Veresegyház, Gödöllő) jár dolgozni. A közlekedési viszonyok jónak tekinthetők, mindkét irányban van buszközlekedés, illetve Budapestre vonat is jár, Csomád rendelkezik vasúti állomással.

- e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő állás keresők száma		
Év	Nyilvántartott állás keresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő állás keresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2015	23	2
2016	18	2
2017	12	2
2018	8	1
2019	11	1
2020	24	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az oktatás, képzés, képességfejlesztés fontos szerepet játszanak a fiatalok foglalkoztathatóságában, termelékenységének javításában. Több tényező is hozzájárul a fiatalok munkanélküliségéhez, mint korai iskolaelhagyás végzettség nélkül, szükséges készségek, munkatapasztalat hiánya. A Munkaügyi Központ által kezdeményezett foglalkoztatási programok fiatalok részére: - útmutatás és tanácsadás - munkaerő-piaci képzés és oktatás - foglalkoztatási támogatások - közmunkák - vállalkozóvá válás ösztönzése - önfoglalkoztatás

Képzés, továbbképzés szempontjából Csomád kedvező helyzetben van, tekintettel a képzések, továbbképzések elérhetőségének szempontjából. Gödöllőn, Vácon, és a közeli fővárosban is elérhetőek a képzési lehetőségek.

- f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

Településünkön évek óta működik a közfoglalkoztatás, melyben résztvevők száma az évek során folyamatosan emelkedett. Az önkormányzat igyekszik a munkanélküliek, álláskeresők minél nagyobb hányadát foglalkoztatni, segíteni visszatérésüket a munka világába, kiemelt figyelemmel azokra, akik tartósan munkanélküliek.

Az illetékes Váci Munkaügyi Központ számos eszközzel igyekszik a foglalkoztatásokat, elhelyezkedéseket támogatni (pl: képzések, vállalkozóvá válás támogatása, bértámogatás, közhasznú foglalkoztatás támogatása stb.) Ugyanakkor a foglalkoztatáspolitikai szempontból hátrányos helyzetű társadalmi csoportok (megváltozott munkaképességűek) egyre tartósabban szorulnak ki a munkaerőpiacról, egyre nagyobb számban kerülnek ki a munkaügyi regisztrációból, ezzel elveszítik a szervezett segítségnyújtás legfontosabb esélyét. Az esélyegyenlőséget megerősítő pozitív intézkedések azért is szükségesek számukra, mert e csoportok a munkaerőpiacon összetett szemléletbeli hátrányokkal küzdenek, az aktív támogatásokban pedig munkanélkülieken belüli arányuknál sokkal kisebb arányban vesznek részt.

- g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

Csomádon a 2011. évi népszámlálási adatok szerint senki nem vallotta magát roma nemzetiségűnek.

Mélyszegénységben élő az, akinek a havi jövedelme nem éri el az öregségi nyugdíj mindenkori lekisebb összegét, Csomádon vannak ugyan szegényebb családok, de nem konkretizálható, hogy a mélyszegénységben élők kategóriájába tartoznak-e.

- h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Településünkön a közfoglalkoztatás során nem fordulhat, és nem is fordult elő foglalkozási diszkrimináció. Az önkormányzat minden munkavállalóval szemben követi az egyenlő bánásmód elvét, és kizárólag képzettség, szakképesítés, iskolai végzettség alapján dönti el, kit melyik intézményben, milyen munkakörben foglalkoztat. Minden munkavállaló számára egységesen biztosítja a munkavégzéshez szükséges munkaruhát, védőfelszerelést, emberhez méltó körülményeket.

- i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

Magyarországon a szociális ellátórendszert három szereplő biztosítja: az állam, az önkormányzatok, valamint a civil szektor és az egyház. Működésüket törvények és a törvényekhez kapcsolódó kormányrendeletek, ágazati rendeletek, helyi rendeletek határozzák meg. Az önkormányzatok számára a Szociális Törvény és Önkormányzati törvény írják elő, hogy mely ellátási formákat biztosítsák, valamint, a képviselő testületek határozata alapján költségvetésük terhére melyeket vállaljanak fel. Ezeket az önkormányzatok saját helyi rendeleteikkel szabályozzák. Ennek értelmében Csomád község Önkormányzata biztosítja a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvényben meghatározott rendszeres segélyeket, támogatásokat, valamint az eseti segélyeket.

- aktív korúak ellátásaként: foglalkoztatást helyettesítő támogatást, rendszeres ellátást a Járási Hivatal állapítja meg

A települési támogatásokat a Képviselő-testület állapítja meg, melyben a döntési hatáskört a polgármesterre ruházta át:

- települési ápolási támogatást,
- települési lakhatási támogatást,
- települési gyógyszer -támogatást
- rendkívüli települési támogatást
- szociális célú tüzelőanyag támogatást
- temetési támogatást
- továbbtanulási támogatást
- babacsomagot
- gyermekek táboroztatási támogatását állapít meg.

Aktív korúak ellátása

Az aktív korúak ellátása a hátrányos munkaerő-piaci helyzetű aktív korú személyek és családjuk részére nyújtott támogatás.

Két típusa van:

- 1. egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás,**
- 2. foglalkoztatást helyettesítő támogatás**

Az az aktív korú személy jogosult az aktív korúak ellátására

- aki munkaképességét legalább 67%-ban elvesztette, aki legalább 50%-os mértékű egészségkárosodást szenvedett, vagy akinek az egészségi állapota a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján nem haladja meg az 50%-os mértéket, vagy
- aki vakok személyi járadékában részesül, vagy
- aki fogyatékosági támogatásban részesül (az eddig felsoroltak a továbbiakban együtt: egészségkárosodott személy), vagy
- akinek esetében a munkanélküli-járadék, álláskeresői járadék, álláskeresői segély, vállalkozói járadék (a továbbiakban együtt: álláskeresői ellátás) folyósítási időtartama lejárt, vagy
- akinek esetében az álláskeresői ellátás folyósítását keresőtevékenység folytatása miatt a folyósítási idő lejártát megelőzően szüntették meg, és a keresőtevékenységet követően álláskeresői ellátásra nem szerez jogosultságot, vagy
- aki az aktív korúak ellátása iránti kérelem benyújtását megelőző két évben az állami foglalkoztatási szervvel vagy a rehabilitációs hatósággal legalább egy év időtartamig együttműködött, vagy
- akinek esetében a gyermekek otthongondozási díja (GYOD), az ápolási díj, a gyermekgondozást segítő ellátás, a gyermeknevelési támogatás, a rendszeres szociális

járadék, a bányász dolgozók egészségkárosodási járadéka, az átmeneti járadék, a rehabilitációs járadék, a rokkantsági nyugdíj, a baleseti rokkantsági nyugdíj, a megváltozott munkaképességű személyek ellátása, az ideiglenes özvegyi nyugdíj folyósítása megszűnt, illetve az özvegyi nyugdíj folyósítása a gyermek életkorának betöltése miatt szűnt meg, és közvetlenül a kérelem benyújtását megelőzően az állami foglalkoztatási szervvel vagy a rehabilitációs hatósággal legalább 3 hónapig együttműködött,

feltéve, hogy saját maga és családjának megélhetése más módon nem biztosított, és keresőtevékenységet nem folytat, ha a családnak az egy fogyasztási egységre jutó havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 90%-át (25.650,- Ft) és vagyona nincs.

Nem állapítható meg az aktív korúak ellátására való jogosultság annak a személynek,

- aki letartóztatásban van, elzárás büntetését, illetve szabadságvesztés büntetését tölti,
- tartózkodási joga megszűnt vagy tartózkodási jogának gyakorlásával felhagyott,
- gyermekgondozási segélyben, gyermekgondozást segítő ellátásban, illetve gyermeknevelési támogatásban részesül,
- gyermekgondozást segítő ellátásra jogosult, a gyermek fél éves korának betöltéséig,
- álláskeresői ellátásban részesül,
- katonai szolgálatot teljesít,
- köznevelési, vagy felsőoktatási intézményben nappali oktatás munkarendje szerint tanulmányokat folytat vagy
- képzési támogatásként keresetpótló juttatásban részesül
- felzárkóztatást elősegítő megélhetési támogatásban részesül,
- megváltozott munkaképességű személyek ellátásában részesül.

Az aktív korúak ellátásában részesülő személy jogosult utazási kedvezményre is.

1.) A kedvezményes havi bérlet a kerületi hivataltól kapott igazolással vásárolható meg. A kedvezményes ár megegyezik a nyugdíjas és a diákbérlet árával.

2.) A Foglalkoztatási Szerv által kiállított hatósági bizonyítvány alapján álláskereső nyilvántartottként ingyenes bérlet váltható.

Foglalkoztatást helyettesítő támogatás (FHT)

Az a személy jogosult a foglalkoztatást helyettesítő támogatásra, akinek az aktív korúak ellátására való jogosultságát megállapították – amennyiben az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás - megállapításához szükséges feltételekkel nem rendelkezik.

A foglalkoztatást helyettesítő támogatás havi összege az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 80%-a, **22.800,- Ft.**

Ha a foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülő személy keresőtevékenységet megalapozó jogviszonyt létesít, a jogviszony első 120 napjában a foglalkoztatást helyettesítő támogatás folyósítását szüneteltetik. Ha a jogviszony ebben az időszakban megszakad, a bejelentését követően az ellátás folyósítása - az ügyfél kérelmére - újraindul. Ugyancsak

szüneteltetik a támogatás folyósítását, ha a támogatásban részesülő személyt a közfoglalkoztatás keretében foglalkoztatják.

Az aktív korúak ellátása szempontjából nem minősül keresőtevékenységnek, ha a kérelmező, illetve a jogosult közfoglalkoztatásban, egyszerűsített foglalkoztatásban vesz részt vagy háztartási munkát végez.

Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás

Az az aktív korúak ellátására jogosult személy **jogosult az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásra**, aki az ellátásra való jogosultság kezdő napján

- egészségkárosodott személynek minősül, vagy
- 14 éven aluli kiskorú gyermeket nevel - feltéve, hogy a családban élő gyermekek valamelyikére tekintettel más személy nem részesül az 1998. évi LXXXIV. törvény a családok támogatásáról (továbbiakban: Cst.) szerinti gyermekgondozási támogatásban, vagy gyermekgondozási díjban, csecsemőgondozási díjban, örökbefogadási díjban - és a gyermek ellátását napközbeni ellátást biztosító intézménybe illetve nyári napközis otthonban, óvodában vagy iskolai napköziben nem tudják biztosítani.

Az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás havi összege a családi jövedelemhatár összegének és a jogosult családja havi összjövedelmének különbözete

- egyedülálló jogosult esetén 27.075,- Ft a legmagasabb összeg
- családos jogosult esetén 59.850,- Ft a legmagasabb összeg
- ha a házastárs/élettárs foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosult, akkor 37.050,- Ft a legmagasabb összeg.

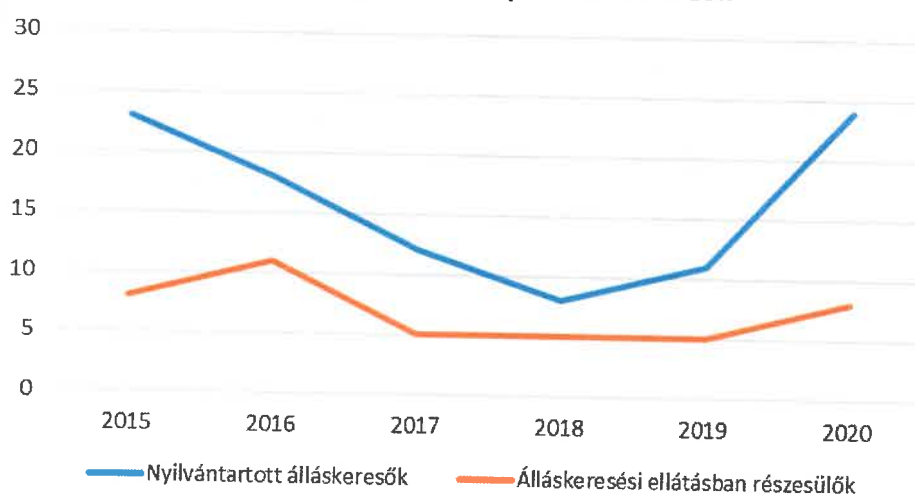
A családi jövedelemhatár összege megegyezik a család fogyasztási egységeihez tartozó arányszámok összegének és az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összege 95%-ának szorzatával.

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresői ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2015	23	2,03%	8	34,78%
2016	18	1,56%	11	61,11%
2017	12	1,03%	5	41,67%
2018	8	0,68%	5	62,50%
2019	11	0,92%	5	45,45%
2020	24	1,97%	8	33,33%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Passzív foglalkoztatáspolitikai eszközök

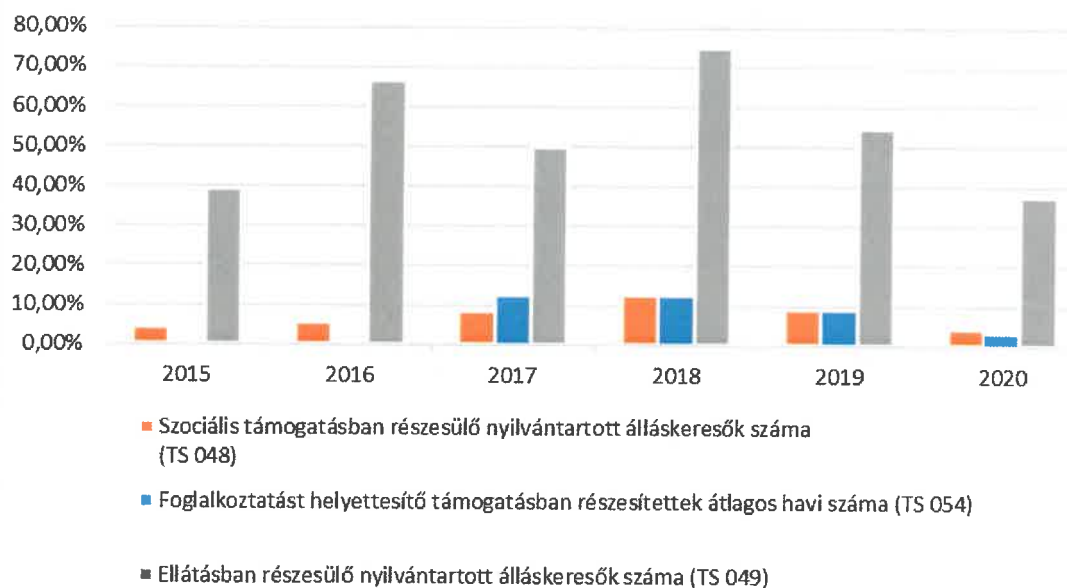
Az álláskeresői segélyben részesülők száma az aktív korú lakosság számához képest elhanyagolható nagyságú.

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.

Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2015	1	4,35%	n.a.	-	9	39,13%
2016	1	5,56%	n.a.	-	12	66,67%
2017	1	8,33%	2	12,67%	6	50,00%
2018	1	12,50%	1	12,50%	6	75,00%
2019	1	9,09%	1	9,09%	6	54,55%
2020	1	4,17%	1	3,13%	9	37,50%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Passzív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma a 15-64 év közötti népesség arányában II. (%)

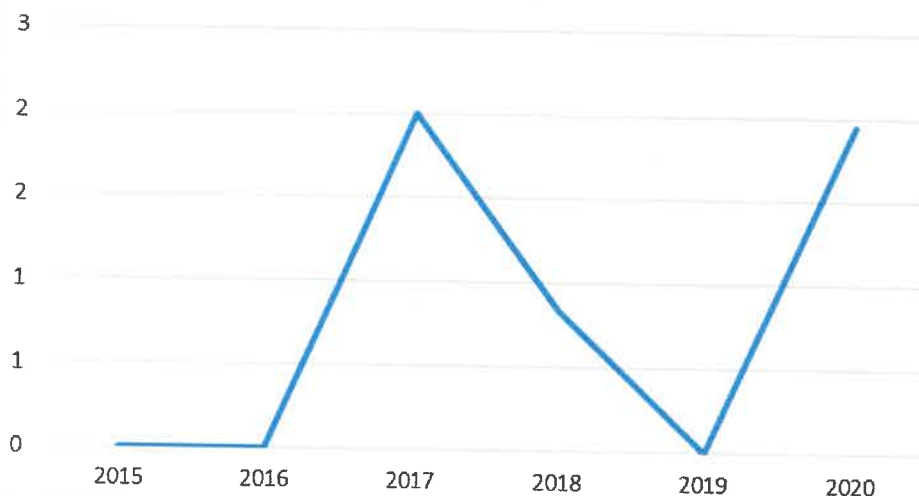

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás

Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2015	n.a.
2016	n.a.
2017	2
2018	1
2019	0
2020	2

Forrás: TeIR, KSH

Eü. károsodási és gyf. támogatásban részesülők

Települési lakhatási támogatás

A Képviselő-testület természetben nyújtott szociális ellátásként Települési lakhatási támogatást nyújt a szociálisan rászorult személyeknek az általuk lakott lakás villanyáram költségeinek viseléséhez, ha a lakás fenntartási költségeinek összege eléri, illetve meghaladja a háztartás havi összjövedelmének 20%-át és a háztartásban egy főre eső havi jövedelem nem haladja meg a szociális vetítési alap 300 %-át, egyedül élő esetén 350 %-át. A támogatás havi mértéke 4.000 Ft, és egy év időtartamra kerül megállapításra. A támogatás folyósítása a szolgáltató részére történik, annak összegét a szolgáltató írja jóvá a villanyszámlában.

Települési ápolási támogatás

Települési ápolási támogatás állapítható meg azon kérelmező részére, aki 18. életévét betöltött, tartósan beteg személy ápolását, gondozását végzi, amennyiben családjában az egy főre eső jövedelem nem haladja meg a szociális vetítési alapot, egyedülálló esetén annak 150 %-át.
Az ápolási támogatás havi összege 23.600.-Ft

Települési gyógyszer-támogatás

Az Önkormányzat települési gyógyszer-támogatás formájában települési támogatást nyújt annak a szociálisan rászorult személyeknek, aki az Szt. szerint közgyógyellátásra nem jogosult, de egészségi állapota, diagnosztizált krónikus betegsége miatt rendszeres gyógyszer-szedésre szorul. A jogosultság feltétele, hogy a kérelmező családjában az egy főre jutó jövedelem a szociális vetítési alap 200%-át, egyedül élő esetében 250%-át nem haladhatja meg.
A támogatás mértéke havi 6.000 Ft

Rendkívüli települési támogatás

A rendkívüli települési támogatás egyes formái:

- rendkívüli eseti támogatás
- rendkívüli települési támogatás havi rendszerességgel
- rendkívüli települési támogatás elemi kár esetén

Esetenként nyújtható rendkívüli települési támogatás annak a személynek, aki egyedül élő, egyedülálló, vagy nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesül, és a havi jövedelme nem haladja meg a szociális vetítési alap 200%-át, akinek a családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg a szociális vetítési alap 150%-át.

Az esetenkénti rendkívüli települési támogatás legalacsonyabb összege esetenként 5.000 Ft, de nem haladhatja meg a 20.000 Ft-ot.

Havi rendszerességgel nyújtható rendkívüli települési támogatásban részesíthető az a személy, aki neki fel nem róható okból létfenntartását veszélyeztető krízis helyzetbe került, ha:

- egyedül élő, egyedülálló, vagy nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesül, és a havi jövedelme nem haladja meg a szociális vetítési alap 200%-át, vagy
- akinek a családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg a szociális vetítési alap 150%-át

A támogatás legmagasabb összege 20.000 Ft, éves összege nem haladhatja meg a 100.000 Ft-ot.

Rendkívüli települési támogatás nyújtható annak a személynek, illetve családnak, akinek a létfenntartása rendkívüli körülmények (elemi kár, természeti katasztrófa) miatt átmenetileg lehetetlenné vagy nagymértékben veszélyeztetetté vált, és akinek a családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg a szociális vetítési alap 300%-át.

Az egy alkalomra megállapított támogatás összege nem haladhatja meg a 300.000 Ft-ot.

Továbbtanulási támogatás

Továbbtanulási támogatásra jogosult a közép- és felsőfokú tanintézményben, nappali képzés keretében továbbtanuló diák. A támogatás összege 20.000 Ft

Babacsomag

A támogatás formája természetbeni, egyszeri, legfeljebb 40.000 Ft értékű csomag, amely babaápolási szereket és a gyermek gondozását segítő termékeket tartalmaz.

Temetési támogatás

Az Önkormányzat temetési költségekhez való hozzájárulásként támogatást nyújt azon kérelmező részére, aki az elhunyt személy temetéséről gondoskodott. A támogatás összege 50.000 Ft.

Gyermekek táboroztatási támogatása

Az Önkormányzat támogatást nyújt önkormányzati intézmény, települési oktatási intézmény, valamint helyi civil szervezet által szervezett gyermektáborban részt vevő gyermek részvételi költségeihez. A támogatás összege 5.000 Ft.

Szociális célú tüzelőanyag támogatás

A természetben nyújtott vissza nem térítendő szociális célú tüzelőanyag támogatásra az jogosult, akinek családjában az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg

- egyedül élő esetén a szociális vetítési alap 600%-át
- két, vagy több fő esetén a szociális vetítési alap 500%-át

A természetben nyújtott szociális célú tüzelőanyag támogatás mennyisége minimum 1 erdei m3 tűzifa háztartásonként a minisztérium által tárgyévben meghirdetett szociális tűzifa pályázaton az Önkormányzat által elnyert támogatástól és a beérkező kérelmek számától függően.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

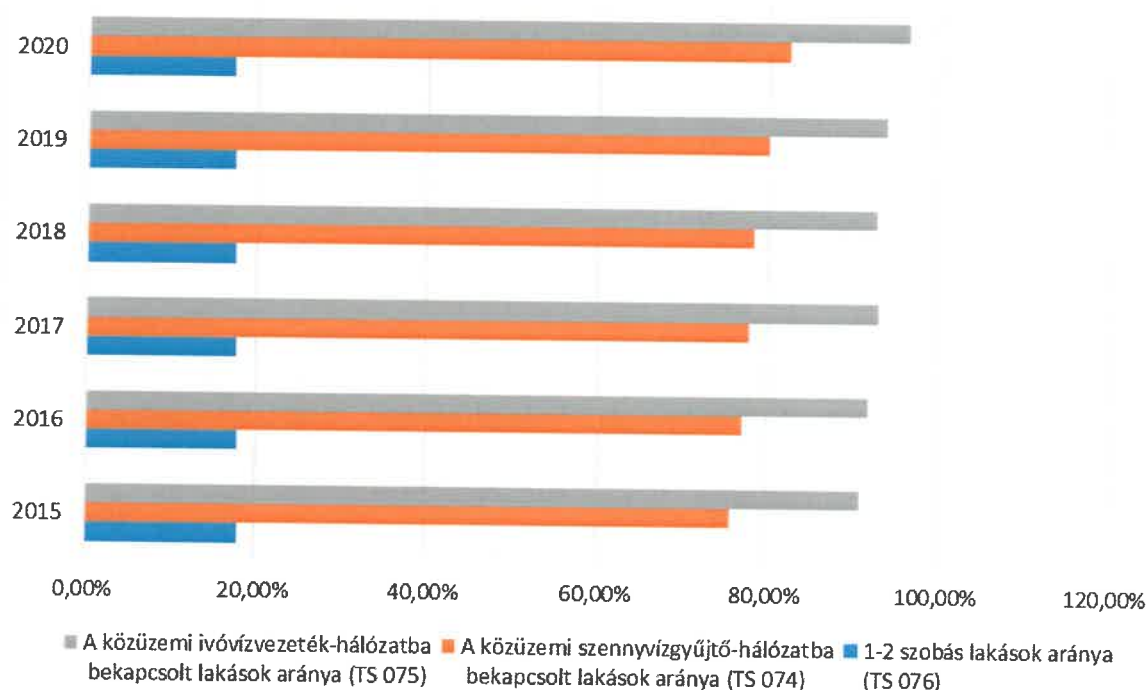
E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

A település infrastrukturális feltételei megosztottak. Vezetékes ivóvíz a lakások 96%-ban van, a gáz hálózat a településen kiépült, a háztartások 70% - a veszi igénybe. Szennyvíz csatorna lefedettség 80%-os, azonban a nyomott rendszerű hálózat miatt sok technikai, üzemeltetési probléma adódott. Folyamatban van annak átalakítása. Az utcák 95%-ban aszfaltborításúak. Napjainkban épül új járda, az Irtvány utca is az elmúlt években kapott aszfaltborítást, melyre nagy szükség volt az általános iskola megközelíthetőségének javítása céljából. Csomádon 624 lakást tartanak nyilván, bérlakás és szociális lakás nem épült. A településen nincs lakhatási szegregáció. Csomád Budapesttől 20 km-re fekvő település. Autóval megközelíthető Budapestről Fóton keresztül, Vácra Órbottyán felől Gödöllőről Veresegyházra érintve. Vasúttal a Veresegyház – Váci vonalon, a Nyugat pályaudvarról induló személyvonattal. Volán busszal az Újpest Városkaputól induló járatokkal. Állandó lakosainak száma növekszik. Az állandó lakosok száma meghaladja a 1700 főt. A munkanélküliek aránya kb 9 %-os. A munkába járók 80%-a naponta ingázik a közelben lévő települések, városok és Csomád között. Helyben főleg az önkormányzat és annak intézményeiben kb. 30-an dolgoznak közalkalmazottként, és kb. 5-en megbízási jogviszonyban.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány						
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzemi szennyvízgyűjtő- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2015	587	4	7	18,06%	75,81%	90,97%
2016	590	3	5	17,97%	77,12%	91,86%
2017	599	10	17	17,70%	77,96%	92,99%
2018	609	10	16	17,57%	78,33%	92,78%
2019	617	8	13	17,50%	80,06%	93,84%
2020	624	7	11	17,31%	82,37%	96,31%

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

Lakásállomány és minősége

Hajléktalan Csomádon nyilvántartásunk szerint nem él. Az Önkormányzat a helyi szociális rendeletben, valamint a szociális törvényben meghatározott jogszabály alapján lakásfenntartási támogatással segíti a lakhatási feltételeket. A gazdasági változások a településen élőket is súlyosan érintette. A szegénység, az elszegényedés folyamatának felszínre kerülő problémái között a lakosság munkaerő-piaci helyzete, a munkanélküliségből eredő problémák, illetve a lakhatással összefüggő problémák, a hátralekók felhalmozódása a lakossági adósságállomány folytonos újra termelődése szerepel. A lakossági adósságállomány növekedését okozza, hogy az újonnan beköltöző gyermekes családok a lakásvásárláshoz felvett banki hiteleiket nehezen tudják fizetni, vagy a munkahely megszűnése, vagy a devizalapú hitelek törlesztő részleteinek emelkedése miatt. Sokszor olyan súlyos anyagi válsággal küzdenek a családok, hogy a mindennapi megélhetésük finanszírozása is gondot okoz számukra, ezen kívül még tetemes közüzemi tartozásokat is

felhalmoznak. Az anyagi ellehetetlenülés, kilátástalanság kihat a családi életre, a fogyasztás színvonalára is.

a) bérlakás-állomány

Nem releváns.

b) szociális lakhatás

Nem releváns.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

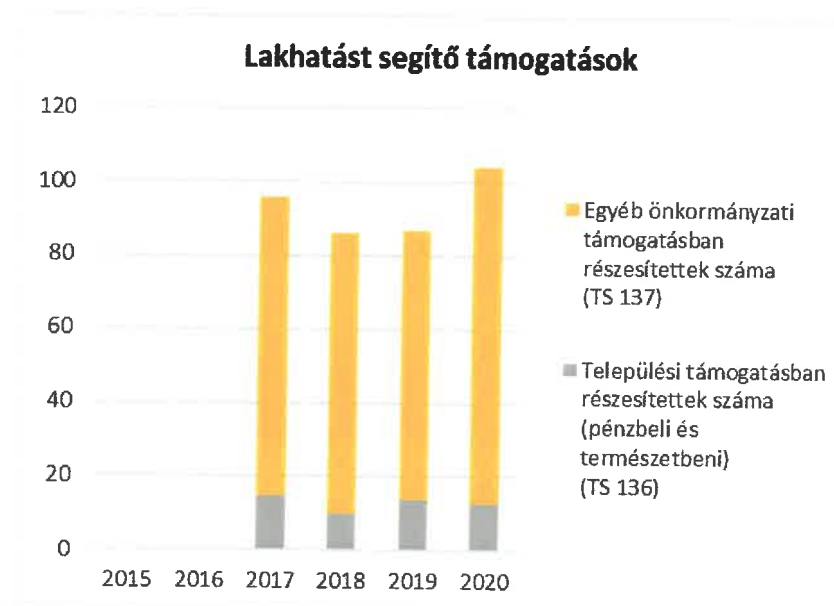
Nem releváns.

d) lakhatást segítő támogatások

Nem releváns.

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2015	n.a.	n.a.
2016	n.a.	n.a.
2017	15	81
2018	10	76
2019	14	73
2020	13	91

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A képviselő-testület települési támogatásként, lakhatási kiadásokhoz kapcsolódó támogatást nyújthat a szociálisan rászoruló háztartások részére a háztartás tagjai által lakott lakás, vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásai viseléséhez való hozzájárulásként, rendkívüli települési támogatás, illetve települési lakhatási támogatás formájában.

e) eladósodottság

Komoly probléma az eladósodás, különösen a hátrányos helyzetű, munkájukat elvesztő vagy alacsony jövedelmű, idős, vagy több gyermekes családoknak, de erről nem állnak rendelkezésre hivatalos adatok.

f) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

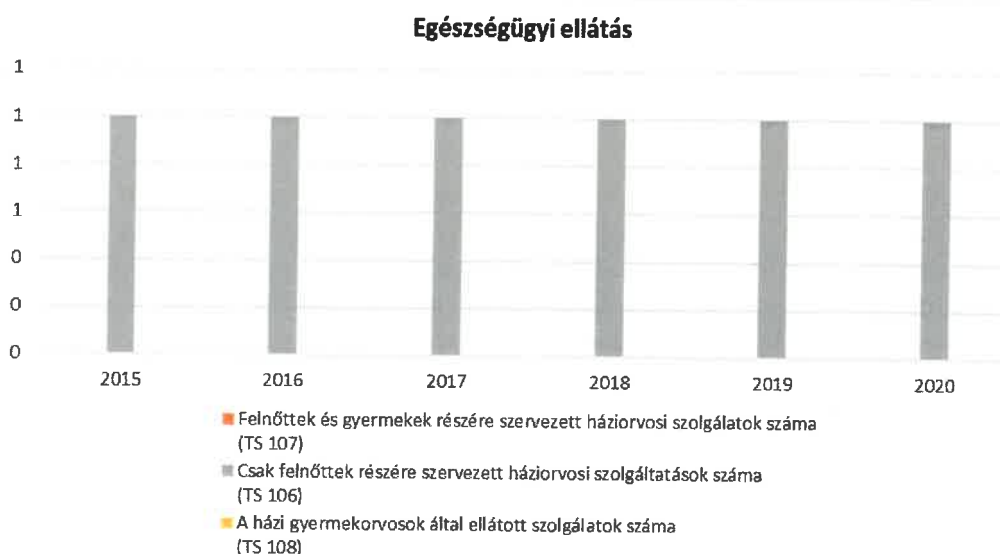
Csomád községben nem találhatóak szegregátumok, nincsenek elkülönült telepek, a szegényebb, hátrányos helyzetű lakosság is igyekszik integrálódni a közösségbe, és az önkormányzat is minden eszközzel segíti a nehezebb helyzetben lévő családok felzárkózási törekvéseit.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közfogyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2015	0	1	0	0	n.a.	n.a.
2016	0	1	0	0	n.a.	n.a.
2017	0	1	0	0	26	3
2018	0	1	0	0	18	4
2019	0	1	0	0	23	3
2020	0	1	0	0	22	2

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az Mőtv. 13.§ (4.) pontja az önkormányzatok számára kötelezően ellátandó feladatként írja elő az egészségügyi alapellátásról való gondoskodást. Az egészségügyi alapellátásról szóló 2015. évi CXXIII. törvény 5.§-a értelmében a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

Védőnői szolgálatról - A 0-16 éves korosztály ellátása érdekében 2008-tól egy védőnői körzet működik, melyekben az ellátottak száma összesen közel száz fő. A védőnő munkája során szinte napi kapcsolatban van a várandós anyákkal, gyermekeikkel.

A védőnői feladatellátás 2023.07.01-től már nem az önkormányzat kötelező feladata.

Gyermekorvosi ellátásról - A megnövekedett gyermeklétszám miatt a gyermekek ellátását hetente két napon látják el helyben rendelési időben. A többi napokon a gyermekeket a közeli veresegyházi Misszió Egészségügyi Központ látja el, itt van hétvégi ügyelet is. A gyermekorvos különös odafigyeléssel követi az óvodás és iskolás gyermekek egészséges életmódját támogató programokat, az egészséges táplálkozást propagáló rendezvényeket, aktívan harcol a túlsúlyos gyermekek egészséges életmódjának kialakításáért. Általános orvosi ellátásról - Jelenleg egy önálló körzetben, egy csaláadorvos látja el a hozzájuk forduló betegeket. Az orvos munkáját egy

asszisztens és egy körzeti ápolónő segíti. Az otthon ellátott betegeket az orvos megbízásából az ápolónők rendszeresen látogatják. Az orvosi rendelő az Egészségházban kapott helyet.

Fogorvosi ellátásról - egy fogorvos tart iskolai és lakossági fogászati rendelőt. A rendelő Örbottyánban található, korszerű technikai felszereléssel várja a betegeket. Nagy hangsúlyt kap a településen a gyermekkori szűrővizsgálatok rendszeressége és az után követés lehetősége. Egészségügyi szakellátás Csomádtól mintegy négy kilométernyi, autóval nyolcpercenyi távolságra található Verezegyház területén a Misszió Egészségügyi Központ és Nappali Kórház, ahol nap, mint nap várják a szakellátásra szoruló betegeket. A beutaló rendszerrel működő rendelő kulturált környezetben, fontosnak tartva a rövid várakozási időt, jó közlekedési lehetőséggel közelíthető meg. A település éjszakai és hétvégi ügyeletét szintén itt oldják meg. Településünkéről naponta buszjárat segítségével jutnak el a betegek a korszerű betegközpontú szakellátásra. Az elmúlt két évben azonban jelentősen megváltozott az igénybevehetőség aránya. Gyakran előfordul, hogy egy-egy beutalóval akár több hónapot is kell várnia a betegeknek, ezért elindult egy tendencia, miszerint újra a Vácott található egészségügyi szakellátó központba mennek lakosaink és ott várnak akár egy teljes napot, hogy sorra kerülhessenek. Az egynapos sebészeti ellátás, az intézmény speciális szolgáltatása. Kórházi ellátás - A Kistarcsai Flór Ferenc Kórház, a Váci Jávorszki Ödön Kórház biztosít további járó- és fekvőbeteg és szakellátást a településen élők számára.

- b) prevenciós és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

Az egészségügyi szolgálat évente több alkalommal szervez általános szűrési, megelőző, felvilágosító programokat. Ehhez a programhoz a Szociális Alapellátási Központ és a Művelődési Ház is csatlakozik. A klubokban rendszeresen szerveznek egészséges életmóddal kapcsolatos főző, illetve mozgás programot. Heti rendszerességgel az idősebb korosztálynak ülőtornát, vízitornát szerveznek. Az Intézmény havonta egyszer szűrőnapot tart. Lehetőséget biztosítva vérnyomás-, cukor-, testsúlymérésre és 2008 szeptemberétől, koleszterinmérésre is. A szűrőnapokon alkalmanként 20-30 fő vesz részt. Ezt a szolgáltatást Kistérség többi településén is bevezették. Mivel a körzeti orvosokkal szoros együttműködésben állnak, a kiszűrt lakosokat tovább tudja küldeni a megfelelő szakemberhez

- c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

A fejlesztő ellátáshoz való hozzáférést a Dunakeszi Tankerület Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézménye, Pedagógiai Szakszolgálat, Nevelési Tanácsadó, Korai Fejlesztő és Gondozó Központ, a rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférést a Misszió Egészségügyi Központ Rehabilitációs osztálya biztosítja

- d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Csomádon a közétkeztetést a helyi Napsugár Óvoda-Bölcsőde konyhája biztosítja. A konyha vezetője a mai kor elvárásainak megfelelő étrendet alakít ki.

- e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Településünkön a gyermekek részére az Községi Sportkör labdarugó szakosztálya biztosít edzési lehetőséget. Az egyesületben játszó gyermekek létszáma kb. 70 fő. Az egyesület minden évben több sport rendezvényt szervez. ezek a következők: • Bozsik focitorna (évente 1 alkalommal) • Falunap (foci - , játékos sportvetélkedők) • Március – június, augusztus – november felnőtt, illetve ifjúsági labdarugó mérkőzés hazai és idegenben hetente kerül megrendezésre.

A Községi Sportkör új, kétszintes épülete a füves futballpálya és a szintén újonnan létesített műfüves pálya között helyezkedik el. A modern épületben öt öltöző, egy szertár, egy iroda, valamint egy klubhelyiség kapott helyet.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Az Szt. 2. § -a kimondja, hogy „ A szociális ellátás feltételeinek biztosítása - az egyének önmagukért és családjukért, valamint a helyi közösségeknek a tagjaikért viselt felelősségén túl - az állam központi szerveinek és a helyi önkormányzatoknak a feladata”. Ellátási kötelezettségek két részre oszthatók a szociális törvény értelmében: • lehetnek pénzbeli és/vagy természetbeli szociális ellátások és, • személyes gondoskodást nyújtó szociális alap/ szakellátás. Csomádon a szociális feladatok ellátás két intézmény között oszlik meg: Veresegyház Kistérség Esély Szociális Alapellátási Központ (ESZAK) és a Fót Város Egyesített Szociális és Egészségügyi Intézmény (ESZEI) között. A gyermekjóléti szolgáltatást és a családsegítést az ESZEI végzi. A házi segítségnyújtást, a jelzőrendszeres házi segítségnyújtást az ESZAK végezte 2023.01.01-ig. A szakmai feladatokat tekintve a következő szolgáltatásokat nyújtja: Gyermekjóléti szolgáltatás: A gyermekjóléti alapellátásnak hozzá kell járulnia a gyermek egészséges fejlődéséhez, jólétéhez, a családban történő nevelkedésének elősegítéséhez, a veszélyeztetettség megelőzéséhez és a már kialakult veszélyeztetettség megszüntetéséhez, valamint a gyermek családból történő kiemelésének megelőzéséhez. Családsegítés: A Családsegítő Szolgálat segítséget nyújt az illetékességi területén élők számára a szociális és mentálhigiénés problémák, illetve a krízishelyzet megoldásában az ilyen élethelyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából. Házi Segítségnyújtás: Az önkormányzat segítséget nyújt a szociálisan rászorulóknak részére saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában.

Szociális étkeztetés: Az étkeztetés keretében azoknak a szociálisan rászorulóknak a legalább napi egyszeri meleg étkezéséről kell gondoskodni, akik ezt önmaguk, illetve eltartottaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani, különösen: koruk, egészségi állapotuk, fogyatékoságuk, pszichiátriai betegségük, szenvedélybetegségük, vagy hajléktalanságuk miatt. A jogosultsági feltételek részletes szabályait a települési önkormányzatok rendeleteiben határozzák meg. Az ESZEI Család- és Gyermekjóléti Szolgálat által biztosított tanácsadások: Információs szolgáltatások - állás- és átképzési lehetőségekről a Munkaügyi Központ tájékoztatása szerint - alberti lehetőségekről - a szociális ellátás módjáról, rendszeréről - ifjúsági ügyekben (iskolai közösségi szolgálat) - ügyintézés segítése (kérvények, beadványok) A Család-és gyermekjóléti szolgálat által biztosított tanácsadások: (előzetes időpont egyeztetés szükséges) - adósságkezelési tanácsadás - jogi tanácsadás (folyamatban) - mediációs (konfliktuskezelési) tanácsadás - egyéni, pár és családterápia - pszichológiai tanácsadás.

g) drogrevenziós szolgáltatások;

Fót ESZEI-n keresztül.

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Nincs olyan információnk, hogy bármely szolgáltatás nyújtásakor a szolgáltatást igénybe vevő hátrányos megkülönböztetés, vagy az egyenlő bánásmód követelményeinek megsértése érte volna

i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

Nincs adat.

3.6.2. Népkonyha	
Év	Népkonyhán kiosztott ételadagok száma (db)
2015	
2016	
2017	
2018	
2019	
2020	

Forrás: Önkormányzati adat

Népkonyha Csomádon nem működik.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai;

Településünkön gazdag, színes közösségi élet zajlik. A közösségi élet színterei sokrétűek, ilyenek a lakóközösségek, a munkahelyek, önkormányzati intézmények, a templom, a civil szervezetek. Községünk olyan kedvező természeti adottságokkal, értékekkel rendelkezik, melyek megőrzése minden lakos számára egyaránt fontos. A Művelődési Házunk nagyon sokrétű programok megrendezésének helyszíne, színházi előadások, időszaki kiállítások helyszíne, valamint klubok, művészeti csoportok, közös edzések is az épületben kaptak helyet. Az épület akadálymentesített, minden lakos számára ingyenesen látogatható, az esélyegyenlőséget biztosító tér. Aktív közösségi élet zajlik a településen, a lakosság igényeinek figyelembevételével, az esélyegyenlőség biztosításával szerveződnek a programok.

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2018)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
2	1	1544	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

- b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;

Csomádon etnikai alapú, súlyos konfliktusok nem alakultak ki.

- c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;

A helyi civil szervezetek jelentős mértékben járulnak hozzá önkéntes munkájukkal a település élhetőbbé tételéhez, kulturális örökségünk, értékeink megőrzéséhez. A programok, rendezvények lebonyolításában szorosan együttműködnek mind az önkormányzattal, képviselőkkel. A helyi vállalkozók is aktív szerepet vállalnak a közösségi élet szervezésében.

Helyi civil szervezetek:

1. Csomádi Községi Sportkör
2. Csomádi Polgárőr Egyesület
3. Csónak Csomádi Nagycsaládosok Egyesülete
4. Fialka Hagyományőrző Egyesület
5. Sors és Végzet Ifjúsági Szabadidős és Sport Egyesület
6. „Bogáncs” Alapítvány
7. Esztergály Mihály Alapítvány

- d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;

Szlovák nemzetiségi Önkormányzat

A helyi önkormányzat a helyi nemzetiségi ügyek ellátása körében biztosítja a nemzetiségi jogok érvényesülését, ellátja a település kulturális szolgáltatással, nyilvános könyvtári ellátással, muzeális intézmények fenntartásával, közművelődéssel, tájékoztatással, a nemzetiség szellemi, épített és tárgyi örökségével, írott és elektronikus sajtójával, a szociális alapellátással, a helyi közfoglalkoztatással kapcsolatos helyi önkormányzati feladatokat. Pénzügyi, ügyviteli, ügyintézési és egyéb alapvető feladatai egységes szabályok szerinti elvégzése, átláthatósága

érdekében kapcsolódik a helyi önkormányzat által működtetett – az állami informatikai 35 rendszerrel összekapcsolható – informatikai rendszerhez, amely a folyamatos pénzügyi állami ellenőrzés eszközeként is szolgál. A helyi nemzetiségi önkormányzat részére – annak székhelyén – biztosítja az önkormányzati működés személyi és tárgyi feltételeit, továbbá a közös önkormányzati hivatal útján gondoskodik a működéssel kapcsolatos végrehajtási feladatok ellátásáról. A lehetőségei és költségvetési helyzetének figyelembe vétele mellett, a helyi nemzetiségi önkormányzattal történő előzetes egyeztetést követően az adott évi költségvetési rendeletében – egyes feladatellátáshoz – pénzügyi támogatást biztosíthat. A helyi önkormányzat a közös önkormányzati hivatal munkatársai közreműködésével segíti a helyi nemzetiségi önkormányzat pályázati lehetőségeinek a feltárását és azok elkészítését. A Fóti Közös Önkormányzati Hivatal jegyzője a Csomád Község Önkormányzata és a Csomádi Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat közötti kapcsolattartással a közös önkormányzati hivatal munkaköri leírás szerinti köztisztviselőjét bízza meg. A helyi önkormányzat megbízásából és képviselőjében a jegyző vagy annak – a jegyzővel azonos képesítési előírásoknak megfelelő – állandó vagy eseti megbízottja vesz részt a helyi nemzetiségi önkormányzat testületi ülésein és jelzi, amennyiben törvénysértést észlel. Az oktatás területén kiemelt figyelemmel kísérik a szlovák nemzetiségű gyermekek továbbtanulásának lehetőségeit, annak segítése érdekében a tehetséges tanulók a helyi önkormányzat és a helyi nemzetiségi önkormányzat döntése alapján támogatásban részesülnek. A helyi önkormányzat a helyi nemzetiségi önkormányzat részére havonta igény szerint, de legalább harminckét órában, az önkormányzati feladat ellátásához, működéséhez (a testületi, tisztségviselői, képviselői feladatok ellátásához) szükséges tárgyi, technikai eszközökkel felszerelt helyiség ingyenes használatát biztosítja. A helyiség infrastruktúrájához kapcsolódó rezsiköltségeket és fenntartási költségeket a helyi önkormányzat viseli. A helyi önkormányzat a helyi nemzetiségi önkormányzat feladatellátásához – térítésmentesen – külön helyiséget biztosít a helyi önkormányzat tulajdonában álló 2161 Csomád, Kossuth Lajos út 103. szám alatti ingatlanában.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Roma nemzetiségi önkormányzat nem tevékenykedik a településen

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A foglalkoztatási helyzet javítása, a szakképzetlenek számának csökkentése	Képzés, munkahelyteremtés helyben
Egészségügyi problémák fokozott jelenléte	Felvilágosítás, szűrés
Adósságrendezés, az eladósodás kiútjai, a megelőzés lehetőségei	Szükséglet alapú szolgáltatások szervezése

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

Magyar Országgyűlés 1991. évi LXIV. Törvényében kihirdette a Gyermekek Jogairól szóló ENSZ Egyezményt, majd elfogadta a 47/2007. (V. 31.) sz. határozatával a „Legyen Jobb a Gyermekeknek 2007-2032” Nemzeti Stratégiát. A dokumentum fő célja volt, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. Ez minden gyermekre kiterjed, de azokra a gyermekekre kell hangsúlyt helyezni, akiknek érdekei a legjobban sérülnek.

4.1. számú táblázat - Gyermekek korú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	849	824	1673	50,75%	49,25%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			46	2,75%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	167	151	318	9,98%	9,03%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	31	29	60	1,85%	1,73%

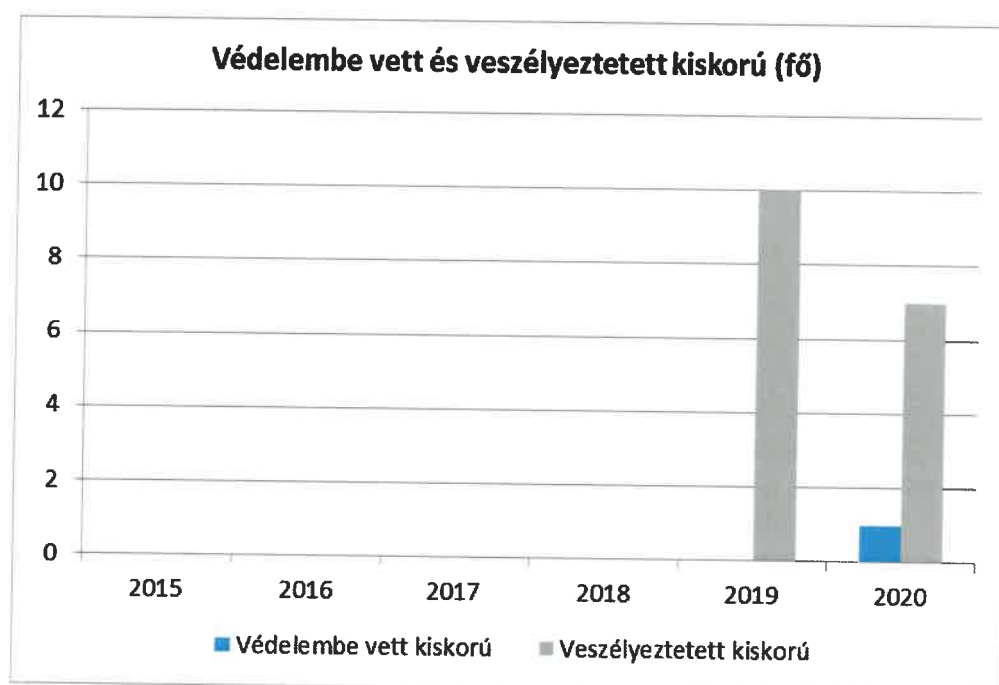
Forrás: TeIR, KSH Tstar

A táblázat korcsoportonkénti adataiból kitűnik, hogy az állandó lakosságszám településünkön jelenleg 1673 fő, ebből a 0-14 év közötti gyermekek száma 318 fő, a 15-17 év közöttiek 60-an vannak. Tehát a lakosság 25,34 %-a kiskorú. A népességszerkezet fiatalos.

- a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2015	n.a.	n.a.
2016	0	n.a.
2017	0	n.a.
2018	0	n.a.
2019	0	10
2020	1	7

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A helyi ellátórendszer különféle támogatásokkal és szolgáltatásokkal segíti a családokat a gyermekek nevelésében, megfelelő támogatások és szolgáltatások nyújtásával védelmet biztosít. Községünkben a gyermekvédelmi alapellátások biztosítottak, a preventív gyermekvédelem minden gyermekekkel foglalkozó intézményben, szakmai programban jelen van. A gyermekszegénység csökkentése átfogó, minden intézményre, érintett szervezetre kiterjedő összefogással érhető el. Az egyes részterületeken a foglalkoztatás, az oktatás, a lakásügy, az egészségügy, a szociális és gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltatások egymással összhangban álló és egymásra épülő intézkedéseivel tudjuk elérni, hogy a gyermek megszületésének pillanatától segíthessünk az egyenlő esélyek biztosításában. Az óvodai nevelés helyben, az általános iskolai oktatás, gyógypedagógiai ellátás, korai fejlesztés és gondozás, fejlesztő felkészítés, logopédiai ellátás, családvédelmi és gyermekjóléti szolgáltatások, nevelési tanácsadás, bölcsőde elérhetőek. A 0-3 éves korú gyermekek korai fejlesztése Gödön történik. Védelembe

vételre az elmúlt években egy család esetében volt szükség, a veszélyeztetett gyermekek száma csökkenő tendenciát mutat. A veszélyeztetettség okai között kimagaslóan a szociális helyzet a meghatározó. A család szétesése, mint veszélyeztetési ok gyakran párosul a szociális helyzet romlásával és a gyermek mentális állapotának sérülésével. A nevelés, gondozás, törődés, szeretet hiánya jelentkezhet testi, viselkedésbeli és érzelmi szinteken. A családi élet súlyosabb veszélyeztető ártalmait jelenti a deviáns viselkedési formák jelenléte a család hétköznapijában: alkoholizmus, brutalitás. A gyermek mentális állapota, személyiségzavara figyelhető meg egyre gyakrabban. Az okok között a családi nevelés jellemző hibái - következetlenség, szigor és kényeztetés eltúlzása, követelések hiánya a gyermek felé, vagy ellenkező esetben: a gyermek képességeit meghaladó, magas mérce állítása, az ellenőrzés, odafigyelés hiánya – tapasztalhatóak. A védőnő a 2022/2023-as tanévtől CSÉN (Családi Életre Nevelés) órákat tart tanítási időn belül az osztályok részére kialakított tematikával, drámapedagógiai módszerekkel. Az órák az alábbi témaköröket tartalmazzák játékos formában: család; társaskapcsolatok-kommunikáció, konfliktuskezelés; jellem és értékrend; önismeret és érzelmi intelligencia; nemiség-női férfi identitás, párkapcsolatok, szexualitás, veszélyek és devianciák; változások, következményeik és kezeléseik.

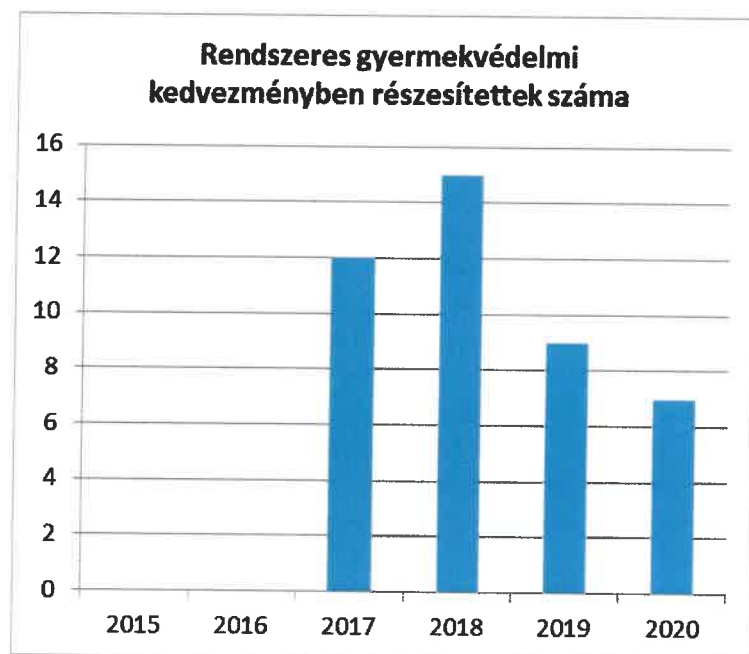
b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők

A gyermek egészséges fejlődésének alapfeltétele az egészséges étkezés. A szegénységben élő gyermekek közül otthon sokan nem jutnak megfelelő mennyiségű egészséges táplálékhoz. Ezért nagy jelentőségű az iskolában és az óvodában az önkormányzat által biztosított étkeztetés. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő óvodás és általános iskolás gyermekek térítésmentesen étkezhettek.

A törvény által meghatározott ingyenes, valamint az önkormányzat térítési és egyedi esetekben az önkormányzat által nyújtott tankönyvtámogatás is nagy segítség a szociálisan rászoruló családoknak.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2015	n.a.
2016	n.a.
2017	12
2018	15
2019	9
2020	7

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult normatív kedvezményekre (étkezési kedvezmény, tankönyvtámogatás, évi kétszeri egyösszegű támogatás.)

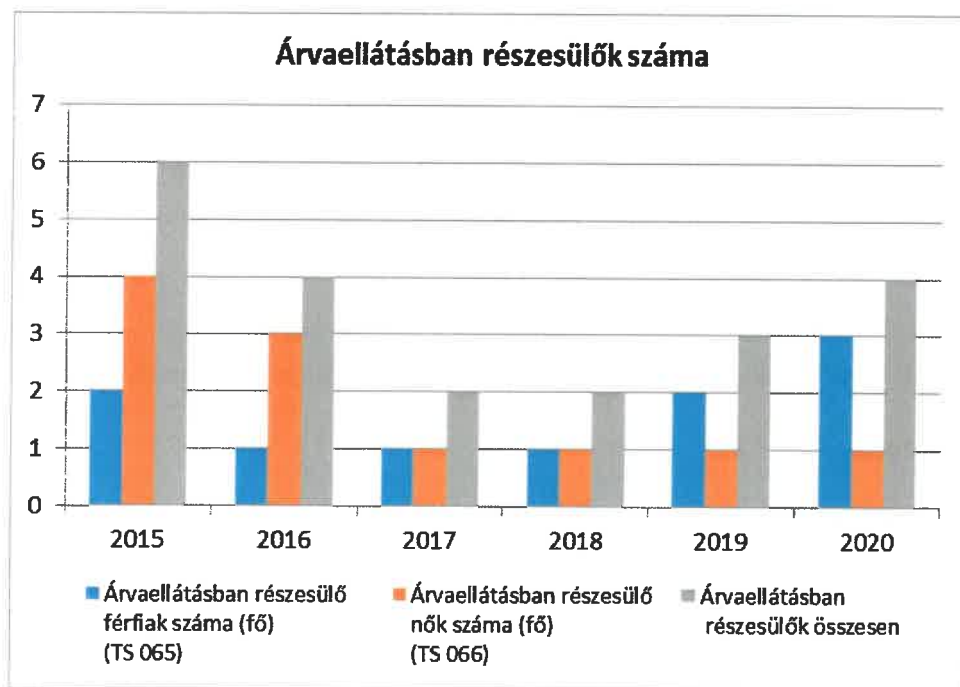
2018-tól emelt összegű természetbeni támogatásra jogosult a támogatott, amennyiben a gyermek, fiatal felnőtt hátrányos, vagy halmozottan hátrányos helyzetű határozattal rendelkezik. Az emelt összegű természetbeni támogatás összege 6500 Ft. Az emelt összegű támogatásra nem jogosult rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők alapösszegű természetbeni támogatásra jogosultak, melynek összege 6000Ft.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben jelenleg 6 fő gyermek részesül.

- c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

4.1.3. számú táblázat - Árvaellátás			
Év	Árvaellátásban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaellátásban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaellátásban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2015	2	4	6
2016	1	3	4
2017	1	1	2
2018	1	1	2
2019	2	1	3
2020	3	1	4

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Csomád Község Önkormányzata Képviselő-testületének 16/2022. (XII.13.) önkormányzati rendelete a szociális rászorultságtól függetlenül nyújtható támogatásokról alapján az alábbi támogatások vehetők igénybe a gyermekek után:

1. Továbbtanulási támogatás: a támogatásra jogosult a közép-és felsőfokú tanintézményben, nappali képzés keretében továbbtanuló diák. A támogatás egy tanévben egy alkalommal ítéltető oda, összege 20.000 Ft.

2. Babacsomag: a támogatás formája természetbeni, egyszeri, legfeljebb 40.000 Ft értékű csomag, mely babaápolási szereket és a gyermek gondozását segítő termékeket tartalmaz.
3. Gyermekek táboroztatási támogatása: az Önkormányzat támogatást nyújt önkormányzati intézmény, települési oktatási intézmény, valamint helyi civil szervezet által szervezett gyermektáborban részt vevő gyermek részvételi költségeihez. Összege 5.000 Ft.

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

2022.12.31-i adatok szerinti kedvezményezettek:

Óvoda: 71 fő

ebből 100% támogatásban részesül: 41 fő

Iskola: 161 fő

ebből 50 % támogatásban részesül: 52 fő

100% gyermekvédelmi támogatásban részesül: 4 fő

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;

Nincs adat.

f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

Nincs adat.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Csomádon nincs szegregátum.

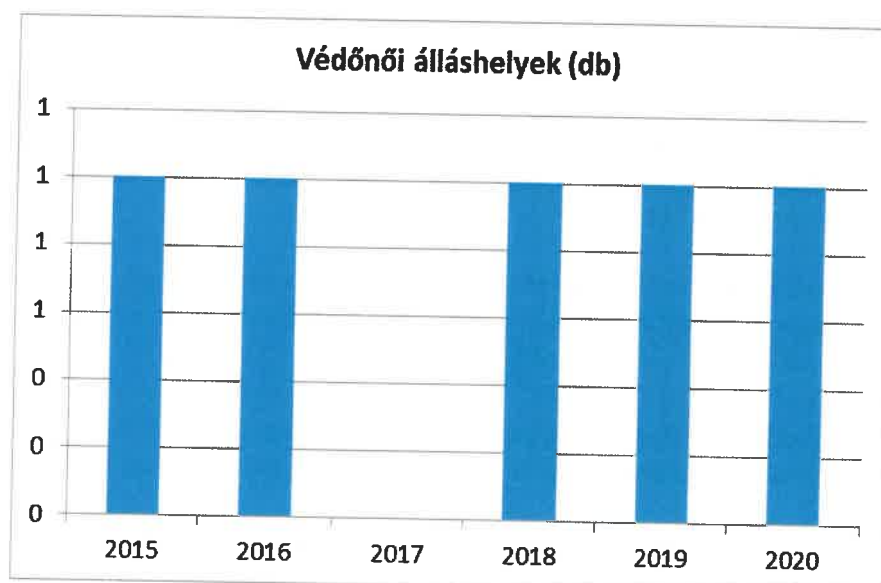
4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

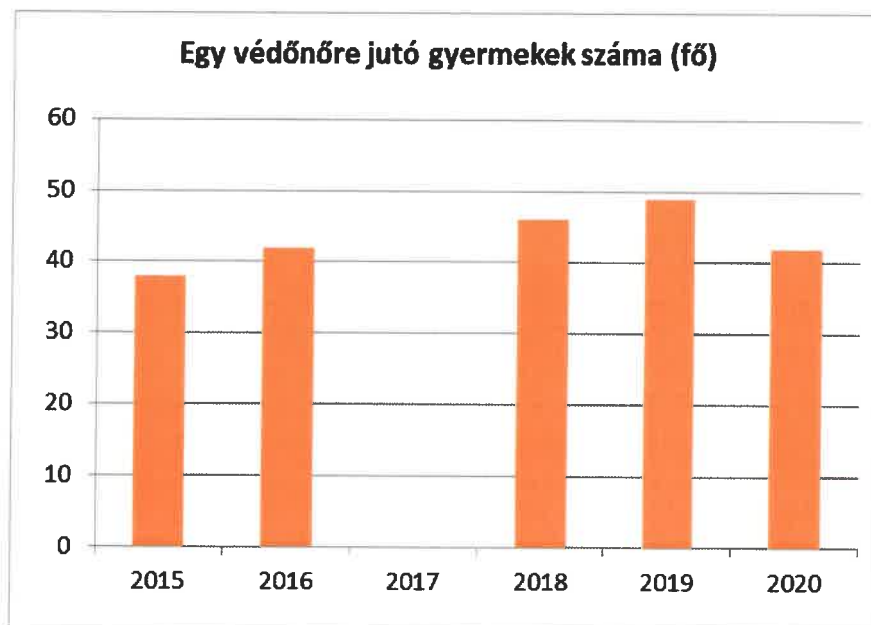
a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

A védőnői ellátási standard szerint ellátható gondozotti létszámot meghaladó létszámmal dolgozik védőnőnk.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2015	1	38	38
2016	1	42	42
2017	0	42	-
2018	1	46	46
2019	1	49	49,00
2020	1	42	42,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A háziorvosi ellátáshoz szorosan kapcsolódik, azzal együttműködve látja el a feladatát egészségügyi intézményfenntartó társulás keretében a körzeti védőnői szolgálat. Terhes-, csecsemő-, kisgyermek, - és nővédelmi tanácsadást kéthetente egy alkalommal vehetnek igénybe az ellátottak. A családlátogatások szükség szerint történik. A tanácsadás az akadálymentesített korszerűen felszerelt rendelőben történik. A gondozott gyermekekkel problémák nincsenek, a védőoltásoknál elmaradás nincs, jó az együttműködés a gondozottak és a védőnő között. Az óvodában évente három alkalommal tisztasági vizsgálat és igény szerint egészségnevelési foglalkozások megtartására is sor kerül.

- b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

A gyermekorvosi ellátás, egy fő gyermekorvos alkalmazásával megoldott, a feladatot Dr. Kicsiny Emese látja el, tanácsadás csütörtökönként 8-9 óra között, a rendelési idő hétfőn 8-9, csütörtökön 9-10 óra között van.

A gyermek szakrendelések elérhetősége, időben és távolságban igen változatos képet mutat. Legközelebbi szakrendelést (szemészet, fül-orr-gégészet, radiológia, orthopédia, labor) Veresegyházon, a szomszédos településen vehetik igénybe a gyermekes családok, azonban itt 2-3 (vagy még több) hónapos előjegyzési, várakozási idővel kell számolni, mivel a Misszió Egészségügyi Központ a környék több települését is ellátja. Gyermek szakrendelés igénybe vehető még Vácott, a 19 km-re lévő Gödöllőn, valamint Budapest számtalan kórházában, azonban amikor egyes családok megélhetése bizonytalan, akkor a szakrendelésre utazás nehéz

- c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A 0-7 éves korúak speciális, korai fejlesztésére azok a gyermekek jogosultak, akik megfelelő diagnosztikai vizsgálmódszerrel jelentős elmaradást mutatnak egy vagy több fejlődési területen. Ezek a területek:

- mozgásfejlődés,
- értelmi fejlődés,
- hallás- és látásfejlődés,

- kommunikáció- és beszédfejlődés,
- szociális, érzelmi fejlődés,
- viselkedésbeli eltérés
- olyan diagnosztizált állapotokban, amelyek fejlődési elmaradást eredményeznek
- akik a diagnosztikai folyamatot követően, nagy valószínűséggel fejlődésükben tartós elmaradást mutatnak, vagy fognak mutatni.

Az értelmi fejlődés, a szociális és érzelmi fejlődés, és a viselkedésben tapasztalható eltérések időben történő felismerésében egyre nagyobb szerep hárul a szülőre és az óvónőkre. Az óvoda pedagógusi létszám bővítésére lenne szükség a településen. A csomádi gyermekek számára, Veresegyházon a Veresegyház Kistérség Önkormányzatainak Többcélú Társulása Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény (Pedagógiai Szakszolgálat, Nevelési Tanácsadó, Korai Fejlesztő és Gondozó Központ) biztosítja a korai fejlesztést. A nagyon súlyos fejlődési elmaradást mutató gyermekek kapnak fejlesztést. Az intézmény leterhelt. Az enyhébb fejlődési zavarok kezelése magán úton a szülők pénztárcájától függően oldható meg más intézmények, szakemberek segítségével. Védőnők és gyermekorvosunk egyre több gyermek részére javasolják ezt az ellátást, azonban az ellátás csak korlátozott számban vehető igénybe. Itt is hosszú várakozási idővel kell a szülőknek számolni, sokszor kifutva a korai fejlesztés idejéből. 3-7 éves korig intézményes fejlesztés az óvodai ellátás keretében történik, fejlesztő pedagógusi jogosítvánnyal rendelkező óvónő végzi. Az óvoda logopédiai kapacitása azonban kevés. A logopédiai ellátás a nagy létszámok miatt csak részben tölti be funkcióját, halmozott probléma esetén, nem elég egy tanév a logopédiai problémák kezelésére, javítására. Rehabilitáció Veresegyházon a Veresegyház Kistérség Önkormányzatainak Többcélú Társulása Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézményben, Dévény-torna, HRG, TSMT, Konduktív terápia, Logopédia, Pszichológiai gondozás, gyermekpszichiáter érhető el, szintén hosszú várakozási idővel. Súlyosabb esetben a szakellátó intézmény a távolság miatt nehezen hozzáférhető. (Vadaskert, Heim Pál Gyermekkorház)

d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

Területi gondozási Központ

Fóton 1977. szeptember 27 - én nyílt meg. A Vöröskereszt és az orvosok által beindult a házi szociális gondozás is. A házi segítségnyújtást több tiszteletdíjas gondozónő is segítette, 4,- majd 2 saját autóval szállították az ebédet. A felkészült szociális szakemberek készséggel segítenek a szociálisan rászorulókon saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi,- mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában. 1996 - tól családsegítést is végzünk. 1998-tól Gyermekjóléti, majd a Családsegítő Szolgálat jött létre szakmailag önálló egységként, akkor részben önálló intézményként működő Gondozási Központ részeként. 2000 - től összevontan működik Szociális, Egészségügyi, Pedagógiai szolgálatként. 2012 - től Fót Város Egyesített Szociális Egészségügyi Intézmény tagintézménye. 2006 - től bővültek az ellátási formák, így a jelzőrendszeres házi segítségnyújtást is igénybe tudják venni a jogosultak. Az ellátások formái:

- étkeztetés
- házi segítségnyújtás
- jelzőrendszeres házi segítségnyújtás
- nappali ellátás

Család- és Gyermekjóléti Szolgálat

Minden egyén, gyermek, család életében lehetnek olyan átmeneti időszakok, amikor nem képes egyedül szembe nézni, megbirkózni gondjaival, problémáival. (A szolgálattal önkéntes megkeresés vagy jelzőrendszeri jelzés alapján lehet kapcsolatba kerülni.) Ha felkeresi a Szolgálatot ügyfélfogadási időben, akkor szakember segítségével közösen végiggondolhatja, hogy mi a valós probléma, és hogy hogyan lehet rá megoldást találni

Az alábbi gondokkal, problémákkal fordulhatnak a csomádiak a Szolgálathoz bizalommal:

- ügyintézésben való segítségnyújtás (családtámogatási ellátások, hivatalos levelek, önkormányzati támogatások, részletfizetési kérelem, nyugdíjkérelem)
- életviteli tanácsadás,
- gyermeknevelési kérdésekben,
- gyermek tanulási, magatartásbeli nehézségei okán.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat feladatai:

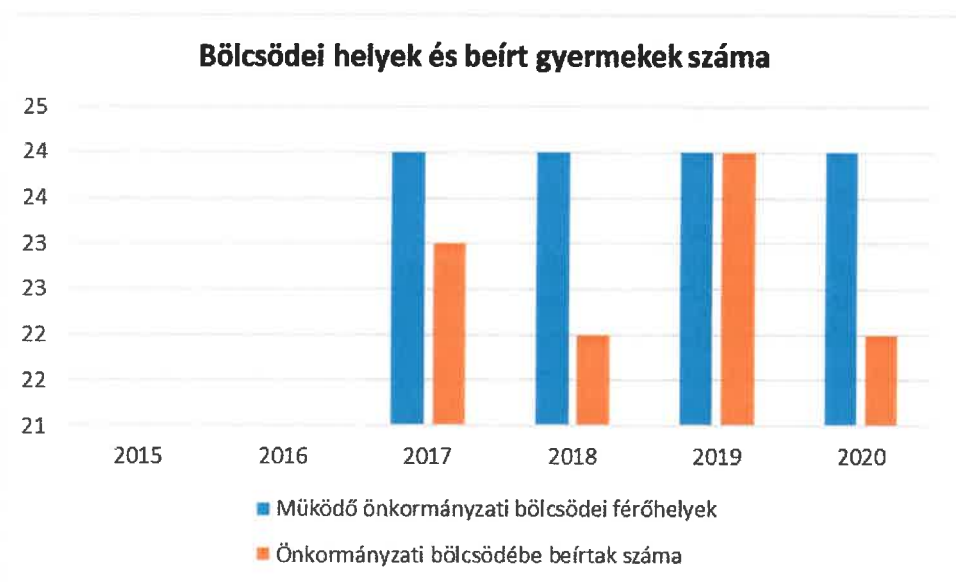
- a gyermek/ek veszélyeztettségének megismerése, felismerése, kezelése
- a jelzőrendszer megszervezése és működtetése
- esetmegbeszélések szervezése a gyermekek, egyének családok érdekében szakemberek bevonásával
- családsegítés - szociális segítő tevékenység
- prevenciók célú gyermekprogramok szervezése

A gyermekvédelmi szakellátások a Pest Megyei Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat és Intézményei által biztosítottak. A családsegítés a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás. Csomád lakosainak 3%-a szociális problémákkal küzd. A munkanélküliek aránya eléri a 2%-ot. A szegény gyerekek közül többen élnek munkanélküli családban. A családsegítést nyújtó szolgáltató, intézmény feltérképezi az ellátási területen élő szociális és mentálhigiénés problémákkal küzdő családok, személyek körét, és személyesen felkeresve tájékoztatja őket a családsegítés céljáról, tartalmáról. A családsegítés keretében biztosítani kell, a szociális, életvezetési és mentálhigiénés tanácsadást, az anyagi nehézségekkel küzdők számára a pénzbeli, természetbeni ellátásokhoz. Továbbá a szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutás megszervezését, a családgondozást, így a családban jelentkező működési zavarok, illetve konfliktusok megoldásának elősegítését, közösségfejlesztő, valamint egyéni és csoportos terápiás programok szervezését. A csomádi önkormányzat rendszeres gyermekvédelmi kedvezményrel, kiegészítő gyermekvédelmi kedvezményrel, rendkívüli gyermekvédelmi támogatással támogatja a gyermekes családokat, a támogatottak száma 2016 óta csökkenő tendenciát mutat.

- e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

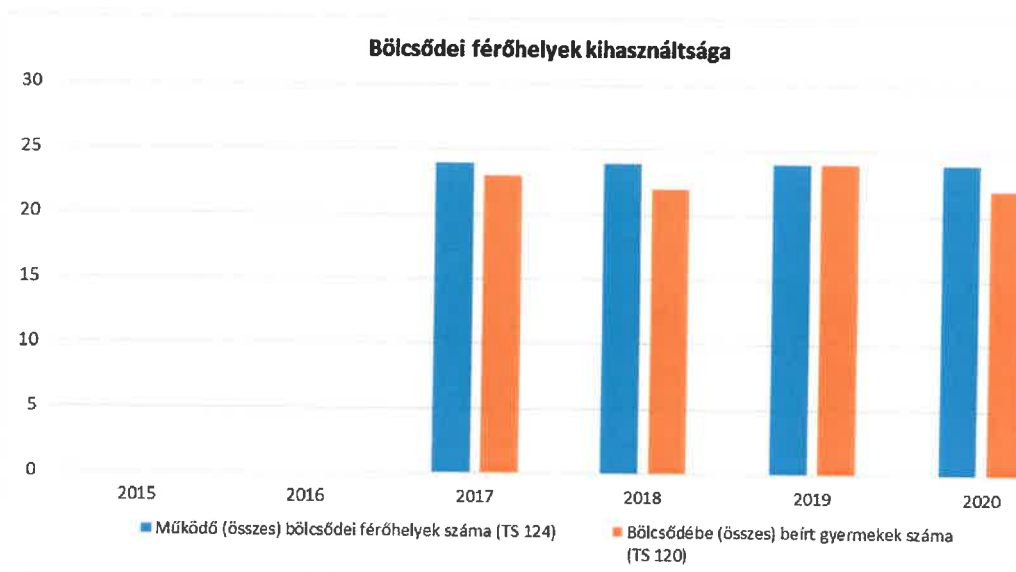
4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2015		
2016		
2017	24	23
2018	24	22
2019	24	24
2020	24	22

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyerekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2015	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2016	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	0	0	0	0	0	0	24	23
2018	0	0	0	0	0	0	24	22
2019	0	0	0	0	0	0	24	24
2020	0	0	0	0	0	0	24	22

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A Napsugár Óvoda-Bölcsőde két telephelyen működik, az óvoda három csoporttal, 90 férőhellyel, a bölcsőde két 12 fős csoporttal működik a településen. Az óvodában a nevelő feladatát hét óvodapedagógus látja el, és három dajka illetve gondozónő segíti munkájukat. A régebbi helyéről (Kossuth Lajos út 71.) 2009-ben költözött át az önerőből épült korszerű konyhával is felszerelt új épületbe, mely 2012-ben pályázati forrásból új csoportszobával és tornaszobával bővült, ezzel nagy részben megoldódik a településünkön élő gyermekek óvodai elhelyezése. Az épület akadálymentesített, a csoportszobák, kiszolgáló helyiségek és berendezéseik korszerűek, magas színvonalon biztosítják az óvodai munkához, neveléshez szükséges feltételeket. Az udvar gondozása, a játszóeszközök karbantartása folyamatos feladatot igényel. A fából készült játékok és kerítés esztétikus és biztonságos környezetet biztosít gyermekeink számára. Az óvoda infrastrukturális feltételeiről az önkormányzat messzemenőig gondoskodik. Helyhiány miatt gyermeket nem utasítottak még el.

Közép-Magyarországi Regionális Operatív Program keretében megvalósuló „Új bölcsőde létesítése Csomádon” című, KMOP-4.5.2-11-2012-0024 azonosító számú projekthez kapcsolódóan a településen mintegy százötven millió Ft-os támogatással 2014. őszén új bölcsőde épült, mely két csoportba 24 gyermeket fogad. A bölcsőde, mint a gyermekjóléti alapellátás része a családban nevelkedő gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű nevelését és gondozását végző intézmény. Ha a gyermek a 3. életévét betöltötte, a bölcsődei nevelés-gondozási év végéig maradhat az intézményben. Amennyiben még nem érett az óvodai nevelésre, a 4. életvének betöltését követő augusztus 31-ig tovább gondozható a bölcsődében.

f) gyermekvédelem;

A gyermekvédelmi rendszer fontos eleme a jelzőrendszer megfelelő hatékonyságú működése. A helyi jelzőrendszer tagjai, az oktatási intézmények gyermekvédelmi felelősei: védőnő, háziorvos, a hivatal ügyintézője, jegyző, családsegítő törekszenek az együttműködésre, a hátrányos és halmozottan hátrányos gyermekek segítése, a problémák időben történő felismerése és orvoslása érdekében

g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

Családi konfliktusok, családon belüli erőszak, sok esetben a kívülálló számára nem látható. A gyermek azonban viselkedésével jelzi a problémát, ami leginkább lelki bántalmazás, érzelmi

elhanyagolás. Ezeknek az eseteknek a felismerésében fontos a gyermekekkel foglalkozó pedagógusok, védőnők tapasztalata és a gyermekvédelmi jelzőrendszer megfelelő hatékonyságú működése. Krízishelyzetben a családok, gyermekek fordulhatnak a védőnőhöz és a családsegítő szolgálat munkatársaihoz. A szakemberek minden esetben megpróbálnak megoldást találni a problémára.

- h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

Településünkön a gyermekek részére az Községi Sportkör labdarugó szakosztálya biztosít edzési lehetőséget. Az egyesületben játszó gyermekek létszáma kb. 60 fő. Az egyesület minden évben több sport rendezvényt szervez. ezek a következők: • Bozsik focitorna (évente 1 alkalommal) • Falunap (foci - , játékos sportvetélkedők) • Március – június, augusztus – november felnőtt, illetve ifjúsági labdarugó mérkőzés hazai és idegenben hetente kerül megrendezésre.

Tanórán kívüli programok A mindennapos testnevelés keretein belül a délutáni sportfoglalkozások: iskolai sportkupa, labdajátékok, diáksportkör, ping-pong, futóversenyek, gyógytestnevelés az egészséges életmód iránti igény kialakítását, a sport megszerettetését és a folyamatos testedzés feltételeit biztosítja iskolánk.

Iskolaudvar, sportpályák biztosítják a tanulás mellett a szabadidő egészséges és tartalmas eltöltését

- i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei);

Csomád Község Önkormányzata Képviselő-testületének 5/2022. (VIII.30.) önkormányzati rendelete a bölcsődei ellátás igénybevételéről és intézményi térítési díjakról, valamint az intézményi gyermekétkeztetés intézményi térítési díjairól – alapján.

- j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

Nincs adat.

- k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Nincs adat.

- l) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

Nincs adat.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékkal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek, tanulók:

- a) különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:
- aa) sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló,
- ab) beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló,
- ac) kiemelten tehetséges gyermek, tanuló

Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló a mozgásszervi, érzékszervi, értelmi, beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, az autizmus spektrum

zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzdők csoportja. Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek.

Az egyenlő bánásmód követelménye kiterjed minden olyan nevelésre, oktatásra, képzésre, amely államilag jóváhagyott vagy előírt követelmények alapján folyik

A Napsugár Óvoda-Bölcsőde két telephelyen működik, az óvoda három csoporttal, 90 férőhellyel, a bölcsőde két 12 fős csoporttal működik a településen. Az óvodában a nevelő feladatot hét óvodapedagógus látja el, és három dajka illetve gondozónő segíti munkájukat. A régebbi helyéről (Kossuth Lajos út 71.) 2009-ben költözött át az önerőből épült korszerű konyhával is felszerelt új épületbe, mely 2012-ben pályázati forrásból új csoportszobával és tornaszobával bővült, ezzel nagy részben megoldódik a településünkön élő gyermekek óvodai elhelyezése. Az épület akadálymentesített, a csoportszobák, kiszolgáló helyiségek és berendezéseik korszerűek, magas színvonalon biztosítják az óvodai munkához, neveléshez szükséges feltételeket. Az udvar gondozása, a játszóeszközök karbantartása folyamatos feladatot igényel. A fából készült játékok és kerítés esztétikus és biztonságos környezetet biztosít gyermekeink számára. Az óvoda infrastrukturális feltételeiről az önkormányzat messzemenőig gondoskodik. Helyhiány miatt gyermeket nem utasítottak még el.

Közép-Magyarországi Regionális Operatív Program keretében megvalósuló „Új bölcsőde létesítése Csomádon” című, KMOP-4.5.2-11-2012-0024 azonosító számú projekthez kapcsolódóan a településen mintegy százötven millió Ft-os támogatással 2014. őszén új bölcsőde épült, mely két csoportba 24 gyermeket fogad. A bölcsőde, mint a gyermekjóléti alapellátás része a családban nevelkedő gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű nevelését és gondozását végző intézmény. Ha a gyermek a 3. életévét betöltötte, a bölcsődei nevelés-gondozási év végéig maradhat az intézményben. Amennyiben még nem érett az óvodai nevelésre, a 4. életvének betöltését követő augusztus 31-ig tovább gondozható a bölcsődében.

Csomádon egy általános iskola található, az Esztergály Mihály Általános Iskola.

Az iskolában az általános műveltséget megalapozó nevelés-oktatás folyik. A pedagógiai programukban megfogalmazottak alapján: „célunknak tartjuk az egyetemes emberi kultúra olyan értékeinek közvetítését, mint a: humanizmus, tolerancia, szeretet, megértés, egymás iránti bizalom, tisztelet és megbecsülés, optimista életszemlélet.”

Az intézmény a feladatait három fő tevékenységi rendszeren keresztül valósítja meg. Ezek a következők:

- tanítási-tanulási tevékenység;
- az egészséges és környezettudatos életmódra irányuló tevékenység;
- a tanórán és az iskolán kívüli nevelési-oktatási tevékenység.

Mindhárom tevékenységrendszer a személyiség sokoldalú fejlesztésén alapul, figyelembe véve a gyermekek fejlődés-lélektani jellemzőit és életkori sajátosságait.

Különösen fontosnak tartják a kulcskompetenciák fejlesztését, és a Nemzeti Alaptanterv kiemelt fejlesztési feladatainak megvalósítását.

A jelenleg érvényben lévő pedagógiai program tartalmazza azt a gazdag hagyományrendszert, amelynek alapján megszervezik és lebonyolítják a 3 fő tevékenységi rendszerhez kapcsolódó rendezvényeinket, programjainkat.

Fontosságukra való tekintettel, az egészséges életmódra irányuló tevékenységekre, a környezettudatos szemlélet kialakítására és a közösségfejlesztésre irányuló széleskörű programjaink szervezésére, különösen nagy hangsúlyt fektetnek.

Kitartó, felelősségteljes munkával elnyerte az **ÖRÖKÖS ÖKOISKOLAI** címet. A környezettudatos nevelési elemeket ökoiskolai programunk tartalmazza.

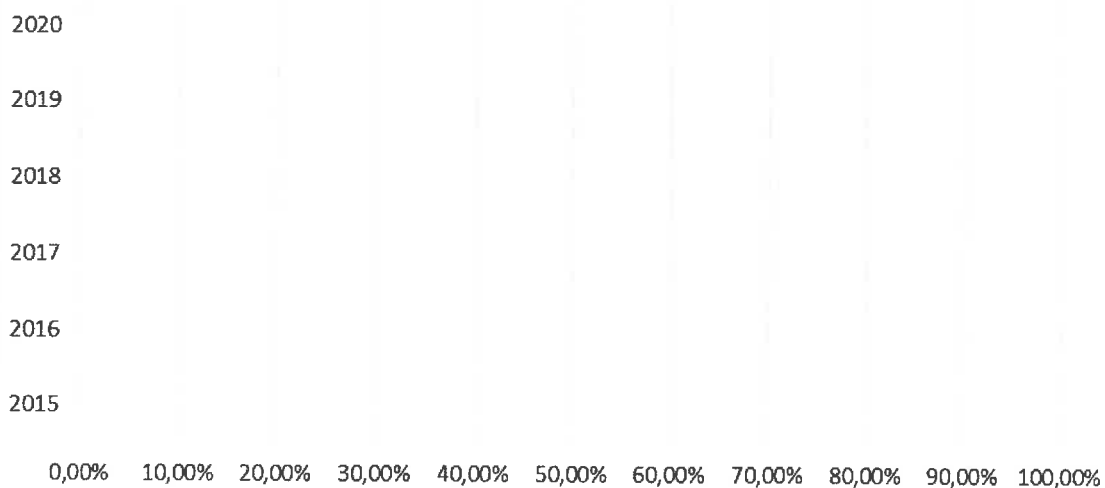
Az iskola kiemelt feladata, hogy a hátrányokkal küzdő tanulók számára is biztosítsa a megfelelő fejlődést. Ezért logopédus, fejlesztő pedagógus, iskolapszichológus alkalmazására van szükségünk annak érdekében, hogy minden arra rászoruló tanuló, teljes mértékben megkaphassa az igényelt fejlesztési lehetőségeket.

- a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekeken belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2015	77	0	0,00%
2016	73	0	0,00%
2017	66	0	0,00%
2018	70	0	0,00%
2019	58	0	0,00%
2020	64	0	0,00%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

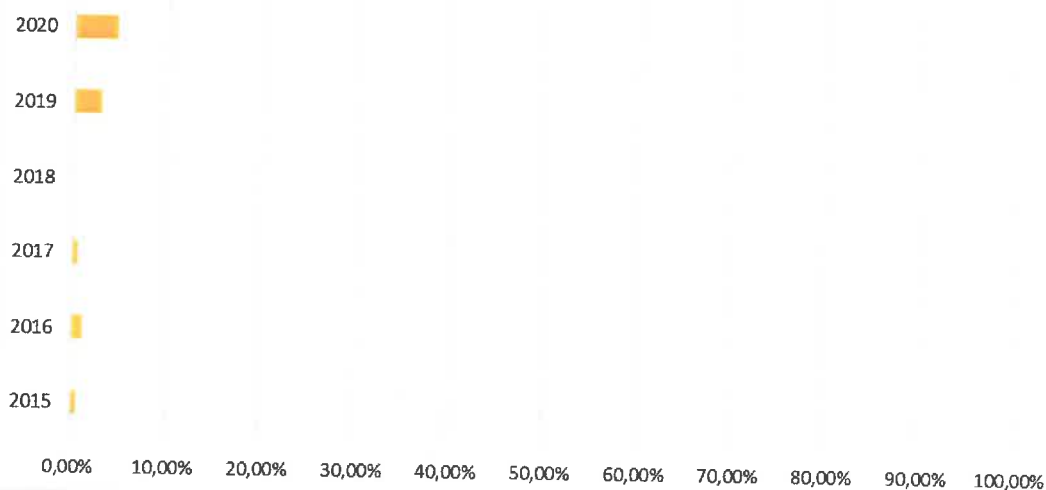
Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekeken belül

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók			
Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2015	171	1	0,58%
2016	166	2	1,20%
2017	169	1	0,59%
2018	164	0	0,00%
2019	170	5	2,94%
2020	174	8	4,60%

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű a középszintű oktatásban						
Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma (TS 096)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül (TS 097)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (TS 098)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanulók számához viszonyítva (TS 099)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma (TS 100)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül (TS 101)
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2015	0	0,00%	n.a.	0,00%	n.a.	0,00%
2016	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
2017	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
2018	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
2019	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
2020	0	0,00%	n.a.	0,00%	n.a.	0,00%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet		
Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2015	2	0
2016	4	0
2017	2	0
2018	0	0
2019	0	0
2020	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

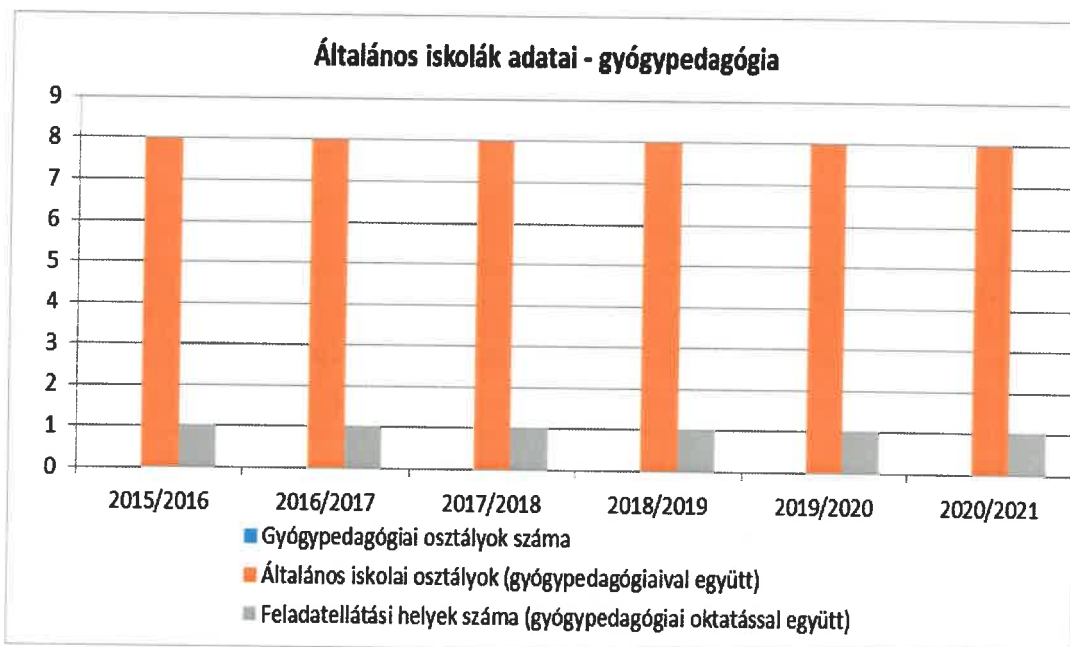
b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

4.4.2 számú táblázat - Óvodai nevelés adatai								
Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2015		3	90	1	77	0	0	26
2016		3	90	1	73	0	0	24
2017		3	90	1	66	0	0	22
2018		3	90	1	70	0	0	23
2019		3	90	1	58	0	0	19
2020		3	90	1	64	0	0	21

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek					
Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2014/2015	0	8	1	21	16,96%
2015/2016	0	8	1	21	12,05%
2016/2017	0	8	1	21	8,88%
2017/2018	0	8	1	21	8,54%
2018/2019	0	8	1	21	13,53%
2019/2020	0	8	1	22	14,37%

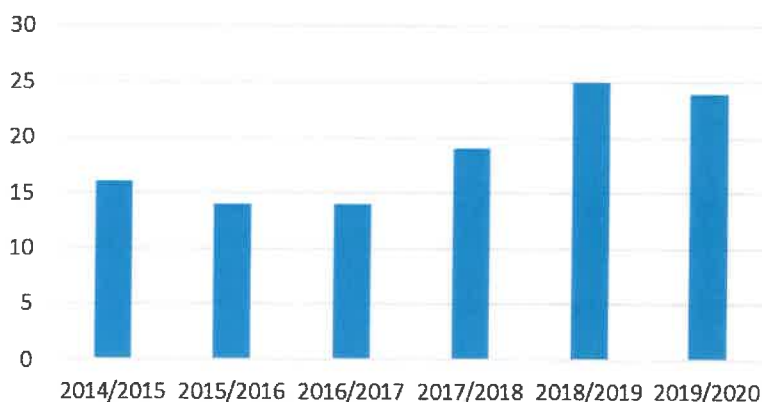
Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban	
Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2014/2015	16
2015/2016	14
2016/2017	14
2017/2018	19
2018/2019	25
2019/2020	24

Forrás: TeIR, KSH Tstar

8. évfolyamot sikeresen elvégzett tanulók száma

A Pest Megyei Pedagógia Szakszolgálat Dunakeszi tagintézményébe azok a gyermekek és szüleik, illetve serdülők jelentkezhetnek, akik vagy az ellátási körzet lakosai vagy e települések nevelési-oktatási intézményeibe járnak.

Tevékenységeik az alábbiak:

Vizsgálatok

Pedagógiai-gyógypedagógiai vizsgálat, mozgásvizsgálat: A vizsgálatok célja a gyermek képességeinek feltárása, fejlesztési javaslatok ajánlása.

Komplex pedagógiai-pszichológiai szakértői vizsgálat: a jogszabályi előírásoknak és a szakszolgálati protokollnak megfelelő vizsgáló eljárásokkal feltérképezésre kerülnek a gyermekek/tanulók képességei, az óvodai, iskolai problémák okai. A vizsgálatok a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézség (BTMN) megállapítását, sajátos nevelési igény vélelmét célozhatják. A vizsgálatot a szülő, az óvoda és az iskola is kezdeményezheti. A szakértői vizsgálat a szülői felügyeletet gyakorló szülők jelenlétében kezdhető csak el. A komplex szakértői vizsgálat eredményeiről hivatalos szakértői vélemény készül.

Terápiák

Gyógypedagógia, fejlesztőpedagógia, mozgásfejlesztés: A szakszolgálatban és a gyermek intézményében biztosított fejlesztés azoknak a gyermekeknek nyújt segítséget, akik kortársaikhoz képest gyengébben teljesítenek.

Pszichológia: A gyermekek pszichológiai ellátása nevelési tanácsadás keretében valósul meg.

Logopédia: A logopédiai ellátás feladata a beszédindítás, a hang- beszéd- és nyelvfejlődési elmaradás, a beszédhibák és a nyelvi-kommunikációs zavarok javítása, a diszlexia, a diszortográfia, a diszgráfia, a diszkalkulia kialakulásának megelőzése a beszéd technikai és tartalmi fejlesztését szolgáló logopédiai terápiásfoglalkozáson. A logopédiai ellátás keretében végzik el az óvodai nevelésben részt vevő, harmadik és ötödik életévüket betöltött gyermekek beszéd-és nyelvi fejlettségének alapvizsgálatát, szűrését, és ennek eredménye alapján szükség szerint további vizsgálatok (pedagógiai, pszichológiai, orvosi vizsgálatának) kezdeményezését.

A logopédiai ellátásba vett gyermekekről logopédiai vizsgálati vélemény készül.

Gyógytestnevelés: A gyógytestnevelés speciális testnevelési forma, amely az iskolaorvosi szakvélemény alapján, bizonyos súlyossági fokozatot még meg nem haladó kóros állapotú, valamint prevencióra szoruló gyermekek mozgásterápiával való kezelését szolgálja. Ez a foglalkozás minden esetben a gyermekek intézményében kerül megszervezésre.

Konduktív pedagógia: A központi idegrendszer sérülése miatt mozgásszervi fogyatékosná vált gyermekek ellátása már csecsemőkortól. A különböző segédeszközökkel történő mozgás fejlesztése mellett az értelem, a beszéd, az önellátás fejlesztése is cél.

- c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;

Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyerekek léte a településen nem jellemző, így vizsgálatuk nem releváns.

- d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések;

Nincs erre vonatkozó adatunk.

- e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

Településünk önkormányzata minden törvény adta lehetőséggel támogatja a nehéz helyzetben lévő családokat, kiemelt figyelmet fordítva a hátrányos helyzetű gyermekekre.

A Nkntv. határozta meg a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók körét. A 4.§ 13. pont alapján:

13. kiemelt figyelmet igénylő gyermek, tanuló:

a) különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:

aa) sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló,

ab) beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló,

ac) kiemelten tehetséges gyermek, tanuló,

b) a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, tanuló,

c)* tartós gyógykezelés alatt álló gyermek, tanuló,

A szocioökonómiai helyzetből fakadó hátrányt, a sajátos nevelési igénnyel rendelkezők élethelyzetét és a veszélyeztetettséget hátrányos helyzetnek tekintjük, mert ha elmarad ezen csoportok számára a társadalmi mobilitást lehetővé tevő iskolai siker, akkor ezek a gyerekek felnőtt korukra olyan csoportok valamelyikének válhatnak tagjává, amelyek a társadalmi lét peremére szorultak. Ha a családban munkanélküliség van, akkor növekszik az elszegényedés kockázata. Ez az állapot sajátos negatív irányú életmódváltozással jár együtt, amely befolyással van a családtagok életstílusára, hatást gyakorol a gyerek tanulási motivációjára is.

Más családokhoz viszonyítva nagyobb valószínűséggel rendelkezik nyelvi hátránnyal az a gyerek, ahol a szülők iskolai végzettsége alacsony, 8 általános vagy ez alatti. Az idegrendszeri különbségeken túl a szocializáció eltérő vonásai miatt nagy képességbeli különbségekkel érkeznek a gyerekek az első osztályba. Ezek az eltérő családi hatások különböző eredményeket hoznak létre a gyerekekkel felvett verbális intelligencia tesztek pontszámaiban és az iskolai eredményekben is. A veszélyeztetettség fennállása esetén a gyermekvédelmi felelős, a pszichológus, a területileg illetékes gyermekjóléti szolgálat munkatársainak a segítségét szükséges igénybe venni a nevelési folyamatban.

Továbbtanulás

Differenciált képességfejlesztéssel felzárkóztatunk, tanulmányi versenyeket szervezünk és felvételi előkészítőkkel segítjük a továbbtanulást és pályaválasztást.

Tanórán kívüli programok

A mindennapos testnevelés keretein belül a délutáni sportfoglalkozások: iskolai sportkupa, labdajátékok, diáksportkör, ping-pong, futóversenyek, gyógytestnevelés az egészséges életmód iránti igény kialakítását, a sport megszerettetését és a folyamatos testedzés feltételeit biztosítja iskolánk.

Humán erőforrás

182 gyermeket, 8 osztályban, 17 pedagógus tanítja.

Infrastruktúra

Számítógépes tantermeinkben, tanulóink 1-8 évfolyamon tanórai és szakköri keretek között ismerkedhetnek az informatika alapjaival és ECDL Start vizsgát tehetnek. Az angol nyelvet kis létszámú csoportokban, korszerű nyelvi tanterem segítségével sajátíthatják el a tanulók. Iskolaudvar, sportpályák biztosítják a tanulás mellett a szabadidő egészséges és tartalmas eltöltését.

Intézményi kapcsolatok

Az iskola a Családsegítővel, a Gyermekjóléti szolgálattal és a községben dolgozó védőnővel szoros együttműködésben látja el feladatát. 2013 óta a Veresegyházi Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény látja el a gyógypedagógiai oktatási-nevelési feladatokat.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Szülők tájékoztatása, szakmai konzultációk szervezése	Szemléletformálás, fokozott odafigyelés
Iskola támogatása, az óvoda és bölcsőde fenntartása, fejlesztése	Az oktatási-nevelési intézményekbe járó gyermekek életkörülményeinek javítása
Jelzőrendszer működésének támogatása	Résztvevők együttműködésének elősegítése, egymás kölcsönös tájékoztatása

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

A nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat azonos jogok kell, hogy megillessék minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében.

A demográfiai és közszolgáltatási adatok vizsgálatából az alábbi összefüggések állapíthatók meg:

- a település összlakosságának 49,25 %-a nő (824 fő);
- a női lakosok 28,63 %-a 18-59 éves tehát aktív korú (479 fő);
- a 65 év felettiek száma 195, ebből 114 a nő

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

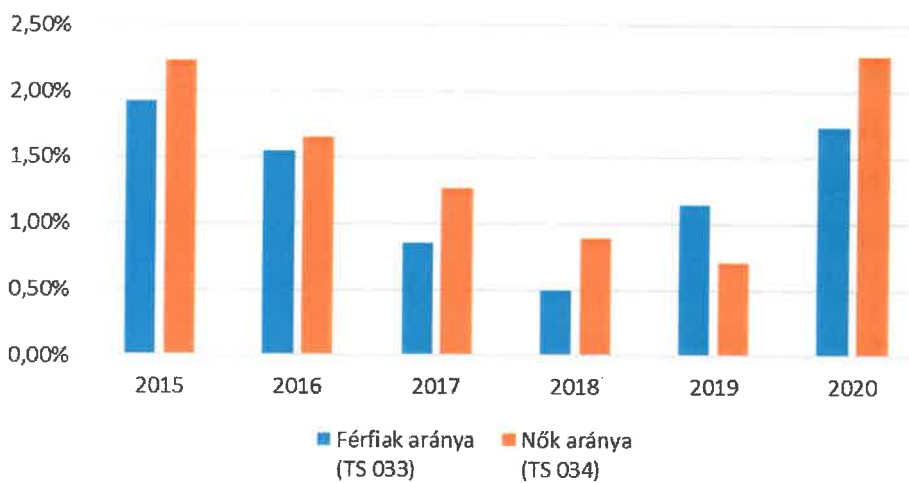
A közösségi esélyegyenlőség akcióprogram céljai között szerepel a gazdasági és szociális szférában a nők és férfiak esélyegyenlőségének érvényesítése, valamint a munka és a családi élet összeegyeztetése mind a férfiak, mind a nők számára. Az Önkormányzat, mint munkáltató eleget tesz az egyenlő munkáért egyenlő bér követelményének. E célok megvalósulását példamutatásával tudja segíteni, hiszen szükséges az a tudatformálás és szemléletváltás, amely ezen a területen is biztosítja az esélyegyenlőséget. Tapasztalataink szerint a gyermekvállalás, a munkahelytől való hosszabb idejű távolmaradás nagymértékben rontja a nők munkaerőpiacra való visszalépésének esélyeit.

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint
(a 3.2.1. táblával azonos)

Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2015	1,92%	2,23%	2,08%
2016	1,55%	1,65%	1,60%
2017	0,85%	1,27%	1,06%
2018	0,50%	0,89%	0,70%
2019	1,14%	0,71%	0,93%
2020	1,73%	2,27%	2,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Munkanélküliség nemek szerint

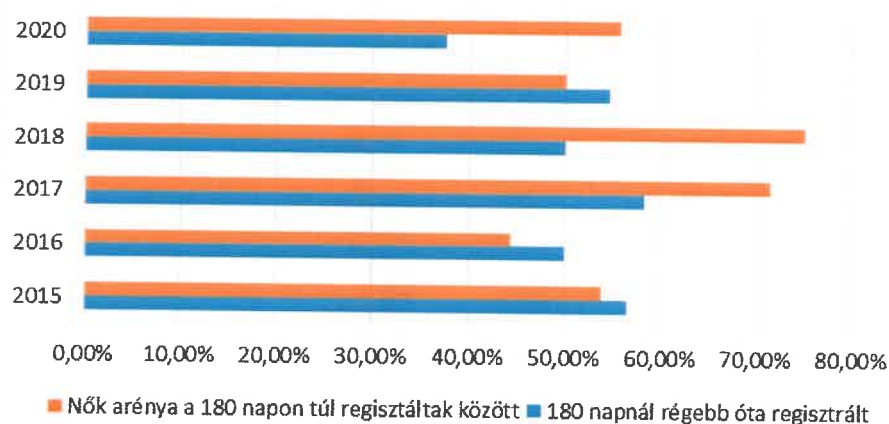

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskereső (a 3.2.3. táblával azonos)

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőknél (TS 058)
	%	%
2015	56,52%	53,85%
2016	50,00%	44,44%
2017	58,33%	71,43%
2018	50,00%	75,00%
2019	54,55%	50,00%
2020	37,50%	55,56%

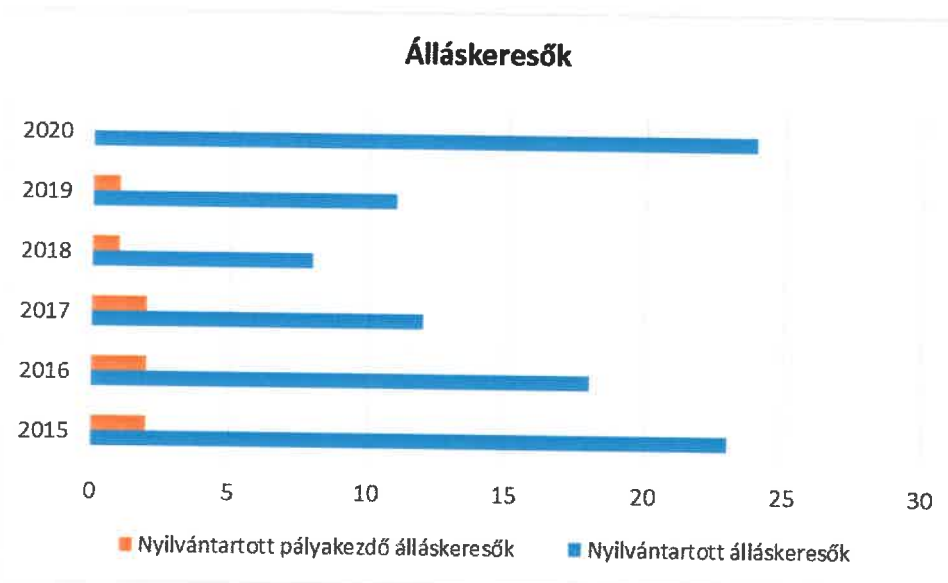
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

180 napnál hosszab ideje álláskereső

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma (a 3.2.6. táblával azonos)		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	fő	Fő
2015	23	2
2016	18	2
2017	12	2
2018	8	1
2019	11	1
2020	24	0

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

Tapasztalataink szerint a nők között leginkább hátrányos helyzetben vannak

- a 45 év feletti nők a változó képzettségi követelmények,
- a pályakezdők a szakmai tapasztalat hiánya,
- a gyesen lévő, illetve a kisgyermekes anyukák a munkából való kiesés miatt.

A veszélyeztetett korcsoportba tartozó nők foglalkoztatása különös figyelmet és támogatást igényel. Az anyagi kiszolgáltatottságukat fokozza, hogy sokan nem tudják felmutatni a nyugdíjjogosultsághoz szükséges ledolgozott munkaidőt.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A településen évek óta működik a közmunkaprogram, amelyben jelenleg 1 fő vesz részt, aki női munkaerő. A közösségi esélyegyenlőség céljai között szerepel a gazdasági és szociális szférában a nők és férfiak esélyegyenlőségének érvényesítése, valamint a munka és a családi élet összeegyeztetése mind a férfiak, mind a nők számára. Az Önkormányzat, mint munkáltató eleget tesz az egyenlő munkáért egyenlő bér követelményének. E célok megvalósulását példamutatásával tudja segíteni, hiszen szükséges az a tudatformálás és szemléletváltás, amely ezen a területen is biztosítja az esélyegyenlőséget.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

A népszámlálási adatok szerint a 15 év feletti nők 55,1%-a általános iskolai végzettséggel nem rendelkezik. Ez a szám jóval meghaladja a férfiak 44,8 %-os arányát. Feltételezhető, hogy az alacsonyabb foglalkoztatás egyik legfőbb oka a képzetlenség.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Az Egyenlő Bánásmód Hatóság adatai szerint a községben nem történt panasz a nők hátrányos megkülönböztetését érintően. Más adattal erre vonatkozóan nem rendelkezünk.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A gyermekek számára nyújtott napközbeni ellátások fontos szerepet játszanak a nők munkaerő-piaci elhelyezkedésében. Amennyiben ezek hiányoznak, vagy hiányosak rontják a nők esélyeit a foglalkoztatásban. A településen biztosított a bölcsődei, az óvodai és az iskolai ellátás is.

A településen 1 önkormányzati fenntartású bölcsőde működik. A bölcsődei férőhelyeknek köszönhetően bölcsődés korú gyereket nem kell elutasítani helyhiány miatt. Az intézmény szakemberei a 3 év alatti gyerekek életkorának és egészségi állapotának megfelelő, szakszerű gondozását-nevelését végzik. Azok a gyerekek részesülnek bölcsődei ellátásban, akiknek napközbeni ellátásáról szüleik munkavégzésük, betegségük, szociális helyzetük, vagy egyéb ok miatt nem tudnak gondoskodni. A bölcsődékben gondozó-nevelő munka folyik, mely tartalmazza azokat a nevelési, gondozási feladatokat, melyek biztosítják a gyermekek fejlődését, a közösségi életre való felkészítést és a szociálisan hátrányos helyzetben levők felzárkóztatásait.

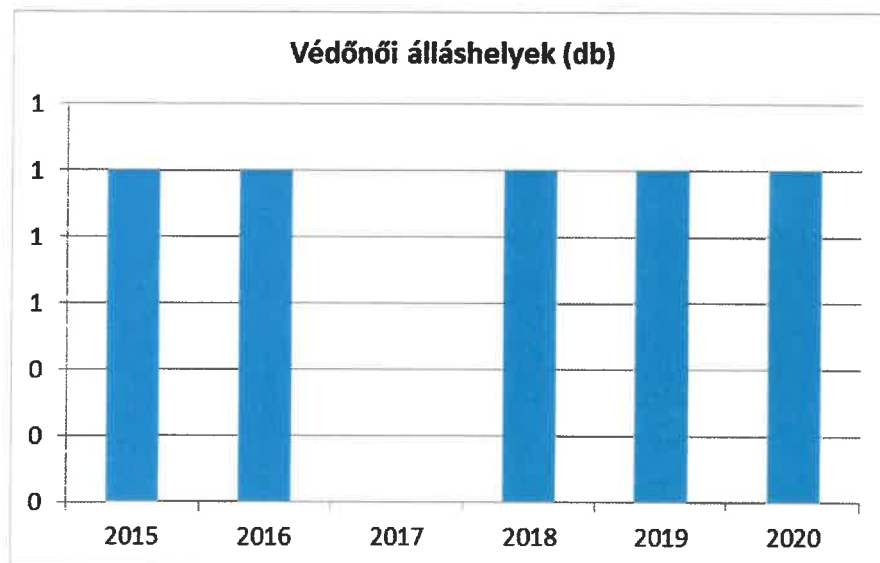
A településen 1 önkormányzati fenntartású óvoda működik. Az óvoda, mint közoktatási intézmény a napközbeni ellátás mellett a gyerekek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését is szolgálja. Az óvodai nevelés a közoktatási intézményekben folyó nevelő-oktató munka első szakasza, fontos célja a gyermekek személyiségének fejlesztése.

A helyben foglalkoztatott nők a munkahelyek jellegéből adódóan korlátozottan tudják igénybe venni a rugalmas munkaidő beosztást, távmunkát, mely a nők esélyegyenlőségét támogatná.

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)

Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2015	1	38	38
2016	1	42	42
2017	0	42	-
2018	1	46	46
2019	1	49	49
2020	1	42	42

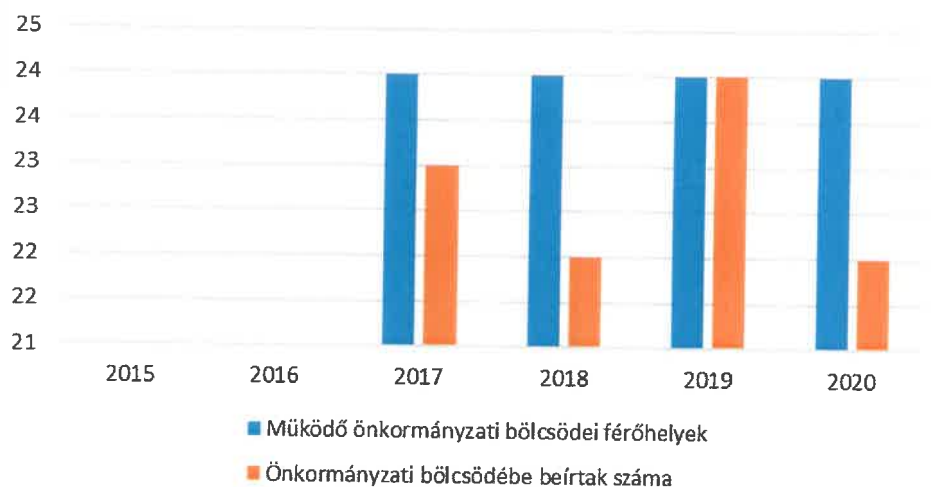
Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyermekek száma
	db	Fő
2015	0	0
2016	0	0
2017	24	23
2018	24	22
2019	24	24
2020	24	22

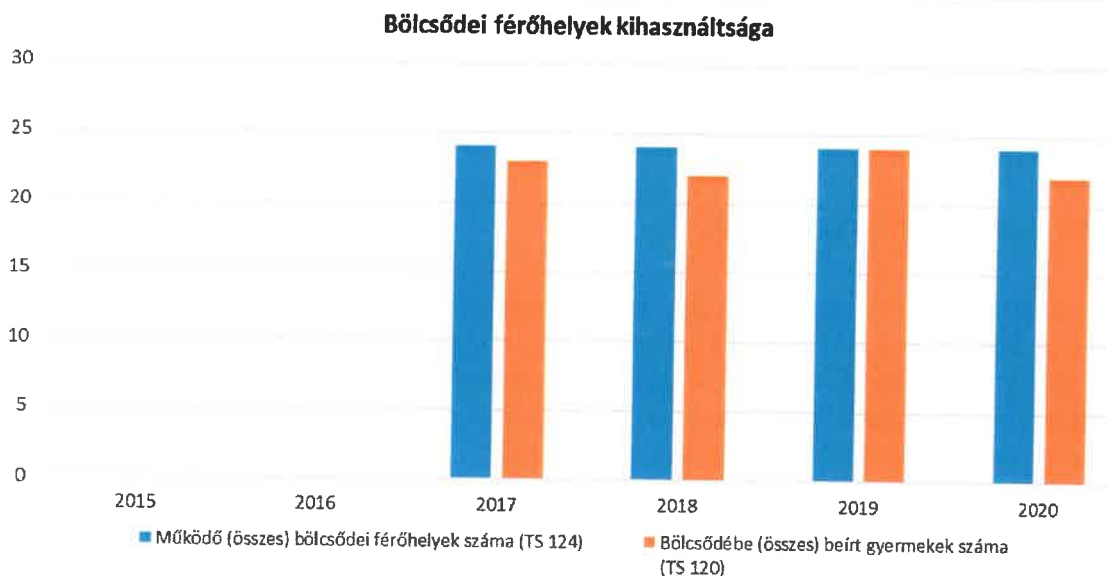
Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

Bölcsődei helyek és beírt gyermekek száma

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2015	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2016	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	0	0	0	0	0	0	24	23
2018	0	0	0	0	0	0	24	22
2019	0	0	0	0	0	0	24	24
2020	0	0	0	0	0	0	24	22

Forrás: TeIR, KSH Tstar

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A családtervezés, anya- és gyermekgondozás a védőnői hálózat szakmai munkájában jelenik meg. Ennek során a szociálisan nehéz helyzetben élő várandós anya és gyermekekre fokozott figyelmet fordítanak. A leendő szülők számára a gyermekgondozással kapcsolatos ismeretek átadását már várandós korban kezdik meg: tanfolyamok, beszélgetések, családlátogatások formájában. Segítséget nyújtanak a családi-, szociális juttatások megismerésében és a hozzá tartozó nyomtatványok kitöltésében. Családtervezéssel kapcsolatban a gyermekek felvilágosítására alapvetően az iskolában kerül sor.

A védőnő feladatai közé tartozik

- 0-6 éves gyermekek gondozása
- terhesgondozás
- nővédelmi gondozás
- óvodai gondozás

A védőnői szolgálat nemcsak a kisgyermek egészségi állapotának felügyeletét végzi, hanem feladata a kismama (gyakorlati és lelki) segítése, hogy ezzel támogassa a felügyelete alá tartozó gyermek megfelelő testi és mentális fejlődésének biztosítását. A védőnő kapcsolatban áll a családdal, a kisgyermekellátó intézményekkel és a gyermekorvossal is, így a jelzőrendszer fontos résztvevője. Szakemberként hatékony segítséget képes nyújtani a családoknak.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

Jellemzően az erőszak jó része a családban marad, hiszen a nőket, illetve a családokat érő erőszakos cselekedetek nagy része ma még felderítetlen. A gyermekvédelmi, szociális szolgáltatások, a védőnői hálózat, a rendőri tevékenység eredményeként, a jelzőrendszerek alapján egyre több esetre derül fény, egyre többen tudják, hogy problémáikkal hova fordulhatnak segítségért országos szinten. Községünkben hivatalosan nem jeleztek családon belüli erőszakos cselekményt.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaotthon, családok átmeneti otthona)

Csomádon nincs anyaotthon, családok átmeneti otthona és egyéb krízishelyzetben segítséget nyújtó intézmény. Anyaotthon Erdőkertesen található.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Az Önkormányzat példamutatással hívja fel a figyelmet a nők társadalmi szerepvállalásának erősítésére. A Hivatal középvezetőinek közel 50 %-a nő, a Hivatal dolgozóinak 80%-a nő. Ha az önkormányzati intézmény hálózat felső vezetését vizsgáljuk, akkor 80 %-a nő.

Megállapítható, hogy településen nincs olyan szervezet, amely a nők érdekvédelmére alakult volna. A Képviselő-testületnek jelenleg 1 női tagja van.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Roma nő a településünkön nincs, a kisgyermeket nevelő, a sokgyermekes, vagy gyermeküket egyedül nevelő anyák, valamint a 45 év feletti nők különösen, többszörösen is hátrányos helyzetben vannak a munkaerőpiacon. Ennek oka egyebek között a magyar társadalom hagyományos családmmodelljében keresendő: még ma is sokan vallják, hogy a nők helye a ház körül, a családban van, nem a munkaerőpiacon. Ezt a szemléletet tovább súlyosbítják a nőkkel kapcsolatos negatív sztereotípiák. A munkanélküliség aránya körükben magasabb, ez össztársadalmi probléma, amelyen komplex programokkal lehet enyhíteni. Szakmai tapasztalataink szerint a gyermek születését követően az otthon maradó szülő magányosnak érzi magát. Hirtelen az eddigi aktív életéből minden háttérbe szorul, a megszokottól eltér, és fellép a félelem a „más”-tól. Ezért az Önkormányzat a közművelődés, a sport, a szabadidő eltöltésének terén olyan családbarát környezetet kíván teremteni, amely közösségi teret nyújt számukra is. A helyi Művelődési Házban Baba-Mama Klub, női kondicionáló torna és egyéb szabadidős tevékenységek várják az érdeklődőket

A védőnő heti rendszerességgel tart a Művelődési Házban 0-3 éves korú gyermekek és szüleik részére baba-mama foglalkozást, mely minden, gyermekét otthon nevelő szülő számára ingyenesen elérhető. A gyermekek korának megfelelő játékos, zenei foglalkozás, szülő edukációs és csoportos egészségnevelés zajlik, alkalomszerűen szakemberek bevonásával.

A csomádi kismamák számára babamasszázs tanfolyam is elérhető, szintén a védőnő tartja.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Bölcsődés korú <u>gyermekek elhelyezése</u>	Intézményrendszer fejlesztése
Háztartási, gyermeknevelési, életvezetési ismeretterjesztés	Előadások, oktatások, szervezésével csökkent a családsegítésben <u>gondozottak száma</u>
Kismamák, kisgyermeket nevelők helyzetének javítása	Szabadidős programok szervezése, igény szerinti bővítése, játszóterek, zöldterületek, közparkok tervszerű felújítása

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

Csomád lakosságának összetételét vizsgálva megállapítható, hogy az összlakosság száma lassú ütemben, de folyamatos emelkedést mutat. A népesség fiatalos szerkezetű, évről-évre egyre több gyermek születik, a bevándorló családok is fiatalok, kisgyermeket nevelők.

A demográfiai folyamat jellemzőit az alábbiakban foglalhatjuk össze:

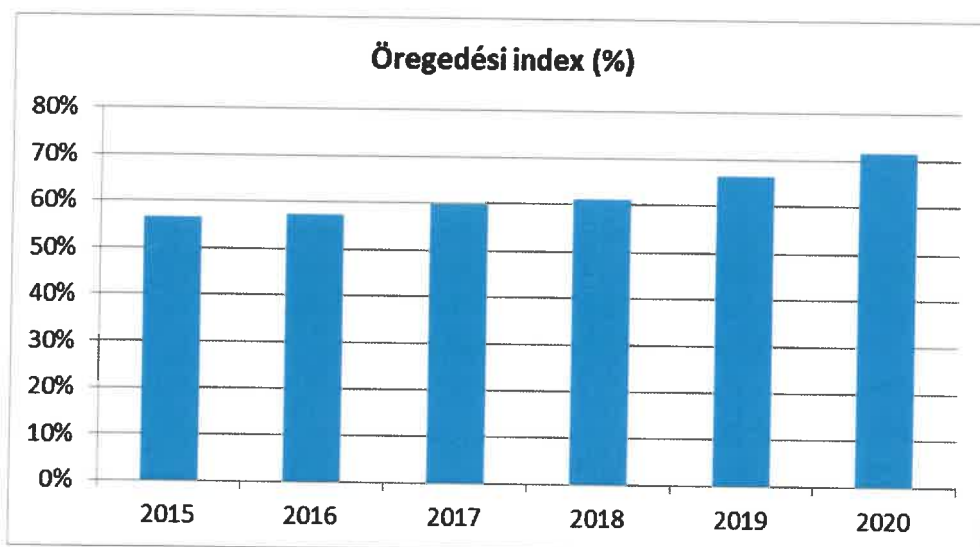
- növekszik az átlagéletkor,
- magasabb a középkorúak halandósága,
- nők hosszabb élettartama („feminization of ageing”).

Az időskorúak családi állapotára jellemző, hogy korban előrehaladva fokozatosan csökken a házások, és növekszik az özvegyek aránya. Az időskorban jellemző megbetegedések - a daganatok, keringési zavarok, szív- és érrendszeri megbetegedések, ízületi problémák - mellett pszichés problémák is jelen vannak. Az idős ember egyedül marad, izolálódik, szellemi és fizikai aktivitása hanyatlik, önellátási képessége beszűkül. Ez nagyon sok embernél okoz pszichés megbetegedéseket. Különösen gyakori a depresszió és a dementia kialakulása. Jellemző, hogy a betegségek általában együttesen fordulnak elő, különösen 70 éves kor fölött jellemzőek a súlyos, krónikus megbetegedések

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2015	168	297	56,57%
2016	173	301	57,48%
2017	183	305	60,00%
2018	195	318	61,32%
2019	216	324	66,67%
2020	219	305	71,80%

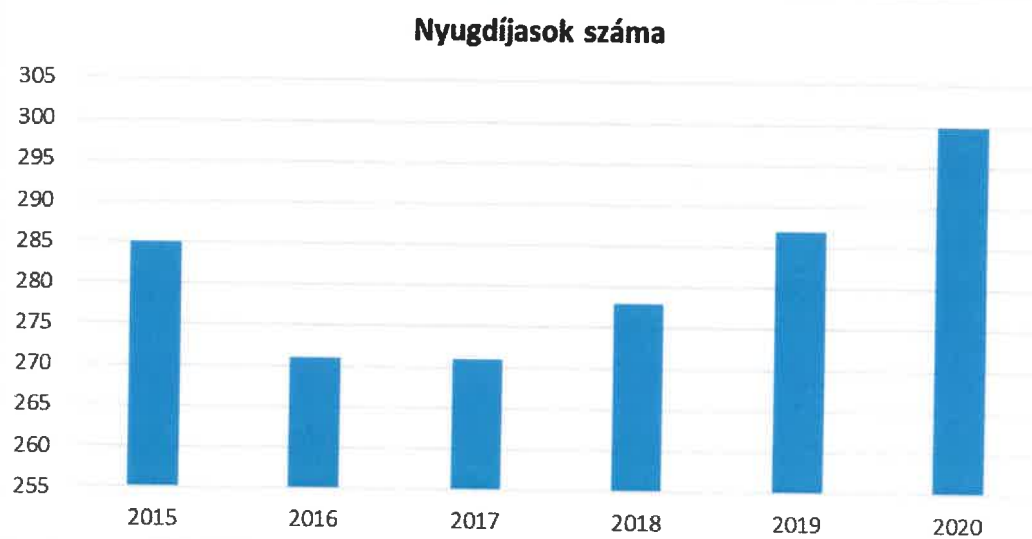
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2015	121	164	285
2016	115	156	271
2017	117	154	271
2018	122	156	278
2019	126	161	287
2020	130	170	300

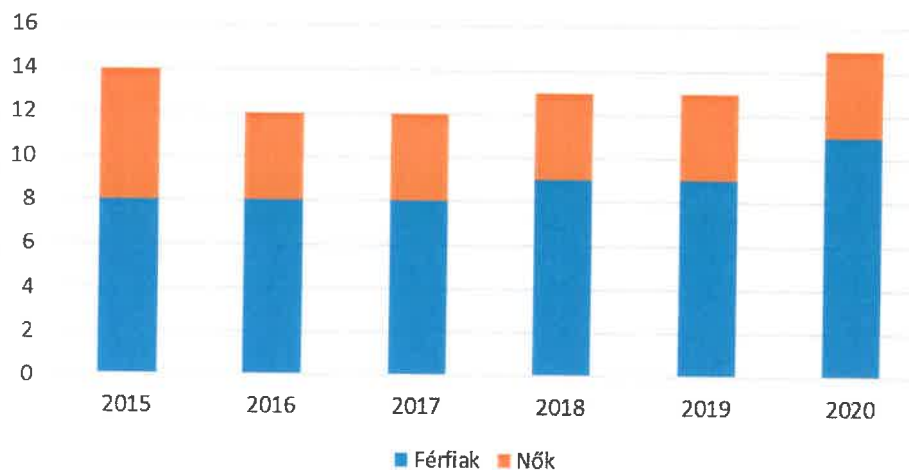
Forrás: TeIR, KSH Tstar

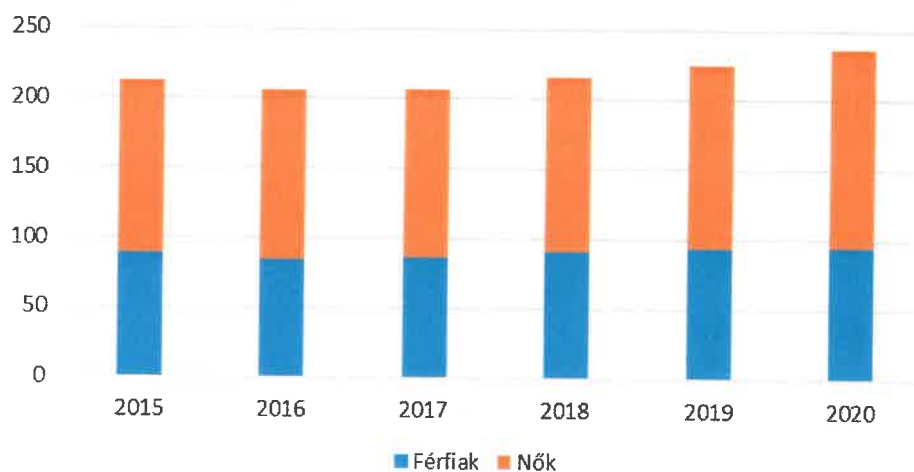
6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások							
Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesültek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2015	8	6	89	123	0	10	0
2016	8	4	85	121	1	8	0
2017	8	4	86	121	1	10	0
2018	9	4	91	125	0	9	0
2019	9	4	94	131	0	8	0
2020	11	4	95	142	0	8	1

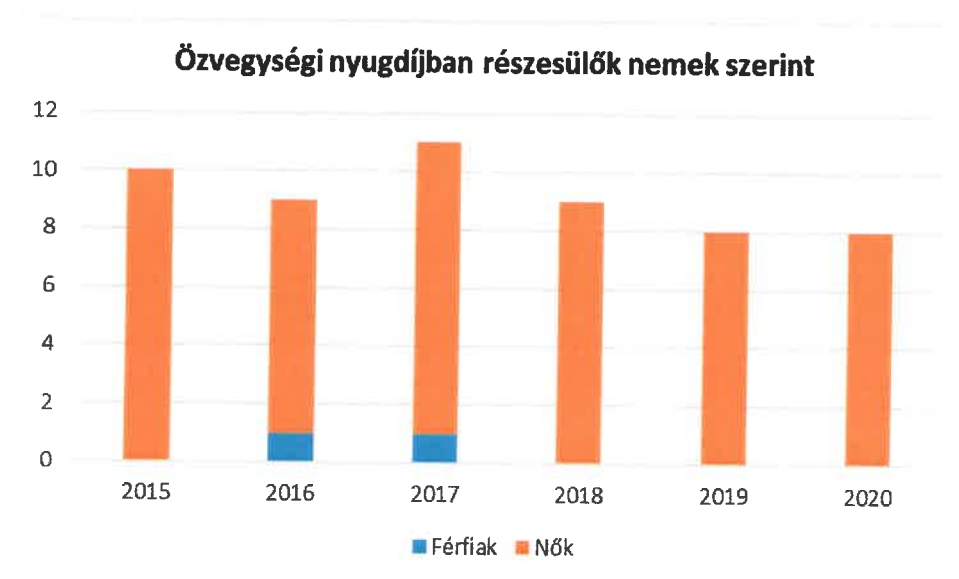
Forrás: TeIR, KSH Tstar

Életkoron alapuló ellátás nemek szerint

Öregségi nyugdíjban részesülők nemek szerint

A nyugdíjban részesülő személyek száma a vizsgált időszakban növekvő trendet mutat, Ennek oka elsősorban magának az összlakosság-szám növekedésével magyarázható.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

A község lakosságának 11,65%-a 65 év feletti., a nyilvántartott álláskereső 20,83%- a 56 év fölötti, 4,17%-a 61 éves vagy afeletti. Az idősek, nyugdíjasok jövedelmi helyzetére tekintettel akiknek közülük az egészsége engedi, szívesen végeznének jövedelemkiegészítő tevékenységet. Erre lehetőségük a munkaerő-piacon egyre kevesebb, kivételt képez, ha speciális tudással rendelkeznek. A Képviselő-testület kiemelten kezeli az időseket, és intézményein keresztül biztosítja az aktív bekapcsolódásukat a közéletbe. A község programjain aktívan részt vesznek, ilyen a Szüreti felvonulás Falunapi rendezvénysorozat, Augusztus 20. rendezvény, fesztiválok és egyéb programok.

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

A nyugdíj melletti foglalkoztatás csak bizonyos tevékenységi körökben jellemző. Elsősorban az egyéni vállalkozók körében gyakori.

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)

Nyilvántartott állskereső száma Összesen	Év	2015	2016	2017	2018	2019	2020
	Fő összesen	23	18	12	8	11	24
41-45 év (TS 042)	Fő	4	4	1	0	1	3
	%	17,39%	22,22%	8,33%	0,00%	9,09%	12,50%
46-50 év (TS 043)	Fő	0	0	1	2	3	5
	%	0,00%	0,00%	8,33%	25,00%	27,27%	20,83%
51-55 év (TS 044)	Fő	1	2	0	0	0	0
	%	4,35%	11,11%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
56-60 év (TS 045)	Fő	4	2	1	1	1	5
	%	17,39%	11,11%	8,33%	12,50%	9,09%	20,83%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	3	2	3	2	2	1
	%	13,04%	11,11%	25,00%	25,00%	18,18%	4,17%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A táblázat adataiból látható, hogy az elmúlt években meglehetősen rapszodikus alakult a regisztrált munkanélküliek száma.

A 41-45 és 56-60 év közötti korosztály tekintetében 2015-től 2018-ig erőteljes csökkenés, majd 2019-től emelkedés volt megfigyelhető.

A 46-50 év közötti korosztály tekintetében folyamatos emelkedés, az 51-55 közötti és 61 éves életkor feletti korosztály tekintetében lassú csökkenés figyelhető meg.

b) tevékeny idősor, élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen;

2013. január 1-jétől az általános biztosítási jogviszonyból származó jövedelem mértékéhez igazodó szüneteltetési szabályt a közalkalmazottak vonatkozásában kiegészítette a jogalkotó, és önmagában a közalkalmazotti jogviszony fennállása maga után vonja a nyugdíjfolyósítás szüneteltetését. Azaz függetlenül attól, hogy az adott személy az öregségi nyugdíjkorhatárt betöltötte vagy sem, illetve függetlenül attól, hogy a közalkalmazotti jogviszonyból milyen mértékű jövedelmet szerzett az érintett személy, a közalkalmazotti jogviszony létesítését követő hónaptól részére a nyugdíj nem folyósítható.

A nyugdíj melletti foglalkoztatásra jelentős igény nem jelentkezett, ezért erre program kidolgozásra nem került.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

A KSH adatai szerint 2020-ban a munkanélküliség aránya a 15-74 közötti korosztályban 4,1%. Csomádon a 46-50, és 56-60 éves korosztály esetében magasabb az országos átlagnál.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

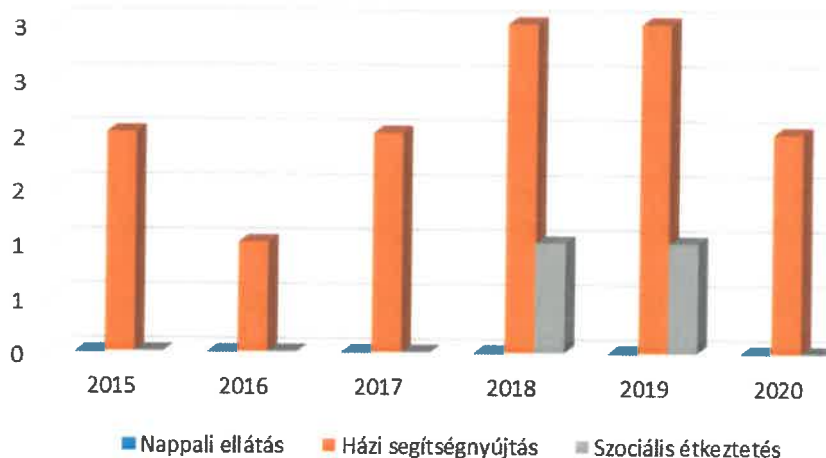
a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2015	168	0	2	0
2016	173	0	1	0
2017	183	0	2	0
2018	195	0	3	1
2019	216	0	3	1
2020	219	0	2	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Ellátások

Településünkön akadálymentesített orvosi rendelőben hetente öt alkalommal vehetik igénybe a háziorvosi szolgáltatást az idősek. A szakellátások a közeli településeken, Veresegyházán és Gödöllőn valamint Budapesten érhetők el. Önkormányzatunk minden törvényben meghatározott lehetőséget biztosít az idősek számára, és igyekszik a lehető legmagasabb szinten biztosítani a falu lakosságának folyamatos egészségügyi, szociális ellátását, a közösségi életnek kihasználását, perifériára való helyzet elkerülését, az elmagányosodás megelőzését. A megfelelő tájékoztatásról a helyi média is gondoskodik.

Ezen kívül havi rendszerességgel az ESZEI szervezésében prevenciós jelleggel ingyenes szűrőnapot rendeznek a településen élők számára. A szakellátáshoz való hozzájutás az idősebb emberek számára főképpen a közlekedés miatt kissé nehezebb. A Volán busz és a helyi közlekedés összehangolása nem rugalmas. A programok célja a fizikai és szellemi aktivitást megőrzése, az izoláció elkerülése, az önálló életvitel fenntartása

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

Az aktív idősödés és a generációk szolidaritása szellemében konkrét helyi programokon, eseményeken erősítjük a generációk egymásra találását, ezzel együtt a családi kapcsolatok életszerűvé tételét pl.: családi kerti partik, közös kirándulások, közös sütés-főzés stb.

A helyi idősök nagyon szívesen besegítenek az önkormányzati programok szervezésébe (pl. Falunap, Rétesfesztivál stb...) A helyi szolgáltatásokat igyekszünk még jobban az idősök igényeikhez igazítani, ezen belül a Faluház programjába egyre jobban bevonni az aktív idősöket, önkéntes munkavégzésre. Időskorú emberek, valamint a fiatalok között egyre csökkenteni a szakadékot, családi, baráti, közösségi kapcsolatokat erősíteni.

b) idősök informatikai jártassága;

A teleházban időskorúak számítógépes tudásának bővítésére és internetkezelésre nyílt lehetőség, 2020-ig. A program folytatását sajnos a covid okozta gazdasági nehézségek ellehetetlenítették.

6.4 Az idősöket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

A Művelődési Ház és Könyvtárban belül a Községi Ház otthont ad a Harmadik Életkezdet Klub működésének, a Fialka Hagyományörző Csoport tagjainak. 18 szakkör, 5 tanfolyam működik, ahol a generációk közti távolság mérséklődik, hiszen minden korosztály részt vehet. A házi segítségnyújtás keretein belül is biztosítják a megfelelő egészségügyi ellátáshoz való hozzájutást.. A Művelődési Ház biztosítja a klubok működéséhez a helyet, a könyvtár szervezésében lehetőség van író-olvasó találkozókon való részvételre. Rendszeresen megrendezésre kerülnek az Önkormányzat támogatásával az évenkénti Nőnap, Idősök Világnapja, és a Karácsonyi ünnepség. A Nyugdíjas Klub aktívan működik, kb. 15-20 taggal. Az egyház is szerepet vállal saját keretein belül az idősöket célzó programmal

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősök helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Egyedül élő idősök segítése	Az aktivitást megőrző programok, szolgáltatások szervezése. Képzések indítása, igény szerinti bővítése
Számítástechnikai képzések, internet használat	Képzések, programok szervezése. Igény bővítése, érdeklődés felélénkítése.
A gyermekek magukra hagyják szüleiket	Generációs programok szervezése, családi programok szervezése

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

Fogyatékos személy: aki érzékszervi - így különösen látás-, hallásszervi, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során. A fogyatékkal élő emberek és családjaik a legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják. Feladatunk olyan környezet teremtése, működtetése, hogy egyenlő esélyekkel érvényesülhessenek a mindennapi életünk során a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkalehetőségek, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területén is.

7.1 A településen fogyatékkal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

A fogyatékkal élőkre vonatkozóan nem állnak rendelkezésre értékelhető statisztikai adatok, amelyek alapján pontos képet lehetne alkotni a fogyatékkal élők lakhatási, egészségügyi, foglalkoztatási helyzetéről. A fogyatékkal élő emberek és családjaik a legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják. Feladatunk olyan környezet teremtése, működtetése, hogy egyenlő esélyekkel érvényesülhessenek a mindennapi életünk során a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkalehetőségek, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területén is. A célcsoport részére szervezett ellátásokat, szolgáltatásokat, az egyes intézkedéseket az egyéni szükségletek alapján tervezzük. Tapasztalataink szerint elhelyezkedésük során számos akadállyal kell megküzdeni. A munkáltató előítélete mellett a közlekedés eszközök használata is nehezíti helyzetüket. A fogyatékos személyek elszigeteltek a társadalomban, így családjaik is jobban elkülönülnek a környezetüktől, ami értelmi fogyatékoság esetén még jelentősebb.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként			
Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2015	20	21	41
2016	19	20	39
2017	20	18	38
2018	20	17	37
2019	19	17	36
2020	19	15	34

Forrás: TeIR, KSH Tstar

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma	
Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2015	0
2016	0
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

- a) fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;

Településünkön a megváltozott munkaképességű emberek majdnem teljes számát azok alkotják, akik valamilyen betegség miatt leszázalékoltak, vagyis egészségi állapotuk miatt rokkantnyugdíjassá váltak. Csomád kis község, a munkalehetőségek korlátozottak, azonban a fogyatékkal élők számára minden pénzügyi, természetbeni támogatást igyekszik megadni az önkormányzat.

- b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Községünkben a közfoglalkoztatásban a megváltozott munkaképességű emberek számára is éppúgy lehetőséget nyújtunk a munkavégzésre, mint egészséges társaik esetében

c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

A családsegítő szolgálat a fogyatékos emberek ellátására kiemelten nagy hangsúlyt fektet. A szociális ellátásokat igénybevevők között nagy valószínűséggel jelen vannak fogyatékos személyek is, nyilvántartott adattal azonban nem igazán rendelkezünk.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A fogyatékkal élők támogatásai csak részben fedezi a megélhetésükkel kapcsolatos többlet kiadásokat.

Az Önkormányzat a fogyatékosokat átmeneti segéllyel nem támogatja. Fogyatékosok lakosságon belüli számára nincs adat, 2015-2020 között a fogyatékosok nappali ellátásában részesülők száma nulla.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

Ma már kötelezően, jogszabályban előírt az akadálymentesítettség, amelynek betartatása az építésügyi hatóság feladata. Alapelv, hogy a településfejlesztési tervekben és más településfejlesztési dokumentációkban általános elvárásként jelenik meg az egyenlő esélyű hozzáférés szempontrendszere. A közszolgáltatást nyújtó intézmények akadálymentesítése folyamatos. Az egészségügyi, szociális szolgáltatások, a kulturális programokhoz történő fizikai akadálymentesített helyszínen érhetőek el. A hatályos jogszabályoknak megfelelően új beruházás, felújítás akadálymentesített környezet biztosításával történik. Az akadálymentes intézmények száma, minden területen a jogszabályi előírásnak megfelel. Az EU-s pályázat nyomán megvalósult Esztergály Mihály Általános Iskola, a Napsugár Óvoda II. üteme, a Művelődési Ház felújítása teljes körűen akadálymentesítettek. Az Önkormányzat tulajdonában lévő járdák, zöldterületek, játszóterek felújítása során gondoskodunk a hozzáférés akadálymentességének biztosításáról

a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

A fogyatékos személyeknek joguk van a számukra akadálymentes, továbbá érzékelhető és biztonságos épített környezetre. Településünkön minden közintézmény, önkormányzat, óvoda, bölcsőde, orvosi rendelő, művelődési ház teljes körű akadálymentesítése megtörtént az elmúlt évek során. A fogyatékos személyek számára községünk biztosítja az egyenlő esélyű hozzáférés lehetőségét a közérdekű információkhoz, továbbá azokhoz az információkhoz, amelyek a fogyatékos személyeket megillető jogokkal, valamint a részükre nyújtott szolgáltatásokkal kapcsolatosak. A vakok számára az iskolában, óvodában kerültek kihelyezésre braille tájékoztató táblák.

b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

Ma már kötelezően, jogszabályban előírt az akadálymentesítettség, amelynek betartatása az építésügyi hatóság feladata. Alapelv, hogy a településfejlesztési tervekben és más településfejlesztési dokumentációkban általános elvárásként jelenik meg az egyenlő esélyű hozzáférés szempontrendszere. A közszolgáltatást nyújtó intézmények akadálymentesítése folyamatos. Az egészségügyi, szociális szolgáltatások, a kulturális programokhoz történő fizikai akadálymentesített helyszínen érhetőek el. A hatályos jogszabályoknak megfelelően új beruházás, felújítás akadálymentesített környezet biztosításával történik. Az akadálymentes intézmények száma, minden területen a jogszabályi előírásnak megfelel.

- c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;

A helyi sport és kulturális programok mindenki számára elérhetőek, hozzáférhetőek. Az önkormányzat által ingyenesen főként időseknek rendezett programokon szívesen vesznek részt a fogyatékkal élők is.

- d) munkahelyek akadálymentesítettsége;

Településünkön az önkormányzat, mint munkáltató gondoskodott az összes általa fenntartott intézmény akadálymentesítettségéről.

- e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;

Az Önkormányzat tulajdonában lévő járdák, zöldterületek, játszóterek felújítása során gondoskodunk a hozzáférés akadálymentességének biztosításáról. folyamatosan újulnak meg több részletben a község járdái, teljes térkő-burkolatot kapnak, melyek így alkalmasak az akadálymentes közlekedésről. A közintézmények mindegyike előtt található mozgáskorlátozott parkoló, ennek megfelelő közlekedési táblák is kerültek kihelyezésre.

- f) fogyatékossgal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékossgal élő személyek nappali intézménye, stb.);

Nincs ilyen a településen.

- g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

Településünk önkormányzata az évente több alkalommal zajló élelmiszersegély osztások alkalmával figyel arra, hogy az egészségi állapotuk megváltozása miatt nehezebb helyzetbe került emberek részesüljenek ebből a juttatásból.

7.4. Fogyatékossgal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

-

7.5 A fogyatékossgal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

-

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön

beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Az elszigeteltség hatásainak enyhítése	A célcsoport kommunikáció színterének bővítése, számítógépes ismeretek szélesítése
Az egészségügyi prevenciós szolgáltatások, szűrővizsgálatok igénybevételeinek segítése, a mozgásukban korlátozott személyek támogatása a szűrőprogramokra történő eljutásuk terén	Segíteni, hogy a fogyatékkal élők is minél nagyobb számban részt vegyenek az egészségügyi szűrővizsgálatokon.

Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások

beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Járda építés, felújítás	Pályázati lehetőségek kihasználása
Közterület karbantartását szolgáló eszközbeszerzése	Pályázati lehetőségek kihasználása
Orvosi eszközbeszerzés	Pályázati lehetőségek kihasználása
Út-hídépítés/felújítás	Pályázati lehetőségek kihasználása
Eszközbeszerzés Művelődési Ház	Pályázati lehetőségek kihasználása
Önkormányzati Temetők fejlesztése	Pályázati lehetőségek kihasználása
Kerékpárút létesítése	Pályázati lehetőségek kihasználása
Belterületi csapadékvíz-elvezetés	Pályázati lehetőségek kihasználása

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

Településünkön a jogszabályok által előírt kötelezően ellátandó szolgáltatásokon és intézményeken túl szerepet kapnak a civil és egyházi szervezetek, csoportok lakosokat érintő tevékenységei. A lakosok kétharmada a három történelmi egyházközösséghez tartozik. A térségi katolikus, a református egyház és a helyben legnagyobb számú evangélikus egyházközösség számos alkalmat biztosít hitük gyakorlásához az egészen kicsiny gyermekektől az idős korosztályig. Hetente több lehetőség nyílik hitünk gyakorlásához, lelki gyakorlatok megéléséhez, közösségi kapcsolatok alakításához. Az evangélikus egyház jó kapcsolatot ápol az Önkormányzattal, intézményekkel. Az Önkormányzat lehetőségétől függően évről évre anyagi támogatást nyújt a templom épületek felújításához, építéséhez, infrastrukturális fejlesztéséhez. A templom részben akadálymentesítettek, esélyt adva ezzel a mozgásukban korlátozott hívők bejutásának. Internetes megjelenésük fejlesztése folyamatban van, alkalmazkodva a kor

kihíváshoz és ezzel még nyitottabbak lesznek az őket keresők felé. A közösségek tagjai települési rendezvényeken, közösségi programokon, szervezőként vagy lebonyolítóként is részt vesznek. Önkénteseik számos lakosokat érintő szolgálatot teljesítenek, mely lelki gyakorlatokon keresztül a beteglátogató csoporton át a táborokig minden korosztály részére nyújt programot. A lakosságszámhoz viszonyítva jelentős a hitüket rendszeresen gyakorló lakosok száma. 100-an református, 350 fő katolikus vallást gyakorolja, mintegy 410 lélekszámot tesz ki az evangélikus gyülekezet. (2011-es népszámlálási adatok) A lakosság, hitének gyakorlásán túl további közösségi rendezvényeken, programokon, szűrőnapokon, sportrendezvényeken stb. vehet részt. Ezek az Művelődési Ház és Könyvtár, a Csomádi KSK, a Veresegyház Kistérség ESÉLY Szociális Alapellátási Központ (továbbiakban ESZAK), az Esztergály Mihály Általános Iskola (továbbiakban iskola), a Napsugár Óvoda és Bölcsőde (továbbiakban Óvoda) és az Önkormányzat szervezésében valósulnak meg. Az említett intézmények és szervezetek a település különböző életkorú lakosságának biztosítanak tartalmas programokat. Az év szinte minden napján lehetőség nyílik kulturális vagy sport rendezvényen, egészségügyi szűrőnapon, vagy a gyermekek részére szervezett programokon részt venni. A paletta széles, az elmúlt években egyre többen élnek ezekkel a lehetőséggel. Az ingyenes programok, mint pl. falunapok, nagy sikernek örvendnek, az Önkormányzat pénzügyi lehetőségétől függ azok programja, színvonala.

- a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);

Közösségi élet színterei:

Egyházi programok (az Evangélikus Egyház szervezésében)

- misék, istentiszteletek
- lelki gyakorlatok,
- gyermekeknek szóló programok
- önkéntes csoportok 76 Kulturális programok (Művelődési Ház, Iskola, Óvoda, ESZEI, Egyház, Önkormányzat szervezésében)
- kiállítások, színházi esték, felolvasások, író-olvasó találkozók, könyvismertető
- táborok, kézműves foglalkozások, ünnepekre való készülődés, gyermeknapok, falunap, majális, fesztiválok, nyugdíjas találkozók, kirándulások, önvédelmi sportok, testépítés, aerobic,
- gyermek és idős Ki-Mit-Tud versenyek • játékonysági rendezvények
- komoly és könnyű zenei koncertek Sport rendezvények (Sport Egyesület, Iskola, szervezésében) • labdarúgás,
- sport rendezvények, mérkőzések
- ping-pong versenyek,
- tömegsport, családi sport napok Prevenációs programok (ESZEI, Védőnői Szolgálat, Művelődési Ház szervezésében)
- szűrőnapok, egészségnapok, felvilágosító előadások

Közösségi együttélés jellemzői:

A településen békében él együtt a magyar és szlovák nemzetiségű közösség. Az iskolában és óvodában együtt tanulnak a gyermekek, közös programokon vesznek részt, közösen

sportolnak, stb. Jellemző, hogy a generációk közötti kapcsolat gyér, nincsenek közös programok, rendezvények, így a fiatalok nem látnak az idősebb, tapasztaltabb korosztálytól sem etikai, sem morális, sem gyakorlati és legfőképp érzelmi követendő példát. Büszkén mondható, hogy Csomádon egyre több olyan lakos él, akik adományozók, odafigyelnek embertársaikra, önkéntes munkájukkal segítik, támogatják a rászorulókat, részt vesznek a település szépítésében, fejlesztésében, részt vállalnak az önkormányzat döntés előkészítő és döntést hozó munkájában, szabadidejüket áldozzák embertársaik részére szervezendő programok előkészítésében és lebonyolításában. Az elmúlt években, évente több mint 20 fő kapott elismerést önzetlen tevékenységéért. Önkéntesek segítségével mozgatják az egyház, az ESZEI, a Sport Egyesület, az Iskola, Óvoda által szervezett programokat. **Közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés jellemzői**

Az intézmények jól megközelíthető helyen, többségében akadálymentesen vagy részben akadálymentesen közelíthetők meg. A lakosokat ellátó intézményi és szolgáltatói hálózat a település központjában található, mely megkönnyíti a gyors és hatékony ügyintézés. Az alapvető igényeket kielégítő üzlet megtalálható Csomádon, a közelben Veresegyház heti két piaca, ruházati és szerszám üzletei is könnyedén elérhetők. A helyközi, távolsági buszok lehetőséget biztosítanak az Újpest központi üzletek felkeresésére, azonban az utazási költségek olykor meghaladhatják a beszerzendő áru értékét. A közösségi közlekedés a Budapest-Galgamácsa vonalon, mint helyközi közlekedéssel és helyi közlekedéssel oldható meg. A buszok menetrendje nem igazodik a vonatok indulási vagy érkezési idejéhez, megnehezítve ezzel az ingázó dolgozók és a diákok életét. A Budapestre tartó buszok zsúfoltak, a Gödöllőre tartó buszok járata pedig ritka. A szakellátást biztosító Misszió Egészségügyi Központ megközelítése annak ellenére, hogy a szomszédos településen működik nehézkes. A lakosok információhoz való jutása a helyi újságon – Csomádi Hírharang, az intézmények és szervezetek honlapján, a Facebook-on, levelező listákon és szórólapokon, plakátokon keresztül valósul meg. Kistérségi és az agglomerációban szervezett programokról, eseményekről több ingyenes lapból tájékozódhat az érdeklődő. Az Internet már rengeteg családnál jelen van, ha valaki azonban nem rendelkezik elérhetőséggel, a Művelődési Házban hozzáférhet.

- b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;

Csomád Község Önkormányzata hagyományosan jó viszonyt ápol a helyi civilekkel és történelmi egyházakkal.

A nemzeti ünnepek előtt rendszeres az ünnep programjának egyeztetése az egyházakkal és a helyi pártok és társadalmi szervezetek képviselőivel.

- c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;

Csomád, a Veresegyházi Kistérségbe tartozik, azonban a közigazgatási reform nyomán a Dunakeszi járásba került. Itt a lakosság száma miatt közös polgármesteri hivattalá szerveződött Fóttal. A Kistérségben lévő települések társulási formában közösen tartottak fenn az elmúlt években Idősek Otthonát, Pedagógiai Szakszolgálatot, Szó-Fogadó Általános Iskolát, Korai Fejlesztő Központot, Nevelési Tanácsadót, és az ESZAK-ot. Közös szerződést kötöttek a belső ellenőrzés ellátására. Közös járultak hozzá a szakellátást végző Misszió Egészségügyi Központot, mely rendkívül magas színvonalon látja el a térség lakosait. Közös jelentettnek meg egy a Kistérség összes lakosához eljutó havi lapot; a lakosok térséget érintő eseményeiről, programjairól, fejlesztésekről és

lehetőségekről. Ezek nagy része már ebben a formában nem működhet tovább. 2013 törvényi változásai, több közösen fenntartott intézményt állami vagy önkormányzati fenntartás felé sodortak, mely az eddig jól működő térségi együttműködés gyakorlatát bizonytalanná teszi. A járások kialakításával a Kistérség települései négy járáshoz tartoznak, mely nehezíti a térségi gondolkodás és együttműködés lehetőségét

- d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Csomádon a szlovák nemzetiségi önkormányzat rendezvényekkel, programokkal segíti saját hagyományainak, kulturális szokásainak megismerését.

- e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;

A településen néhány jelenleg is működő és tevékeny civil szervezet található, mely saját bevételeiből tartja fenn önmagát és szervezi mindennapjait, programjait, és nyújtja szolgáltatásait.

Ezek a szervezetek a következők:

- Esztergály Mihály Alapítvány: Az általános iskolás korú gyermekek segítésére, tanulmányi munkájuk ösztönzésére, táboroztatás, sport programok támogatására alakult
- Csomádi Polgárőrség: A falu közbiztonságának erősítésére szerveződött, 25 fő tagsággal. Pályázaton nyertek szolgálati gépjárművet.
- Fialka Hagyományőrző Egyesület: A falu hagyományainak ápolása, megőrzése a fő célkitűzésük, 30 fő aktív tagsággal.
- Csomádi Polgárokért Közhasznú Egyesület: Fő célja az újjonnan betelepülő és az őslakosság összefogása a közös célok megvalósítása érdekében, tagsága 48 fő.
- Csomádi Községi Sportkör: A fiatalok egészséges életmódjának, mozgásigényének, tartalmas szórakozási programok biztosítása a nem aktív lakosok részére 115 fő.
- Bogács Közhasznú Alapítvány: a felnövekvő generációk és az érdeklődő felnőtt társadalmi csoportok, egyének számára a természeti környezet tanulmányozására, a fenntartható életmód és tájhasználat megismerésére. További célja a falusi- és ökoturizmus népszerűsítése, a hagyományos tájhasználat terjesztésébe való bekapcsolódás. Az alapítvány fontosnak tartja az egészséges életmódra nevelést, a fiatalok számára a szabadidő hasznos eltöltését, kulturális és sporttevékenység támogatását.
- „Csónak” Csomádi Nagycsaládosok Egyesülete: az egyesület célja az élet és anyaság tiszteletére nevelés, a házasságért és a jövő generációjáért érzett felelősség erősítése, a nagycsaládosok sajátos érdekeinek képviselése és szolgálata. A nagycsaládosok egymást ismerő és segítő közösségekké szervezése, szociális tevékenységek, családsegítés, gyermek-ifjúságvédelem, érdekképviselés, a nagycsaládosok segítése, támogatása. Jelenleg 36 tagcsaládból áll.
- Evangélikus Egyház Csomádi Közössége: 400 tagja van. Az önkormányzat szoros és támogató kapcsolatot ápol a településen tevékenykedő szervezetekkel, csoportokkal. Az elmúlt években lehetőségétől függően támogatta az egyházat feladatai ellátása vagy fejlesztési szándékai megvalósítása érdekében.

- f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

A helyi vállalkozók is aktívan vesznek részt a település életében, lehetőségeikhez mértén támogatják a civil csoportok kezdeményezéseit, rendezvényeit az esélyegyenlőség biztosítása érdekében

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

- a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;

A helyzetelemzés előkészítésben részt vettek a településen dolgozó szociális, egészségügyi, gyermekjóléti, köznevelési, közművelődési szakemberek. Módszere az online kapcsolattartás az egyes esélyegyenlőségi csoportokkal kapcsolatos problémák feltárására, majd program tervezet véleményezésére koncentrált.

- b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.

A tervezet az Önkormányzat honlapján, www.csomad.hu közzétételre kerül, így állampolgárok is véleményezhetik azt. A honlapon az elfogadott dokumentum hozzáférhető lesz, amely alapján az esélyegyenlőség folyamatokat, intézkedéseket megismerik és így biztosított lesz a megvalósítás folyamatos ellenőrzése.

- c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települési önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenti.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	A foglalkoztatási helyzet javítása, a szakképzetlenek számának csökkentése	Képzés, munkahelyteremtés helyben
	Egészségügyi problémák fokozott jelenléte	Felvilágosítás, szűrés
	Adósságrendezés, az eladósodás kiútjai, a megelőzés lehetőségei	Szükséglet alapú szolgáltatások szervezése
Gyermekek	Szülők tájékoztatása, szakmai konzultációk szervezése	Szemléletformálás, fokozott odafigyelés
	Iskola támogatása, az óvoda és bölcsőde fenntartása, fejlesztése	Az oktatási-nevelési intézményekbe járó gyermekek életkörülményeinek javítása
	Jelzőrendszer működésének támogatása	Résztvevők együttműködésének elősegítése, egymás kölcsönös tájékoztatása
Nők	Bölcsődés korú gyermekek elhelyezése	Intézményrendszer fejlesztése
	Háztartási, gyermeknevelési, életvezetési ismeretterjesztés	Előadások, oktatások, szervezésével csökkent a családsegítésben gondozottak száma
	Kismamák, kisgyermeket nevelők helyzetének javítása	Szabadidős programok szervezése, igény szerinti bővítése, játszóterek, zöldterületek, közparkok tervszerű felújítása
Idősek	Egyedül élő idősök segítése	Az aktivitást megőrző programok, szolgáltatások szervezése. Képzések indítása, igény szerinti bővítése
	Számítástechnikai képzések, internet használat	Képzések, programok szervezése. Igény bővítése, érdeklődés felélénkítése.
	A gyermekek magukra hagyják szüleiket	Generációs programok szervezése, családi programok szervezése
Fogyatékkal élők	Az elszigeteltség hatásainak enyhítése	A célcsoport kommunikáció színterének bővítése, számítógépes ismeretek szélesítése
	Az egészségügyi prevenciók	Segíteni, hogy a fogyatékkal élők is

	szolgáltatások, szűrővizsgálatok igénybevételének segítése, a mozgásukban korlátozott személyek támogatása a szűrőprogramokra történő eljuttatásuk terén	minél nagyobb számban részt vegyenek az egészségügyi szűrővizsgálatokon.
<i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás</i>	Járda építés, felújítás	Pályázati lehetőségek kihasználása
	Közterület karbantartását szolgáló eszközbeszerzése	Pályázati lehetőségek kihasználása
	Orvosi eszközbeszerzés	Pályázati lehetőségek kihasználása
	Út-hídepítés/felújítás	Pályázati lehetőségek kihasználása
	Eszközbeszerzés Művelődési Ház	Pályázati lehetőségek kihasználása
	Önkormányzati Temetők fejlesztése	Pályázati lehetőségek kihasználása
	Kerékpárút létesítése	Pályázati lehetőségek kihasználása
	Belterületi csapadékvízvezetés	Pályázati lehetőségek kihasználása

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának eredményességét megvalósításához határideje	Az intézkedés mérő indikátor(ok)	Az intézkedés szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
0. Település szintű probléma												
1	Közüti és gyalogos közlekedés javítása	Rossz állapotú járdák a főút mentén és a mellékutakon.	Pályázati lehetőségek kihasználása az infrastrukturális fejlesztések érdekében.	Településfejlesztési Konceptió	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia	Pályázatfigyelés Járda építés, felújítás anyag támogatása	Polgármester	2026. 10. 06. (kedd)	Infrastrukturális fejlesztések száma.	Pénzügyi erőforrás, pályázatok MFP-BJA/2019 MFP-BJA/2020	Államgővós	Nem releváns
2	Közösségi tér	Közösségi tér folyamatos karbantartása	Pályázati lehetőségek kihasználása Közterület karbantartását szolgáló eszközbeszerzés	Nem releváns	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia	Pályázatfigyelés Önkormányzati területek fenntartásához szükséges eszközök beszerzése	Polgármester	2023. 12. 08. (péntek)		Pénzügyi erőforrás, pályázatok MVP-KKE/2020	Eszközök folyamatos működtetése, karbantartása	Nem releváns
3	Egészségügy	Meglévő egészségügyi intézmény folyamatos felújítása	Pályázati lehetőségek kihasználása az egészségügyi ellátás fejlesztése terén.	Nem releváns	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia	Pályázatfigyelés Háziorvosi és védőnői ellátást elősegítő eszközök beszerzése	Polgármester, háziorvos, védőnő	2025. 08. 25. (hétfő)	Támogatások megvalósulása	Pénzügyi és pályázati MFP-AEE/2020, MFP-AEE/2021	Nem releváns	Nem releváns
4	Közüti és gyalogos közlekedés javítása	Rossz állapotú utak	Pályázati lehetőségek kihasználása az infrastrukturális fejlesztések	Településfejlesztési Konceptió	Önkormányzati feladatellátást szolgáló fejlesztések	Fő utca, Tavasz utca, Ősz utca, Lestyina utca, Vörösmarty utca, Táncsics utca MFP-	Polgármester	2026. 08. 25. (kedd)	Infrastrukturális fejlesztések száma	pénzügyi, pályázati	Államgővós	Nem releváns

[illegible]

II. A gyermekek esélyegyenlősége

1	Óvodai játszódudvar és közterületi játszótér fejlesztése	Csomádi Napsugár Óvoda udvari játszóeszközök, valamint Verbeshegy utcai játszótér fejlesztése	Óvoda, valamint a Verbeshegy utcai játszótér fejlesztése	Településfejlesztési Koncepció	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia Legyen Jobb a Gyermeknek Nemzeti Stratégia	Pályázatfigyelés	Polgármester, intézményvezető (kedd)	2027. 07. 27.	Fejlesztések száma, államgégóvás	Pénzügyi, pályázati MFP-OJF/2020 MFP-OJKIF/2021	Államgégóvás	Nem releváns
2	Szülők tájékoztatása nem elégséges, szakmai konzultációk hiánya	Megnövekedhet a hátrányos helyzetű és veszélyeztetett gyermekek száma.	Kevésbé legyen a hátrányos helyzetű kiskorú	Nem releváns	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia Legyen Jobb a Gyermekeknek Nemzeti Stratégia	Adatgyűjtés, helyzetfelmérés, szülők tájékoztatása, szakemberek bevonása a problémák enyhítésére.	Polgármester, Szociális Bizottság vezetője	2028. 06. 30. (péntek)	Hátrányos helyzetű gyerekek száma a településen	Humán, helyzetű gyerekek teknikai, pénzügyi	Szakemberek bevonása, tájékoztatás, információáramlás.	Nem releváns
3	Iskola támogatása, az óvoda és bölcsőde fenntartása	Demográfiai mutatók alapján nő a gyermekek száma, probléma az elhelyezésük, egyre nagyobb az igény az	Bölcsődei-óvodai kapacitásbővítés az igények	Nem releváns	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia Legyen Jobb a Gyermekeknek	Helyzetfelmérés, pályázatfigyelés.	Polgármester	2028. 06. 30. (péntek)	Bölcsődébe, óvodába beíratott gyermekek száma.	Pénzügyi, humán, önkormányzati önért és finanszírozás, pályázattól finanszírozás.	Önkormányzati	Nem releváns

fejlesztése	óvodai és bölcsődei férőhelyek iránt.		Nemzeti Stratégia								
4	Jelzőrendszer működésének támogatása	A jelzőrendszer működik a településen, de lehet fejleszteni.	Nem releváns	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia Legyen Jobb a Gyermeknek Nemzeti Stratégia	Tájékoztatás a jelzőrendszer tagjainak. Információáramlás javítása, bevonni más szervezeteket is.	Polgármester, Fót Város Egyesített Szociális és Egészségügyi Intézmény vezetője	2028. 06. 30. (péntek)	Esetek, jelzések száma	humán, technikai	Kapcsolattartás, tájékoztatás, kommunikáció	Nem releváns
5	Háztartási, gyermeknevelési, életvezetési ismeretek	Gyermekek egyedül nevelő vagy többgyermekes családnál az elszegényedés kockázata magas.	Helyi Szociális Rendelet	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia Legyen Jobb a Gyermeknek Nemzeti Stratégia	Igényfelmérés, szociálisan rászorultak támogatása	Polgármester, Fót Város Egyesített Szociális és Egészségügyi Intézmény vezetője, Szociális Bizottság vezetője	2028. 06. 30. (péntek)	Rászorultak, támogatottak száma	pénzügyi, humán	önkormányzati finanszírozás	Nem releváns
III. A nők esélyegyenlősége											
1	Bölcsődés korú gyermekek elhelyezése	0-3 éves korú gyermekek elhelyezése helyben	Nem releváns	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia	Helyzetfelmérés, igények felmérése.	Polgármester	2028. 06. 30. (péntek)	Férőhelyek és beíratott gyermekek száma.	pénzügyi, technikai, humán	Pályázat, önkormányzati finanszírozás	Nem releváns
2	Kismamák, kisgyermeket nevelők helyzetének javítása	A szülés után a tartósan otthonmaradó kismamáknál magányérzet, depresszió alakulhat ki, a mozgástér beszűkül.	Nem releváns	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia	Szabadidős programok szervezése, játszóterek, zöldterületek, közparkok felújítása	Polgármester, védőnő	2028. 06. 30. (péntek)	Védőnői tapasztalatok	humán, technikai	védőnői szolgálat jelzései, kapcsolattartás társszervekkel	Nem releváns
IV. Az idősek esélyegyenlősége											
1	Egyedül élő idősek segítése	Időskori egyedüllét, elmagányosodás, depresszív hatások	Nem releváns	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia Időügyi Nemzeti Stratégia	Az aktivitást megőrző programok, szolgáltatások szervezése, képzések indítása, igény szerinti	Polgármester, Fót Város Egyesített Szociális és Egészségügyi Intézmény	2028. 06. 30. (péntek)	Elszigetelten élők aránya.	humán, technikai	Folyamatos programok szervezése	Nem releváns

korlátozott
személyek
támogatása

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

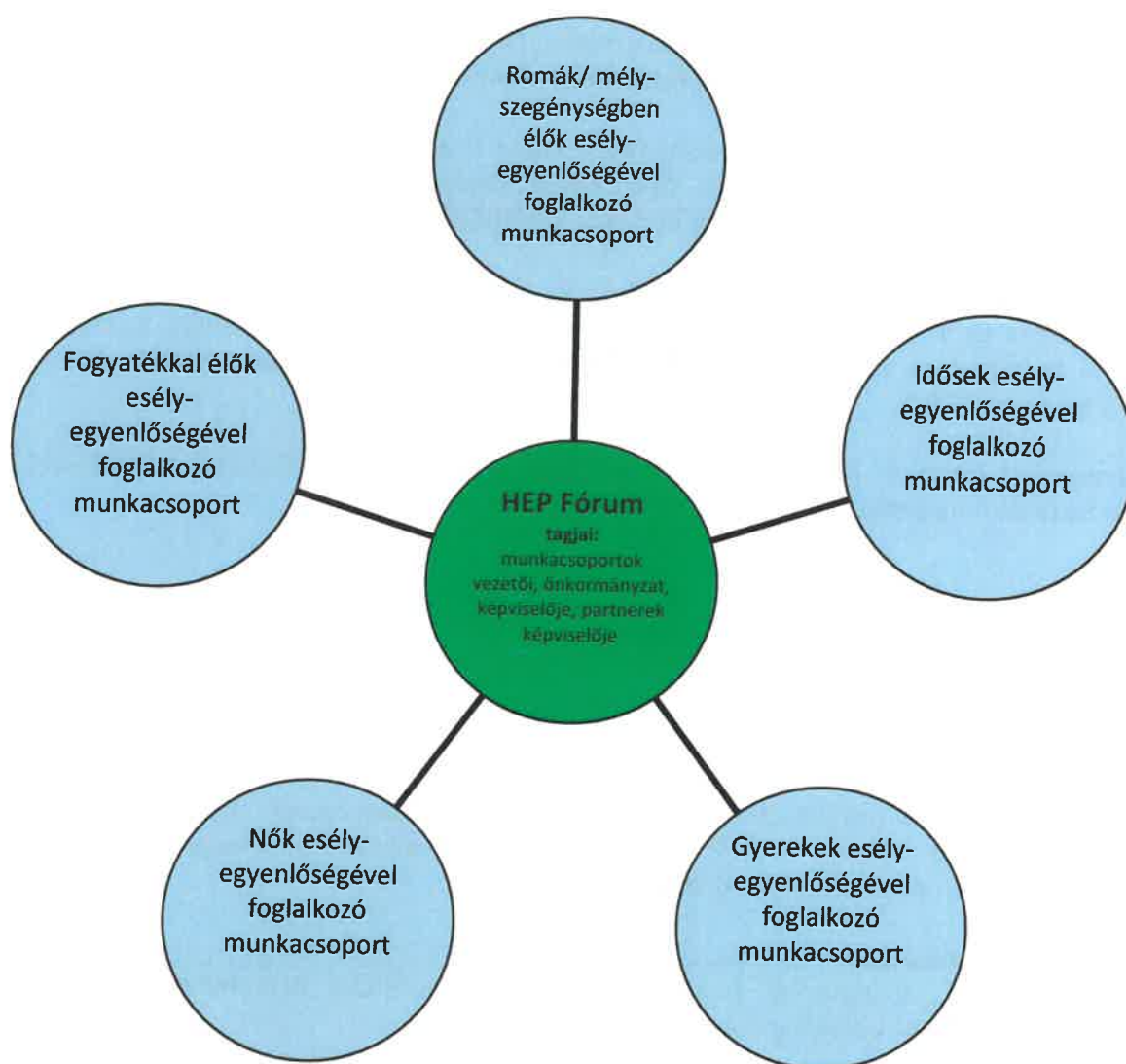
A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,

- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább kétfévente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.

- Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a **HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Csomád Község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Csomád Község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 44/2023. (VI.19.) számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

2023.06.19.

Klement János
polgármester

Csomád Község Önkormányzat
Képviselő-testülete
2161 Csomád, Kossuth Lajos út 69.

HATÁROZAT K I V O N A T

Csomád Község Önkormányzat Képviselő-testülete 2023. június 19-én, hétfőn 18:00 órai kezdettel megtartott rendes nyílt ülésén készült jegyzőkönyvéből:

44/2023. (VI.19.) Önkormányzati határozat:

1./ Csomád Község Önkormányzat Képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (2023-2028.) a jelen határozat 1. sz. melléklete szerinti tartalommal elfogadja.

2./ A Képviselő-testület felkéri a Polgármestert, hogy a 2023-2028. évre szóló Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozataláról gondoskodjon.

Felelős: polgármester

Határidő: 1./ azonnal, 2023. június 30.

K.m.f.,

Dr. Mihályi Zsolt Apor
Jegyző

Klement János
Polgármester

A kivonat hiteles!

2023. június 21.

Hagymási Mária
jegyzőkönyvvezető

